



T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI



ÇUKUROVA
KALKINMA AJANSI



Erdemli
BELEDİYESİ

ERDEMLİ KOCAHASANLI SU PLAJI'NIN DOĞA VE KÜLTÜR TURİZMİ ODAKLI KAPASİTESİNİN GELİŞTİRİLMESİ RAPORU





ERDEMLİ KOCAHASANLI SU PLAJI'NIN DOĞA VE KÜLTÜR TURİZMİ ODAKLI KAPASİTESİNİN GELİŞTİRİLMESİ RAPORU



2023

ARALIK

RAPORUN KAPSAMI

Bu rapor, Çukurova Kalkınma Ajansı 2023 Yılı Teknik Destek Programı kapsamında hazırlanmış olup, Erdemli İlçesinde yer alan Kocahasanlı Su Plajı'nın 'Doğa, Kültür ve Etkinlik Turizmi' ekseninde kapasitesinin geliştirilmesine yönelik tespitler, analizler ve nerileri içermektedir.

HAKLAR BEYANI

Bu rapor, yalnızca ilgililere genel rehberlik etmesi amacıyla hazırlanmıştır. Raporu da yer alan bilgi ve analizler raporun hazırlandığı zaman diliminde doğru ve güvenilir olduğuna inanılan kaynaklar ve bilgiler kullanılarak, yatırımcıları yönlendirme ve bilgilendirme amaçlı olarak yazılmıştır. Raporu da ki bilgilerin değerlendirilmesi ve kullanılması sorumluluğu, doğrudan veya dolaylı olarak, bu rapora dayanarak yatırım kararı veren ya da finansman sağlayan şahıs ve kurumlara aittir. Bu raporu da ki bilgilere dayanarak bir eylemde bulunan, eylemde bulunmayan veya karar alan kimselere karşı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Çukurova Kalkınma Ajansı sorumlu tutulamaz.

Bu raporun tüm hakları Çukurova Kalkınma Ajansına aittir. Raporu da yer alan görseller ile bilgiler telif hakkına tabi olabileceğinden, her ne koşulda olursa olsun, bu rapor hizmet gördüğü çerçevenin dışında kullanılamaz. Bu nedenle; Çukurova Kalkınma Ajansı'nın yazılı onayı olmadan raporun içeriği kısmen veya tamamen kopyalanamaz, elektronik, mekanik veya benzeri bir araçla herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz, fotokopi veya teksir edilemez, dağıtılamaz, kaynak gösterilmeden iktibas edilemez.

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM: GİRİŞ	2
2. BÖLÜM: ALTERNATİF TURİZM BAĞLAMINDA DOĞA, KÜLTÜR VE ETKİNLİK (FESTİVAL) TURİZMİ	4
2.1. Türlerine ve Temalarına Göre Festivaller.....	21
2.2. Dünyada ve Türkiye'de Festival Turizminin Gelişimi ve Güncel Duruma İlişkin Tespitler.....	25
3. BÖLÜM: DOĞA, KÜLTÜR VE FESTİVAL TURİZMİNDE TR62 BÖLGESİ VE MERSİN: ANALİZLER VE POTANSİYELLER	34
4. BÖLÜM: KOCAHASANLI SU PLAJI'NIN MEVCUT DURUMUNA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER	35
4.1. Alanın Konumu, Özellikleri ve Yakın Çevre İlişkileri.....	35
4.2. Mevcut Alan Kullanımları ve Altyapılar.....	40
4.3. SWOT Analizi.....	42
5. BÖLÜM: KOCAHASANLI SU PLAJI'NIN ALTERNATİF KULLANIMLARINA YÖNELİK ÖNERİLER VE GEREKSİNİMLER	44
5.1. Kullanıcı Profili ve Hedef Kitle.....	45
5.2. Alternatif Kullanım 1: Kamp & Karavan Alanı.....	49
5.2.1. Ulusal Yasal Düzenlemeler Bağlamında Kocahasanlı Su Plajı'nın Kapasite Hesaplamaları.....	51
5.2.2. Mevcut Kamp/Karavan Altyapısının Değerlendirilmesi, Standartlar ile Karşılaştırılması ve Öneriler.....	55
5.3. Alternatif Kullanım 2: Festival Alanı.....	56
5.3.1. Festival Alanı Tasarım Parametreleri.....	57
5.3.2. Potansiyel Festival Temaları ve Planlama Kriterleri.....	58
5.4. Alternatif Kullanım 3: Su/Plaj Sporları.....	60
5.5. Alternatif Kullanım 4: Günübürlük Plaj Kullanımı.....	61
6. BÖLÜM: KOCAHASANLI SU PLAJI'NIN KULLANIM ALTERNATİFLERİ DOĞRULTUSUNDA MEKANSAL TASARIM ÖNERİLERİ	79
7. BÖLÜM: İŞLETME MODELİ, TANITIM VE PAZARLAMA	84

GİRİŞ



BÖLÜM 1

1. Giriş

Global turizm trendleri, sürekli evrilen bir yapıya sahip olup seyahat motivasyonları ve tercih edilen deneyimler her geçen gün değişim göstermektedir. Geleneksel turizm anlayışının ötesine geçen, doğal kaynaklara, kültürel mirasa ve özgün deneyimlere odaklanan alternatif turizm türleri, seyahat edenler için yeni perspektifler sunmaktadır. Bununla birlikte farklı turizm türlerinin birbirleri ile kurduğu dinamik ilişkiler de ziyaretçiler için belirleyici bir gösterge olmaktadır.

Bu bağlamda Mersin'in Erdemli İlçesinde bulunan Kocahasanlı Su Plajı; farklı turizm türlerinden beslenen bir odak noktası olarak dikkat çekmiştir. Bir dinlenme yeri olmanın yanında çadır ve karavan kampı, festivaller, oyunlar vb. çeşitli turistik deneyimlerin bir araya geldiği plaj alanı uzun kumsalı ile deniz turizmi için de tercih edilen noktalardan biri olmuştur. Alanı ziyaretçiler için çekici kılan unsurlar; kolay ulaşılabilir olması, deniz kenarında ağaçlık bir bölüme sahip olması ve temel altyapıların bulunması şeklinde sıralanırken alanın bölgesel ve ulusal ölçekte tanınırlığı burada uzun yıllardır düzenlenen festivaller sayesinde olmuştur. Alanın yakın çevresinde bulunan bölgede doğal ve kültürel miras unsurlarının yoğunluğu da kültür turizmi için gelen ziyaretçilerin burada konaklamayı tercih etmelerini sağlamıştır. Dolayısıyla alanın bağdaştığı temel turizm türleri; kültür, doğa ve etkinlik turizmi olarak ön plana çıkmaktadır.

Doğa, kültür ve etkinlik turizmi, geleneksel turizm kalıplarının dışına çıkarak seyahat deneyimini zenginleştiren ve yerel ekonomiye katkıda bulunan turizm türleri olarak dikkat çekmektedir.

Doğa turizmi; insanın doğayla olan bağıını güçlendiren, sürdürülebilir bir şekilde doğal alanların korunmasını destekleyen ve insan-çevre etkileşimini dengeleyen bir anlayışı içerir. Özellikle şehir yaşamının karmaşasından uzaklaşmak ve doğanın sunduğu huzur ve yenilenme ile buluşmak isteyen birçok gezgin, doğa turizmi olanaklarına ilgi göstermektedir.

Kültür turizmi; insanlığın mirası olan kültürel değerleri koruma ve tanıtmaya amacı güder. Tarihi mekanlar, geleneksel el sanatları, yerel festivaller ve yemekler gibi unsurlar, kültür turizminin temelini oluşturur. Yerel toplumların yaşam tarzını, inançlarını ve geleneklerini keşfetmek isteyen ziyaretçiler için, kültür turizmi önemli bir çekim unsurudur.

Etkinlik turizmi ise seyahat deneyimine farklı bir boyut katan; müzik festivalleri, sanat etkinlikleri, spor organizasyonları gibi etkinlikler ile insanları bir araya getirerek paylaşım, eğlence ve öğrenme imkânı sunar. Bu tür etkinlikler, bir bölgenin veya şehrin dinamizmini, yaratıcılığını ve toplumsal kimliğini yansıtan önemli bir turizm alanını oluşturur.

Yürütülen bu çalışma, alanda belirlenen turizm türleri ekseninde kapasitesinin geliştirilmesine yönelik öneriler geliştirmeyi hedeflenmektedir. Bu rapor kapsamında doğa, kültür ve etkinlik turizminin alternatif turizm anlayışındaki rolü incelenerek, bu turizm türlerinin sağladığı fırsatlar ve etkiler ile yerel ekonomilere katkıları çevresel sürdürülebilirlik ekseninde değerlendirilecektir. Tüm bu araştırmalar, tespitler ve değerlendirmelerin sonuçlarından yola çıkarak Kocahasanlı Su Plajının doğa, kültür ve festival turizmi ekseninde kullanımına ilişkin konsept geliştirmeleri ve yönetim-işletme modeline ilişkin öneriler sunulacaktır.

Bunun için raporun ikinci bölümünde doğa, kültür ve etkinlik turizmine ilişkin tanımlar ve kavramsal çerçeve açıklanmakla birlikte dünyada ve Türkiye’de festival turizminde ön plana çıkan festivallerdeki uygulamalar, yeni trendler, yönetim biçimleri incelenerek başarılı festivallerin ortak yönleri ortaya konulmuştur. Raporun üçüncü bölümünde; doğa, kültür ve etkinlik turizmi TR62 bölgesi ve Mersin bağlamında analiz edilerek mevcut duruma ilişkin değerlendirmeler ve potansiyeller açıklanmıştır. Dördüncü bölümde, proje alanı olan Kocahasanlı Su Plajı’nın yakın çevre ilişkileri, özellikleri, mevcut alan kullanımı analizleri, güçlü ve zayıf yönleri ile alana ilişkin tehditler ve fırsatların belirlendiği kapsamlı mekânsal ve kuramsal analizler yapılmıştır. Raporun beşinci bölümünde, alanın; kullanıcı profili ve hedef kitleye göre alternatif kullanımlarına yönelik gereksinimler belirlenerek öneriler sunulmuştur. Bu öneriler; kamp&karavan alanı, festival alanı, plaj kullanımları ve su/plaj sporları etrafında şekillenmiştir. Altıncı bölümde ise bu önerilerden yola çıkarak alanın mekânsal planlaması yapılmış, oluşturulan alt birimler ve fonksiyonlar için gerekli altyapılara yönelik avan projeler geliştirilmiştir. Son bölümde alanın işletme modeli önerilerek nasıl bir kurguda yönetileceği açıklanmış, tanıtım ve pazarlama stratejilerine yönelik temel unsurlara değinilmiştir.

Tüm bu çalışmalar ışığında elde edilen veriler alanın kapasitesinin geliştirilmesine ışık tutmak için bir ön çalışma niteliğinde olup, ilerleyen süreçlerde alana ilişkin yürütülecek süreçlere rehber olma amacıyla geliştirilmiştir.

Alternatif Turizm Bağlamında Doğa, Kültür ve Etkinlik (Festival) Turizmi



BÖLÜM 2

2. Alternatif Turizm Bağlamında Doğa, Kültür ve Etkinlik (Festival) Turizmi

Alternatif turizm bağlamında, doğa ve kültür turizmi genellikle sürdürülebilirlik, yerel ekonominin desteklenmesi ve kültürel alışveriş gibi konulara odaklanır. Bu turizm türleri, ziyaretçilerin daha derin bir anlayış ve bağ kurabildiği, aynı zamanda yerel toplulukların kalkınmasına katkıda bulunabilen türler olarak değerlendirilir.

Kültür ve turizm kavramları, 1800'lü yılların sonlarından itibaren kültürel miras alanlarındaki koruma-sunum çalışmalarının gelişmesi ve bu alanların ziyaretçilere açılması ile birlikteliği güçlenen kavramlar olmuştur. Günümüzde ise kültür turizmi daha kapsayıcı bir kavrama evrilmiş, somut kültürel miras alanları dışında da kültürü oluşturan her bir unsur turizm kurgusunda da bütüncül olarak yorumlanmaya başlanmıştır. Tüm bu gelişmelerle kültür turizmi, bir destinasyonu, mirası, gelenekleri, sanatı ve mutfağı gibi farklı kültürel yönleri için seyahat etmeyi ve onlarla etkileşimi ifade etmektedir.

Doğa temelli turizm olarak da bilinen doğa turizmi ise doğal ortamların deneyimlenmesine ve bu ortamlarda bulunmanın keyifli aktiviteler ile beslendiği noktalara odaklanan bir turizm türüdür.¹ Doğa turizmi, doğal unsurlarla bağlantı kurma fırsatı sunarak çevre bilincini ve sürdürülebilirliği teşvik eder. Milli parklar, ormanlar, yaban hayatı rezervleri veya kıyı ve deniz ortamları gibi doğal alanlarda gerçekleştirilen bu turizm türü; yürüyüş, kuş gözlemciliği, yaban hayatı gözlemciliği, safari, doğa fotoğrafçılığı, kampçılık gibi aktiviteler ile zenginleşmektedir. Korumacı bir bilinçle gerçekleştirilen bu turizm türü kitle turizmine sürdürülebilir bir alternatif olarak görülmektedir.

Festivaller, yılın her anında turist çekebilme kapasiteleri nedeniyle turizmin gelişmesi ve tanıtılmasında önemli bir araç olarak kullanılmaktadır. Kültürel etkinliklere ve festivallere katılımının modern yaşamın vazgeçilmez haline gelmesi ile birlikte konserler, kurumsal seminerler, sanat ve spor etkinlikleri ile festivallerin de içinde yer aldığı "etkinlik endüstrisi"nin dünyadaki Pazar büyüklüğünün 2019 yılı verilerine göre 1,1 trilyon USD olması bu etkinliklerin yarattığı ekonomik etki "Deneyim Ekonomisi (*Experience Economy*)"² kavramının ortaya çıkmasına neden olmuştur. 2022 yılında ise 1,6 trilyon dolar olarak belirlenen etkinlik endüstrisinin pazar büyüklüğünün 2032'ye kadar 2,5 trilyon dolara ulaşması ve 2023'ten 2032'ye kadar %4,6'lık bir bileşik büyüme oranı (CAGR) ile büyümesi beklenmektedir.³

Küresel ölçekte türlerine göre ele alındığında etkinlik endüstrisi içerisinde 2022 yılında en büyük payı sergi ve konferanslar alırken ikinci sırada festivaller bulunmaktadır. Festivalleri; Kurumsal etkinlikler, müzik konserleri, spor etkinlikleri takip etmektedir.²

¹ Alakoski, L.; Tikkanen, I. (2016). *Value Creation of a Business Customer in Nature-based Tourism Service*. Athens Journal of Tourism - Volume 3, Issue 2 – ss: 103-116

² Paolicelli, M. (2017). *The Economic Impact Of Music Festivals On The Tourism Economy. Nos Alice Case Study*. NOVA – School of Business and Economics. Yüksek Lisans Tezi.

³ Allied Market Research (2023). *Tourism Event Market Report*. URL: <https://www.alliedmarketresearch.com/tourism-event-market-A74644>



Şekil-1. Türlerine Göre Etkinlik Endüstrisi'nin Dağılımı (Allied Market Research, 2023)

Etkinlik turizmi içerisinde festivaller, yalnızca belirli performanslarının sergilendiği ortamlar olmakla kalmayıp küresel trendlerden ve yaşam tarzlarından etkilenen; konaklama, giyim, stil, yeme-içme, sanatsal üretimler gibi kendi içerisinde farklı alanlardan beslenen dinamik bir sektör oluşturmuştur. Festivaller, sosyo-kültürel, fiziki ve çevresel, politik, turizm ve ekonomik açılardan bir takım etkilere sahiptir. Sosyo-kültürel açıdan, festivaller ortak deneyim paylaşımını artırırken gelenekleri güçlendirir, sosyal katılımı artırır ve yeni kültürel perspektiflerin gelişmesine katkı sağlar. Fiziki ve çevresel açıdan, festivaller çevrenin tanıtılmasını, en iyi uygulamaların sergilenmesini ve altyapının geliştirilmesini desteklerken çevre bilincinin artmasına yardımcı olur. Politik açıdan, festivaller yerel ve ulusal prestiji artırır, yatırımların tanıtımını yapar ve toplumsal katkılarda bulunur. Turizm ve ekonomik açıdan, festivaller turist çekmeyi, geliri artırmayı ve istihdam yaratmayı teşvik eder. Ancak tüm bu olumlu yönlerine karşın iyi planlanamayan ve doğru tasarlanamayan festivallerin olumsuz etkileri de gözlemlenmektedir. Sosyo-kültürel açıdan topluluk içinde yabancılaşma, manipülasyon ve olumsuz davranışlar; fiziki ve çevresel açıdan, düzenlenen yerde oluşturulan ziyaretçi baskısı, kirlilik ve trafik sıkışıklığı gibi sorunlar; politik açıdan, etkinliklerin başarısızlık riski, fonların yanlış dağıtılması ve ideolojik sorunlar; turizm ve ekonomik açıdan, otantikliğin kaybı, yüksek fiyatlar gibi sorunlar iyi planlanmayan ve bulunduğu yerle doğru ilişkilendirilemeyen festivallerin olumsuz etkileri arasında gösterilebilir.

2.1. Türlerine ve Temalarına Göre Festivaller

Festivallerde tür ve temaların belirlenmesi; hedef kitleye ulaşma, etkinlik deneyimi, kültürel ve toplumsal bağlam, sponsor ve destek, pazarlama ve tanıtım, katılımcıların beklentileri gibi parametrelere doğrudan etki etmesi buna bağlı olarak da organizasyonun başarılı olması bakımından önemlidir. Festivallerin türleri ve temaları oldukça geniş olmakla birlikte; müzik, tiyatro, film, kültür, gençlik, gastronomi, sağlıklı yaşam/spor, sanat, etnik, doğa ve çevre, teknoloji ve inovasyon, din/inanç gibi

başlıklar ön plana çıkmaktadır. Temalar; eğlence odaklı, eğitici, bilgilendirici, farkındalık yaratıcı, yerel kültürü destekleyici hedeflerle şekillenirler.

Belirli tema ya da temalarda istikrarlı olarak düzenlenen ve gelenekselleşen festivaller kurumsal kimliklerinin de gelişimiyle düzenledikleri kentlerin imajına katkı sağlamaktadırlar. Edinburgh, Cannes, Venedik, Rio, gibi kentler İkonikleşen festivallerle özdeşleşmiş ve bu festivaller kentlerin markalaşmasında önemli yer tutmuştur.

- **Müzik Festivalleri**

Dünya çapında oldukça büyük bir etki alanına sahip müzik festivalleri yalnızca müzik endüstrisinin önemli bir parçası olmakla kalmayıp kültürel etkileşim, sanatsal deneyim ve ekonomiye katkı açısından festival türleri arasında ilk sıralarda yer almaktadır. Ulusal ve uluslararası müzik etkinliklerinin, konserlerin, festivallerin, karnavalların sayısının artması “müzik” teması ekseninde şekillenen ve farklı turizm türleri ile de entegre edilme potansiyeline sahip bu turizm hareketliliğinin büyümesine yön veren temel faktördür.

Müzik festivallerinde; Coachella, Sziget, Tomorrowland, Lollapalooza, Woodstock, Exit gibi global ölçekte yüksek katılımın olduğu festivaller, sanatçı çeşitliliği, sahne şovları, etkileşimli deneyimler ve geniş kapsamlı organizasyonlarıyla milyonlarca insanı bir araya getirerek sektördeki trendleri de belirlemektedir. Müzik festivalleri, sadece müziğin değil, gençlik kültürünün, modanın ve sosyal etkileşimin de bir parçası haline gelmiştir.

Coachella Valley Music & Arts Festival, 1999’dan günümüze her yıl Kaliforniya’nın Indio şehrinde düzenlenen bu festival genellikle alternatif rock, hip-hop, indie ve elektronik müzik gibi farklı türlerden sanatçıların sahne aldığı geniş bir müzik yelpazesi sunarken sahne performanslarının yanı sıra sanat enstalasyonları, heykeller, enstalasyon sanatı, sanat eserleri ve özgün tasarımların sergilenmesiyle de dikkat çekmektedir. Festivalde katılımcılar için çeşitli konaklama seçenekleri sunulur ve genellikle karavanlar, çadırlar veya yakındaki otellerde konaklama imkânı bulunan paketler satılır. Festival atmosferi tasarım, dinamizm, özgünlük ve müzikal çeşitlilik üzerine kurgulanmaktadır. Coachella'nın katılımcıları genellikle özgün ve yaratıcı kıyafet, saç ve makyaj tasarımları ile festival modasının şekillenmesinde rol oynamaktadır. Düzenlendiği yıldan günümüze katılımcı sayısının sürekli artış gösterdiği bu festivalin 2023 yılında 500.000’in üzerinde katılımcıyla yerel ekonomiye 1.5 milyar dolar katkı sağladığı raporlanmıştır.⁴ Bu denli yüksek katılımın olduğu bir festivalin bulunduğu çevreye etkileri de son yıllarda göz ardı edilmemiş ve organizasyonun sürdürülebilirlik ilkeleri belirlenerek bir dizi uygulama hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda; yerel sanatçıları festival alanına yerleştirilen geri

⁴URL:<https://inevent.com/blog/marketing/coachella-2023-tips-for-event-planners.html#:~:text=Attendance%3A%20Coachella%202023%20drew%20in,number%20of%20attendees%20from%202022.>

dönüşüm kutularını tasarlamaya ve dekore etmeye davet eden "TRASHed:Art of Recycling" projesi, festivale gelmek için dört veya daha fazla kişilik gruplar halinde araba paylaşımında bulunan ve bunun farkındalığını sağlamak adına araçlarının üzerinde "Carpoolchella" etiketini yerleştirilenlerin çekilişle ömür boyu VIP bilet ile ödüllendirildiği "Carpoolchella" projesi, 2007 yılında Global Inheritance ile birlikte gerçekleştirilen on boş su şişesi toplayan herkese ücretsiz bir dolu şişe kampanyası, 2009 yılında katılımcıların festival ve kamp alanları içindeki su istasyonlarından yeniden doldurabilecekleri 10 dolarlık yeniden kullanılabilir su şişeleri kampanyası, güneş enerjili DJ kabinleri ve cep telefonlarını şarj etmek için kullanılan tahterevalliler gibi bir çok uygulama hayata geçirilmiştir.⁵ Festivalin toplumun dezavantajlı kesimlerinin de festivale dahil edilmesi ve etkinliklere aktif katılımı için geliştirdiği erişilebilirlik standartları da alanında öncü uygulamalar arasında örnek gösterilmektedir.



Resim-1. Coachella Valley Music & Arts Festival, 2023⁶

Tomorrowland, 2005 yılında Belçika'nın Boom şehrinde düzenlenmeye başlayan günümüzde ise Boom ile birlikte Brezilya ve kış aylarında Fransa gibi geniş bir coğrafyaya yayılan dünyanın en büyük elektronik müzik festivalidir. Her yıl farklı bir tema etrafında düzenlenen Tomorrowland, katılımcılara kendilerini özgün renkli dekorasyonları ile masal diyarında gibi hissettiren büyüleyici bir ortam sunar. Son yıllarda kullanılan temalardan birkaçı; *The Story of Planaxis* (2018, Deniz altı dünyasına bir yolculuk temasıyla, su altı canlıları, mercanlar ve deniz yaratıklarıyla ilgili dekorlar ve sahne tasarımları kullanılarak festival alanı adeta bir denizaltı dünyasına dönüştürüldü), *The Book Of Wisdom* (2012 ve 2019 yıllarında kullanılan temada festival alanı efsanevi bir kitabın içeriği temasıyla yapıldı ve alan büyüdü bir kitabın sayfaları gibi dekore edildi), *Amicorum Spectaculum* (2017, büyük çadırlar, palyaçolar, dönen dev çarklar ile eski dönem sirk ve gösteri teması kullanıldı), *The Elixir of Life* (2014, kimya ve sihir illüzyonları gibi dekorlar ile bir laboratuvar teması oluşturuldu), *The Reflection of Love* (2020, pandemi nedeniyle dijital platformda gerçekleştirilen festivalde sevgi ve birliktelik teması kullanıldı) şeklinde sıralanabilir.

⁵ URL: <https://www.coachella.com/sustainability>

⁶ URL: <https://www.coachella.com/photo-gallery>

Görsel şovları, dikkat çekici sahne tasarımları ve dünya çapından en ünlü DJ'lerin performanslarıyla tanınan festival, düzenlendiği süre boyunca çeşitli aktiviteler, atölye çalışmaları ve özel etkinlikler ile desteklenir. Festivale uluslararası talebin yüksek olması sonucu organizasyon ekibi standart bilet satışının yanında kişiye özel ulaşım, konaklama, yemek, deneyim ve etkinlik programlarının olduğu festival paketleri de sunarak satış ve pazarlama konusunda öncü bir trend başlatmışlardır. Çevresel sürdürülebilirliğin gözetildiği festivalde bu konuda dikkat çeken uygulamalardan biri “dreamville” olarak adlandırılan festival köyündeki Geri Dönüşüm Kulübü'dür. Geri dönüşümü katılımcılar için eğlenceli ve kolay hale getiren bu kulübe getirilen dönüştürülebilir atıklar karşılığında jeton verilerek bunların geri dönüşüm mağazasında geri dönüştürülmüş ürünler satın almak için kullanılması sağlanmaktadır.⁷ 2030 yılına kadar %100 yeşil enerjili bir festival hedefleyen Tomorrowland, bu hedefe ulaşmak için yüksek enerji kullanımı gerektiren sahne şovlarının gerçekleştirildiği özgürlük sahnesinde ölçümler ve raporlamalar yaparak jeneratörlerin yerinin yeşil enerjiyle nasıl çözümlenebileceğine dair çalışmalar sürdürmektedir.

Festivallerde sıklıkla karşılaşılan nakit kullanım sorununa festival bilekliği ile ödeme yöntemi başlatarak yine öncü bir uygulama geliştiren Tomorrowland, festivallerde ödeme yönteminin dijitalleşmesinde ve katılımcıların kredi kartı, cüzdan vb. değerli eşyalarının güvenliğini düşünmeden rahatça eğlenebilmelerine imkân tanımaktadır.

Festival, gerçekleştirildiği zaman diliminin yanı sıra farklı ülkelerde yan etkinlikler düzenlenerek yıl boyunca sürekli desteklenmekte ve gündemde tutulmaktadır. Festivale bağlı eğitsel bir oluşum olan Tomorrowland Academy ile elektronik müzik kültürünün gelişimine katkı sunmak ve nesiller boyu devam etmesini sağlamak için farklı yaş gruplarına yönelik çevrimiçi ve yüzyüze dj'lik eğitimleri, atölyeler düzenlenmektedir.⁸



Resim-2. Tomorrowland Festivali, 2023⁷

Yüksek katılımlı müzik festivalleri arasında dikkat çeken bir diğer festival de Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de düzenlenen *Sziget Festivalidir*. Festivalde rock, pop, elektronik, hip-hop, dünya müziği gibi çeşitli tarzların yanında; tiyatro gösterileri, sokak performansları, sanat enstalasyonları,

⁷ URL: <https://www.tomorrowland.com/en/festival/practical/go-conscious>

⁸ URL: <https://www.academy.tomorrowland.com/>

atölye çalışmaları ve spor etkinlikleri gibi çeşitli aktiviteler de yer almaktadır. Müzik Sziget'in önemli bir parçası olsa da sanat da temel bir unsurdur.

Sziget festivali de diğer büyük ölçekli festivallerde olduğu gibi engelli erişilebilirliği, gönüllü yönetimi, kültürel çeşitlilik, çevresel etkilerin gözetilmesi, sürdürülebilirlik gibi konularda trendleri yakalayan bir oluşumdur. Festivali diğerlerinden ayıran ise festivalin sosyal ve çevresel etkilerinin daha profesyonel ele alınıp 5 yıllık sürdürülebilirlik planı, katılımcılar için yönlendirici rehberler, sivil toplum kuruluşlarının aktif katılımı, kamusal sürdürülebilirlik raporu gibi katılımcılık, izleme ve değerlendirmeye yönelik çalışmaları sürdürmesi ve kamuoyuna şeffaf bir şekilde raporlamasıdır. Bir diğer önemli fark ise Sziget'in bebeklerden yaşlılara kadar her yaştan bireye açık bir etkinlik olmasıdır. Bu bağlamda özellikle bebeli ve çocuklu aileler için oluşturulan aile kamp alanı, çocuk sahneleri, yüksek sese karşı kulak koruyucuların sağlanması gibi çözümler dikkat çekmektedir.⁹

Sziget için festival ekibinde yer alan gönüllüler önemsenmektedir. Gönüllülerin üçte birinin yurt dışından seçilmesi, farklı yaş gruplarının dengeli dağılımı ile oluşturulması ve farklı öğrenim düzeyi ile mesleklere sahip olmaları kültürel çeşitliliğin organizasyonun kurgulanması aşamasına da yansımaların iyi bir örneğidir.



Resim-3. SzigetFestivali¹⁰

Festivalde uygulanan “*Sınır Tanımayan Çadır (Tent without Borders)*” uygulaması; sınır tanımayan çadır olarak adlandırılan alanda göç, insan hakları ve eşitlik gibi konuların ele alınarak bu konularda farkındalık yaratmak amacıyla söyleşiler, sergiler, filmler, belgeseller, oyunlar, atölye çalışmalarının düzenlenmesine olanak tanımaktadır. Katılımcıların çoğunun eğlence amacıyla geldiği bir festivalde bunun gibi sosyal içerikli etkinlikleri teşvik etmek oldukça zor olsa da katılımcıların bu çadırlara geldiğinde yoğun bir sosyal etkileşim gerçekleştirildiği gözlemlenmiştir.¹¹ Bunun yanı sıra Festivalde ana sahnede gerçekleştirilen performans aralarında da küresel ısınma, insan hakları, savaş, homofobi, ırkçılık, yabancı düşmanlığı gibi konularda farkındalık yaratmak amacıyla “*Aşk Devrimi Etkinlikleri (Art Revolution Events)*” düzenlenmektedir. Festivaldeki başka bir etkileşimli paylaşım alanı ise kültürlerarası diyalogun müzik yoluyla sağlandığı “*Küresel Köy (Global Village)*” alanıdır. Bu

⁹ URL: <https://szigetfestival.com/en/experience>

¹⁰ URL: <https://szigetfestival.com/en/gallery>

¹¹ Sziget Sustainability Report, 2022. URL: https://cdn2.szigetfestival.com/c2i5yzw/f851/en/media/2023/04/sust_rep_23.pdf

alandanda dnyanın farklı bglgelerinden katılımcılar yerel kltrlerindeki mzikleri paylaşma ve farklı yerel mzikleri tanıma fırsatı bulmaktadır. Sziget aynı zamanda sivil toplum kuruluşların da gbrnrllyne önem vermekte, STK'ların insan ve azınlık hakları, evre koruma, sdrdrlebilirlik, AB, renme ve istihdam fırsatları, uyururucunun önlenmesi gibi konularda kendilerini Sziget'in hedef kitlesine tanıttığı “STK Adası (Civil Sziget-NGO Island)” barındırmaktadır. Buraya katılacak olan STK'lar hedef kitleye uygun, çok dilli ve interaktif olması gereken programlarına gbre seçilmektedir.⁹ Sziget festivalinin bir diğer önemli sosyal yansıması da dezavantajlı çocukların mzik eğitimi alabilmeleri ve sosyo-ekonomik sınırları aşmaları adına Superar programını başlatmasıdır.



Resim-4. Sziget Festivali (STK adası ve küresel köy etkinlikleri)¹²

Festivalin kamusal sdrdrlebilirlik raporu incelendiğinde karbon emisyonunun dengelenmesi, yerel ve sağlıklı gıdaların katılımcılara sunulması, kompostlama, geri dnşim istasyonları, atık yönetimi vb. birçok başlıkta döngüsel ekonomiyi benimsediği gbrlmektedir. Katılımcılara daha festival alanına ulaşmadan el kitapçığı halinde yönlendirici bir rehber sunulmaktadır. Katılımcılara evresel hassasiyetler biletlerini aldıkları andan itibaren teşvik edici bildirimler ile hatırlatılıyor. Örneğin; katılımcıların festival alanına gelmek için kullandıkları araçlardan kaynaklı artan karbon ayak izlerini dengelemek adına Budapeşte'nin kuzeydoğusunda bir köyde oluşturulan Sziget ormanına ağaç dikiliyor.¹³ Festival “Low Food-Print” mottosu ile sdrdrlebilir yiyecek-içecek seçeneklerini artırmaya yönelik çalışmalar kapsamında kademeli olarak bir dizi önlem almakta ve sdrdrlebilirlik planı doğrultusunda bunları hayata geçirmektedir. 2022 yılında festivaldeki tüm gıda satıcılarını, vejetaryen/vegan seçenekler sunmak, kırmızı eti azaltmak/ortadan kaldırmak, daha fazla yerel kaynaklı/organik malzemeler kullanmak, evre dostu temizlik ürünleri kullanmak ve izleme gibi temel sdrdrlebilirlik önlemlerine gönüllü olarak uymaya teşvik ederken, 2023 yılında satıcıların bu önlemlerden en az ikisinden oluşan bir temel çizgiye uyması zorunlu tutulacak ve gelecek yıllarda giderek artması sağlanacaktır. Yeme-ieme konusunda bir diğer önemsenen konu ise tedarikçilerin %70-

¹² <https://szigetfestival.com/en/greensziget>

¹³ rneğin Amsterdam'dan Budapeşte'ye gidiş dönüş 2 saatlik bir uçuş, yolcu başına ortalama 435 kg CO2 emisyonuna neden oluyor. Arabayla dönüş yolculuğu 300-350 kg'ın yolcu sayısına bölünmesiyle hesaplanır. Genç bir yetişkin ağaç yılda yaklaşık 25 kg CO2 emer. Dikilecek ağaç türlerinin çoğunun ömrünün uzun olması, toprak altında ve toprakta büyümeye izin verilmesi ve ağaçların kesilmeyeceğinin garantisini göz önüne alındığında, 1 ağacın gidiş-dönüş 5 yolcu uçuşundan daha fazla CO2 emdiği sonucuna varılabilir. (Sziget Sustainability Report, 2022).

80'inin yerel firmalardan oluşması ve bu firmaların festival öncesinde sürdürülebilirlik kriterleri hakkında bilgilendirilerek kendi restoran programlarında olmasa bile festival için yapılan sözleşmelerde bu kriterleri öğrendiğini ve uygulayacağını taahhüt etmesinin sağlanmasıdır. Bunun yanında tüm yemek şirketlerinden Macaristan'da mevsimsel olarak temin edilebilen meyve ve sebzeleri, yalnızca yerel/yerli sezon içi ürünleri satan merkezi bir gıda perakendecisinden satın almasının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.¹⁰ Sürdürülebilirlik için dikkat çeken başka bir uygulama ise "FestArt Aktivizmi" çerçevesindeki ileri dönüşüm etkinliğidir. Bugünü İleri Dönüştür ve Yarını Birleştir Projesi, bir topluluk etkinliği olarak iklim değişikliği konusunda farkındalık ve dayanışmayı artırmayı amaçlamakta, bunun için Pinkponilo yaratıcı stüdyo ekibi ile ortak çalışarak katılımcıların ileri dönüştürülmüş kıyafet, aksesuar, pankartlar tasarlamasına ve festivalin belirlenen bir gününde tasarlanan ürünleri giyen katılımcıların ana sahneye kadar yürüdüğü bir defile ile sunmasına olanak tanımaktadır.¹⁴

Tüm bu çabaların sonucunda 2020 yılında A Greener Future tarafından Sziget Festivali Uluslararası Yeşil Festival ödülünü (*International Greener Festival Award*) kazanmıştır.



Resim-5. Sziget Festivali⁹

- **Tiyatro ve Film Festivalleri**

Tiyatro festivalleri Antik Yunan'dan günümüze kadar uzanan köklü bir geçmişe sahip en eski festival türlerinden biridir. Antik Yunan'da Dionysos'a adanan festivaller klasik Yunan Tiyatro sanatının doğduğu ilk örnekler olarak kabul edilir.¹⁵ Orta Çağ ve Rönesans dönemlerinde dini ve kültürel etkiler kapsamında devam eden tiyatro festivalleri modern çağda ise dünya çapında birçok şehirde düzenlenen, farklı tiyatro tarzlarına, uluslararası sanatçılara ve geniş kapsamlı etkinliklere ev sahipliği yapan festivaller haline gelmiştir.

Film ve tiyatro festivalleri, daha niş bir ziyaretçi profilinin şehirleri ziyaret etmeleri için bir neden oluşturur. Özellikle tanınmış tiyatro veya film festivalleri, o şehri uluslararası alanda belirli bir ilgi grubunun turistik cazibe merkezi haline getirebilir. Şehirlere belirli bir etkinlik için ziyarete gelen bu

¹⁴ URL: <https://szigetfestival.com/en/greensziget>

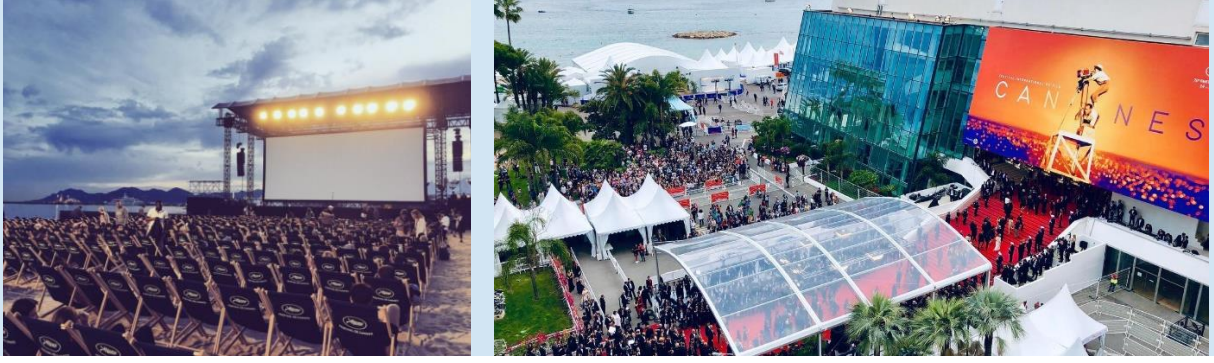
¹⁵ İzmir Büyükşehir Belediyesi (2022). İzmir Festival Stratejisi Eylem Planı.

kitlenin etkinlik dışı zamanlarında dikkati şehrin farklı değerlerine çekilerek bunları keşfetmeleri sağlanır ve şehir artık festivalin yarattığı çarpan etki ile turizm alanında gelişmelere açık hale gelir. Tiyatro ve film festivalleri, kültürel etkileşim, turistik çekicilik, ekonomik katkı ve sanatsal değerler açısından şehirlere veya ülkelere önemli faydalar sağlar. Bu festivaller, yerel ekonomiye katkıda bulunurken aynı zamanda turizmi canlandırır ve şehirlerin uluslararası alandaki tanınırlığını artırır.

Edinburgh Festival Fringe, Avignon Tiyatro Festivali, Çehov Uluslararası Tiyatro Festivali en bilinen tiyatro festivallerini oluştururken; Venedik, Cannes ve Berlin Film Festivalleri film alanında ön plana çıkan en prestijli festivaller olarak bilinmektedir. Ülkemizdeki bu alanda düzenlenen başlıca festivaller; Altın Portakal Film Festivali, İstanbul Film Festivali ve Altın Koza Film Festivali'dir. Bunun yanında son yıllarda dünyadaki popüler trendlere paralel olarak belirli bir temayla özelleşen (uluslararası göç, kadın, çocuk gibi, sürdürülebilirlik vb.) butik film ve tiyatro festivallerinin düzenlendiğini de görülmektedir.

Dünya çapındaki film yapımcılarının, oyuncularının ve sanatçılarının yeni filmlerini tanıtmak, uluslararası dağıtım anlaşmaları yapmak ve film endüstrisinde ağ oluşturmak için önemli bir platform sağlayan *Cannes Film Festivali*, 1946 yılından günümüze her sene Fransa'da düzenlenen en köklü film festivalidir. Fransız Rivierası'nda bulunan ve başlangıçta küçük bir sahil kasabası olan Cannes, günümüzde dünya çapında reklamcılık, müzik, gayrimenkul gibi birçok etkinliğe ev sahipliği yapan, ünlü isimleri ağırlayan, lüks otelleriyle ve marinasıyla dikkat çeken popüler bir destinasyon haline gelmiştir. Bunda, şehre büyük bir ilgi ve prestij kazandırarak dünya çapında tanınırlığını sağlayan ve şehri markalaştıran en önemli etken Cannes Film Festivali'dir. Film festivalinin yarattığı etki ile günümüzde Cannes'da; Lions International Festival of Creativity, MIPIM, Mapic, Midem, the Yachting Festival, Cannes Dance Festival gibi birçok farklı festival düzenlenmeye başlanmış, düzenlenen bu festivallerle kurumsallaşan yapısı ile Cannes, Dünya Seyahat Ödülleri'nde üç kez üst üste "Avrupa'nın Önde Gelen Festival ve Etkinlik Destinasyonu" ödülünü kazanmıştır.¹⁶ Festival için özel olarak tasarlanan sinema salonlarının yanı sıra; açık hava film gösterim etkinlikleri, deniz üzerinde film gösterimleri, festival köyünde düzenlenen sinema atölyeleri, eğlence ve kutlama sahneleri gibi festivali destekleyecek farklı türde altyapı ve etkinlikler zamanla geliştirilerek festivalin kurumsal yapısını güçlendirmektedir.

¹⁶ URL: <https://en.cannes-france.com/what-to-do/cinema-all-year-round/cannes-film-festival/>



Resim-6. Cannes Film Festivali¹⁷

Dünyanın en büyük ve çeşitli sanat festivallerinden bir diğeri olan *Edinburg Festival Fringe*, her yıl İskoçya'nın Edinburg kentinde düzenlenerek; tiyatro, dans, stand-up, müzik, görsel sanatlar ve diğ er performans sanatlarından oluşan geniş yelpazedeki etkinliklere ev sahipliğ i yapmaktadır. 1947 yılında Edinburg Festivali'nde festival programında yer almamasına rağmen tiyatro gösterisi yapan ekiplerin dikkat çekmesi ile bağımsız bir festivale dönüş en Fringe, tiyatro odağ ı etrafında şekillenerek; yeni ve deneysel eserlerden, klasik oyunlara, sokak performanslarından, doğ açlamalara çeşitli etkinliklerle kentin tiyatro salonları, barları, sokakları ve diğ er noktalarında kentlilerle buluşmaktadır.¹⁸ 2022 yılında 75.yılını kutlayan bu köklü festival de günümüz festival trendlerini yakalayabilmek için yeni bir vizyon ve değerler dizisi başlatarak daha kapsayıcı, adil ve sürdürülebilir olmaya yönelik bir dizi taahhütte bulunmuştur. Bu kapsamda geliş me hedefleri; gelişmekte olan sanatçılar (*thriving artists*), adil çalışma (*fair work*), iklim hareketi (*climate action*), eşitlikçi Fringe (*Equitable Fringe*), şehit için iyilik (*good citizenship*), dijital devrim (*digital evolution*) olan altı ana tema üzerinde şekillenmiştir.¹⁹ Aynı şekilde sürdürülebilirlik için de bu yaklaşımları destekleyecek altı ana başlıkta hedefler belirlenerek her geçen yıl bu hedeflere aşama aşama ulaşılmaya çalışıldığı görülmektedir.

¹⁷ URL: <https://www.festival-cannes.com/en/medialibrary/>

¹⁸ URL: <https://www.edfringe.com/about/about-us/the-fringe-story>

¹⁹ URL: <https://www.edfringe.com/about/about-us/fringe-development-goals>

Where we are now

Since 2015, the Fringe Society has reduced its carbon footprint by 77%.

Quantities are in kg CO2e	2016-2017	% t / l	2017-2018	% t / l	2018-2019	% t / l	2019-2020	% t / l	2020-2021	% change since 2016-2017
Electricity	40,645		35,063		27,128		8,311		18,773	
Gas	4,595		10,354		8,411		5,442		370	
Water	260		257		178		97		57	
Recycling	181		181		160		20		58	
Landfill waste	3,550		3,360		2,569		212		32	
Travel	28,922		21,636		43,831		18,686		1,140	
Total	78,154	-9%	70,851	16%	82,277	-60%	32,672	-37%	20,429	-74%

Please note: due to pandemic-related office closure, we do not have data for 2020-2021.

Our actions going forward

Ticketing, paper and communications	+
Production	+
Waste and recycling	+
Travel and transport	+
Energy	+
Hospitality at events	+
Supporting artists and venues	+
Strategic leadership	+

Şekil-2. Edinburg Fring Festivali 2015 yılı sürdürülebilirlik değerlendirmesi ve hedefleri²⁰

Bir diğer köklü film organizasyonu olan **Berlin Film Festivali**, Soğuk Savaş'ın başlangıcında 1951'de Berlin halkı için "özgür dünyanın vitrini" olarak şehrin bölünmüş ve çalkantılı savaş sonrası döneminde şekillenerek "Berlinale" olarak adlandırılan, kültürlerarası bir alışveriş alanı ve sosyal konuların eleştirel sinematik keşfi için bir platform haline gelmiştir. Tüm büyük film festivalleri içinde en politik olanı olarak kabul edilmektedir.²¹ Tüm disiplinlerden film yapımcılarının kariyerleri, projeleri, hayalleri ve vizyonlarını destekleyen festival, çok sayıda sektör girişimi sayesinde inovasyonun itici gücü ile film sektöründe önemli bir ekonomik etki de yaratmaktadır.

Berlinale'nin programı "*bağımsız, çeşitli ve cesur*" mottosuyla her yıl çeşitli bölümler ve özel sunumlarla; uzun metrajlı filmlerden belgesellere ve sanatsal deneylere kadar geniş bir yelpazede film gösterileri düzenlenmektedir. İzleyicilere, çeşitli ve zıt ortamlarda farklı yaşam tarzları ve tutumlarla karşılaşp kendi yargılarını sorgulama ve görme algısını keşfetme fırsatı sunan festival, geleneksel anlatım biçimleri ile sıra dışı estetik arasındaki bir zenginlik sunmayı amaçlamaktadır. Bunun yanı sıra izleyicilerle yoğun bir diyalog geliştirmesi; etkinlikler, tartışmalar ve uzmanlarla paneller festivalin interaktif bir şekilde sürdürülmesine katkı sağlamaktadır. Festival genel olarak dokuz etkinlikten oluşmaktadır. Festivalin odak noktası olan film yarışması (*The Competition*) gündem yaratan filmlerin gösterilmesi ve sonunda altın ayı ödülünün verilmesi ile ana etkinliği oluşturmaktadır. Genellikle festivalin ana temalarına, sinema dünyasındaki önemli konulara veya dikkate değer sanatsal yapıtlara odaklanan Berlinale Özel (*Berlinale Special*) etkinliğinde aynı zamanda sinema dünyasına katkı sağlayan özel retrospektifler ve belgeseller gösterilmektedir. Festivalin üçüncü önemli etkinliği olan *Encounters* bölümünde bağımsız, yenilikçi film yapımcılarının estetik ve yapısal açıdan cesur eserlerinin teşvik edilmesi amaçlanmaktadır. *The berlinale Shorts* etkinliğinde kısa film seçkileri sunulurken, Forum ve Genişletilmiş Forum etkinlikleri; film ortamı, sosyo-sanatsal söylem ve belirli estetik anlayışları üzerine düşüncelerin tartışılmasına olanak tanımaktadır. Festivalin genç sinemacıları desteklemek için yürüttüğü bir etkinlik olan *Generation* bölümü çocukların ve gençlerin yaşamlarını ve

²⁰ URL: <https://www.edfringe.com/about/about-us/fringe-development-goals>

²¹ URL: <https://www.berlinale.de/en/festival/festival-profile.html>

dünyalarını araştıran kapsamlı bir çağdaş film programıyla, geleneklere aykırı bir genç sinemasının oluşmasına katkıda bulunmaktadır. Festivalin Berlinliler için en favori bölümlerinden olan *Berlinale Goes Kiez* 2010 yılından bu yana festivali şehirdeki ve çevresindeki sanat evi ve sinemalarına taşıyarak festival filmlerini, oyuncu kadrosunu ve ekipleri izleyicilerle “kendi” mahalle sinemalarında buluşturmaktadır.



Resim-7. Berlin Film Festivali Etkinlikleri²²

- **Bienaller**

Fransızca kökenli olan "biental", her iki yılda bir düzenlenen, belirli bir konu veya sanat dalı etrafında gerçekleştirilen uluslararası sergi veya etkinlikler için kullanılan bir terimdir. Bienaller, genellikle sanat eserlerini sergilemek, belirli bir konsept veya tema etrafında sanatçıları bir araya getirmek ve farklı kültürlerden gelen sanatçıları tanıtmak amacıyla düzenlenir. Görsel sanatlar, heykel, resim, fotoğraf, performans sanatı gibi çeşitli sanat dallarından eserler bienallerde sergilenebilir. Venedik Bienali (La Biennale di Venezia), São Paulo Bienali (Bienal de São Paulo), Berlin Bienali, İstanbul Bienali, Gwangju Bienali öne çıkan bienaller arasında yer almaktadır.

Dünyadaki ilk bienal, 1895 yılında düzenlenen ve günümüzde de oldukça geniş bir kitleye hitap eden *Venedik Bienali*'dir. Sanat, mimarlık, sinema, dans, müzik, tiyatro ve tarih olmak üzere farklı disiplinlerde etkinliklere ev sahipliği yapan bienal bunlara ek olarak kurduğu *Bienale College* ile araştırma ve eğitim faaliyetlerini de destekleyerek bienal kültürünün ve kurumsal hafızanın yeni nesillere aktarımını sağlamakta, böylelikle festivalin kendini geliştirerek prestijini korumasını hedeflemektedir.²³ Bienalin kurumsallığı ve elde ettiği başarılar ile bienale bağlı gerçekleştirilen etkinliklerden; Venedik Film Festivali, Venedik Çağdaş Dans Festivali, Venedik Çağdaş Müzik Festivali, Venedik Tiyatro Festivali kendi alanlarında saygınlığa ulaşmış festivaller olarak anılmaktadır.²⁴ Festival her sene belirlenen bir tema etrafında şekillenerek çağdaş sanatın kültürel ve toplumsal etkisini tartışmaya açmıştır.

²² URL: <https://www.berlinale.de/en/archive/photos-videos/photos.html/y=1951,2023/s=kiez/o=desc/p=2/rp=40>

²³ <https://www.labiennale.org/en/organization>

²⁴ URL: <https://www.labiennale.org/it>



Resim-8. Venedik Film Festivali Ana Etkinlik Mekânı ve Yerleřtirmeler²⁵

2019 yılında May You Live in Interesting Times (İlginç Zamanlarda Yaşayabilirsin) teması ile çağdaş dünyadaki karmaşık ilginç zamanlara odaklanarak sanatın bu dönemdeki rolü ve ifade biçimlerini vurgulanmış, 2017 yılındaki Viva Arte Viva teması, sanatın kendisinin kutlandığı ve onurlandırıldığı bir bienal ortamı kurgulanmış, 2015 yılında All The World's Futures (Tüm Dünyaların Gelecekleri) teması ile bienal küresel meselelere, siyasi sorunlara ve insanlığın geleceğine odaklanarak sanatın sosyal ve politik yönlerini gündeme getirmiş, 2013 yılında Il Palazzo Enciclopedico (Ansiklopedik Saray) teması ile sanatın evrensel bir ifade ve bilgi kaynağı olduğu vurgulanmıştır.²⁶

LA BIENNALE DI VENEZIA						
The Organization Management History Venues Sponsorship Biennale Noticeboard Environmental Sustainability Working with us Biennale College Contact us						
ART 2024 Exhibition Director Introduction by Roberto Cicutto Introduction by Adriano Pedrosa National Participations procedure Collateral Events procedure Biennale College Arte Submissions Accreditation Biennale Educational Archive When and where Tickets Services for the public How to get there Contact us Press	ARCHITECTURE 2023 Exhibition Director Introduction by Roberto Cicutto Introduction by Lesley Lokko Participants and Special Projects Special Participations Applied Arts Pavilion Carnival National Participations Collateral Events Biennale College Architettura 2023 Biennale Educational Biennale Sessions Submissions Archive When and where Tickets FAQ	CINEMA 2023 Festival Line-up Screening schedule (Public) Screening schedule (Pass holders) Venice Immersive Introduction by Roberto Cicutto Introduction by Alberto Barbera Director Regulations Armani beauty Audience Award Venice Production Bridge Biennale College Cinema Permanent activities Archive When and where Tickets Accreditation	DANCE 2023 Festival Programme Performances Director Introduction by Roberto Cicutto Introduction by Wayne McGregor Biennale College Danza Golden Lion for Lifetime Achievement Silver Lion Archive When and where Tickets Accreditation Services for the public How to get there Contact us Press	MUSIC 2023 Festival Programme Performances Studies Director Introduction by Roberto Cicutto Introduction by Lucia Ronchetti Biennale College Musica 2023 Podcast Golden Lion for Lifetime Achievement Silver Lion Biennale Musica 2022 - Out of Stage (Video) A photo reportage by Lorenzo Castore (2022) FRANGISUONI - Biennale College Musica 2022 Archive	THEATRE 2023 Festival Programme Performances Directors Introduction by Roberto Cicutto Introduction by ricci/forte Biennale College Teatro Site-specific Performance Workshop di critica teatrale Golden Lion for Lifetime Achievement Silver Lion Archive When and where Tickets Accreditation Services for the public How to get there Contact us Press	HISTORICAL ARCHIVE Presentation Biennale Library Historical Archive Exhibitions and activities Activities and panels Virtual Exhibitions Collections Biennale College ASAC Biennale Channel ASAC DATI History When & where News Services for the public How to get there Contact us Press

Resim-9. Venedik Bienali Etkinlikleri²⁷

Diğer geniş katılımlı etkinliklerde gözetilen sürdürülebilirlik kavramı, özellikle iklimsel etkenlere karşı kırılgan yapıya sahip Venedik kentinde gerçekleştirilen bu etkinliklerde dikkat edilmesi gereken en önemli unsurlardan biri olarak benimsenmiştir. Bu alanda etkinliklerin izlenmesi ve sıfır etki elde edilmesine yönelik; yenilenebilir enerji kullanımı, geri dönüşümden elde edilen festival ekipmanları, emisyon azaltma ormanları, çevre ıslahı, sucül ortamın korunmasına yönelik projeler ile

²⁵ <https://www.labiennale.org/en>

²⁶ URL: <https://www.labiennale.org/en/history>

²⁷ URL: <https://www.labiennale.org/it>

karbon dengesinin gerçekleştirilmesi gibi çalışmalar sürdürmektedir. Bu kapsamda ulaşılan ilk hedef karbon nötr olarak gerçekleştirilen 2021 yılındaki 78. Venedik Film Festivali olmuştur.

Ülkemizde gerçekleştirilen *İstanbul Bienali*, İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) tarafından 1987'den beri düzenlenerek farklı kültürlerden sanatçıları ve izleyicileri bir araya getirip İstanbul'u görsel sanatlar alanında buluşma noktası haline getirmeyi amaçlamaktadır. Sanat eserleri ve alternatif öğrenme programlarıyla bilgi birikimini teşvik ederken geniş bir izleyici kitlesini bir araya getiren bienal, uluslararası bir danışma kurulu tarafından desteklenerek, sanatçıların eserleriyle, birbirleriyle ve izleyiciyle etkileşimini sağlayan bir ortam oluşturmaktadır. Sergi etrafında düzenlenen panel, konferans ve atölye çalışmaları gibi kamusal programlar, genel izleyici ve sanat öğrencileri için sanatsal gelişmeleri ve tartışmaları takip etme imkânı da sunar.²⁸



Resim-10. İstanbul Bienali Etkinlikleri²⁹

- **Kültür/Gelenek/Yerel Kültür Temalı Festivaller**

Bu festivaller, yerel gelenekleri, kültürleri ve ritüelleri kutlayarak, toplumların tarihini ve mirasını yaşatırken aynı zamanda turistlere de bu kültürleri yakından deneyimleme fırsatı sunar. Danslar, müzikler, özel giysiler, el sanatları ve diğer geleneksel unsurlar genellikle etkinliklerin merkezinde konumlanırken, yerel yemekler, içecekler ve geleneksel tatlar da bu festivallerde önemli bir yer tutar. Kültürel temalı festivaller belirli bir tarih, mevsim veya önemli bir olayın anısına da düzenlenebilir, yerel takvimde veya tarihlerde önemli bir yere sahip olabilirler. Dünyada kültürel temalı festivaller arasında; Oktoberfest, Rio Karnavalı, Meksika Ölüler Günü, Songran Su Festivali, Kyoto Gion Matsuri en yüksek katılımlı olanlardır. Türkiye’de ise folklorik ve kültürel temalı festivaller yılın farklı zamanlarında hemen her şehirde gerçekleştirilmekte olmasına karşın uluslararası katılım boyutunda geniş kitlelere ulaşamayarak, yerel/bölgesel ölçekte kalmıştır. Kültürel anlamda dikkat çeken en geniş katılımlı festival Adana’da düzenlenen Portakal Çiçeği Karnavalıdır.

²⁸ URL: <https://bienal.iksv.org/tr/bienal/tarihce>

²⁹ URL: <https://bienal.iksv.org/tr/arsiv/bienal-arsivi>

Almanya'nın Münih şehrinde her yıl düzenlenen eylül ayının son haftası ve ekim ayının ilk haftasında gerçekleştirilen **Oktoberfest**, Theresienwiese adı verilen büyük bir alanda 17 büyük 21 küçük çadırdan oluşan geniş bir panayır alanında gerçekleştirilmektedir. 2023 yılında 188. Düzenlenen festivalde yerel Bavyera biraları, geleneksel Alman yemekleri ve giysileri, müzik, dans, oyunlar ve çeşitli eğlence etkinlikleri yer alır.³⁰ Tipik olarak "dirndl" ve "lederhosen" adı verilen geleneksel Alman kıyafetleri giyildiği festival dünyanın en büyük etkinliklerinden biri olarak dikkat çekmektedir. Münih'te Eylül ortasından Ekim ayının ilk pazar gününe kadar süren festivale 2022 yılında 5.7 milyon, 2023 yılında 7,2 milyon kişi katılmıştır. 2022 yılında toplam 6,9 milyon ziyaretçi ağırlayan Münih şehrinde söz konusu festivalin ziyaretçi sayısına katkısının %82 olduğunu görülmektedir.³¹



Resim-11. Oktoberfest²⁹

Köklü tarihi 18. yüzyıla kadar uzanan **Rio Karnavalı**, Brezilya'nın Rio de Janeiro şehrinde her yıl düzenlenen dünyada bilinirliği en yüksek olan festivallerden biridir. Karnavalın kökenleri, kolonisi olduğu Portekiz'den gelen dini ve kültürel festivallere dayanmakta olup bugünkü formunu 19. yüzyılın ortalarında gerçekleştirilen maskeli balolar ve sokak festivalleri ile 20. Yüzyılın başlarında gelenekselleşen samba müziği ve dansı etrafında şekillenmesiyle almıştır. Karnaval süresi boyunca ana etkinlik olan geçit töreninin yanı sıra yüzlerce sokak partisi, birçok konser, dans şovları ve sayısız etkinlikler yapılmaktadır. Festivale 2023 yılında 46 milyon yerli 15 milyon yabancı turist katılmıştır.



Resim-12. Rio Karnavalı³²

Türkiye'de düzenlenen en geniş katılımlı kültürel etkinlik olan Portakal Çiçeği Karnavalı "Nisan'da Adana'da" mottosuyla 2014 yılından günümüze devam eden bir sokak karnavalı etkinliğidir.

³⁰ URL: <https://www.oktoberfest.de/en/information>

³¹ URL: <https://www.oktoberfesttours.travel/2022/10/13/oktoberfest-2022-beer-consumption/>

³² URL: <https://www.riocarnaval.com.br/>

Portakal ağaçlarının çiçek açtığı dönemde düzenlenen festival şehirle özdeşleşen değerlerden portakal çiçeğinin kokusuna dikkat çekerek ortaya çıkmış ve “koku” duyusu üzerinden kente enerji yayan bir etkinliğe dönüşmüştür. Karnavalın ana etkinliğini oluşturan kostümlü geçit töreninin yanı sıra kentin bir çok noktasında düzenlenen konserler, tasarım faaliyetleri, sergiler, atölyeler, gastronomi etkinlikleri, su sporları, geleneksel koşu, turnuvalar, yarışmalar gibi farklı etkinliklerle festival, kentin sokaklarına dağılmaktadır. Adana'nın turizmdeki yerini oldukça güçlendiren bu festivalin düzenlendiği süre içerisinde şehirdeki otellerin doluluk oranları %100'e ulaşmakta ve aylık turizm verileri incelendiğinde nisan ayının Adana'nın büyük bir farkla en çok ziyaret edildiği ay olduğu görülmektedir³³.

Kültürel temalı festivallerin bir kısmının da dini ritüeller etrafında şekillendiği görülmektedir (Noel Pazarları, Hıdırellez, Şeb-i Arus Törenleri, Hindistan Holi Festival vb.). Türkiye'de düzenlenen festivallerin büyük çoğu da büyük ya da küçük ölçekli kültürel temalı festivallerdir.

• Spor Temalı Festivaller

Sporun çeşitli yönlerini kutlamayı, tanıtmayı ve desteklemeyi amaçlayan bu etkinlikler sporseverlerin ve sporcuların bir araya gelerek sporun birleştirici ve eğlendirici yanını ön plana çıkaran çeşitli bileşenleri barındırmaktadır. Bu etkinliklerin en geniş katılımlı olanları; olimpiyatlar, maratonlar, yarışlar, turnuvalar olarak sıralanmaktadır. Bunun dışında belirli bir spor ya da spor grubu etrafında şekillenen festivaller de düzenlenmektedir (su sporları, kış sporları vb.).

Son yıllarda popülerliği oldukça artan ve ekonomiyi önemli ölçüde etkileyerek spor turizmi etkinliğine dönüşen maratonlar en temel haliyle atletizmde uzun mesafe koşuları olarak bilinen ve 42.195 kilometrelik bir mesafeyi içeren yarışlardır. Maratonlara profesyonel atletlerin yanı sıra kendi kişisel hedefine ulaşmak ve dayanıklılığını test etmek isteyen amatör koşucular da katılmaktadır. Son yıllarda maratonların aynı zamanda bir propaganda aracı olarak toplumsal sorunlara dikkat çekmek için kullanıldığı ve katılımcıların kendilerini özgürce ifade etmelerine olanak sağlayan platformlar haline geldiği gözlemlenmektedir. Maraton etkinliklerinin toplumun farklı kesimlerine fiziksel olduğu kadar zihinsel fayda da sağladığı, binlerce kişinin aynı anda paylaştığı ortak bir aktivite olma özelliği ile topluluk bilincinin ve kültürünün gelişmesine etki ettiği görülmektedir. Tüm bunların yanı sıra küresel düzeyde ilgi gören etkinlikler olan maratonlar farklı şehirlere ve ülkelere seyahatler için iyi bir neden olarak görülmekte her yıl dünyanın farklı şehirlerinde düzenlenen büyük maratonlara uluslararası çapta katılım sağlanmakta, dolayısıyla maratonların aynı zamanda turizm ekonomisine de önemli katkılar sunduğu bilinmektedir. Maratonların sosyal, toplumsal ve ekonomik faydalarının gözlemlenmesi sonucu düzenleyici kuruluşlar, maratonlara bağlı halk koşuları, yarı maratonlar, farklı yaş gruplarına özel maratonlar, engelli maratonları gibi türlerle bu faaliyetleri çeşitlendirmişlerdir.

³³Adana 2019 yılı turizm verileri aylık bazda değerlendirildiğinde 120,635 kişi ile Nisan ayının ilk sırada yer almaktadır. (Adana İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü İstatistikleri)

Dünyanın en bilinen maratonları (*World Marathon Majors*); Boston, New York, Chicago, Londra, Berlin ve Tokyo maratonlarıdır. Ülkemizde ise farklı şehirlerde farklı temalarda düzenlenen maratonların başında ilki 1973 yılında Avrupa-Asya Koşusu olarak başlayan, ilerleyen zamanlarda Avrasya Koşusu adıyla anılan ve günümüzde güncellenen ismi ile **İstanbul Maratonu** olan organizasyon yer almaktadır. 2023 yılında 45.000 üzerinde kişinin katılımı ile gerçekleştirilen İstanbul Maratonu; 42K, 25K, Halk Koşusu, Çocuk Maratonu, İyilik Peşinde Koş, 10'lar kulübü olmak üzere farklı kategorilerde gerçekleştirilmiştir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından gerçekleştirilen etkinlik 2020 yılından itibaren düzenli anket ve raporlama çalışmaları ile izleme-değerlendirmeye tabi tutulmakta olup bu raporlarda maratonun; katılımcıların fiziksel ve zihinsel olarak güçlenmelerini sağladığı, iyi olma hallerini ve sosyalleşmelerini desteklediği ve spor yardımseverliğini geliştirdiği saptanmıştır.³⁴ İstanbul Maratonu, koşu yardımseverliğini de geliştirmeye katkı sunmaktadır. 2022 yılında etki anketine katılan 426 İyilik Peşinde Koşan³⁵ kişinin %75'inin, 2021'de ise 136 kişinin %67'sinin bağış toplamaya İstanbul Maratonu ile başladığını söylemesi, bu durumu kanıtlar niteliktedir.³³



Resim-13. İstanbul Maratonu

Maratonlardan sonra bir diğer dikkat çeken spor turizmi aktivitesi olarak bisiklet turları; rotalarında bulunan bölgelerin tarihi ve doğal güzelliklerinin tanıtılmasına önemli katkılar sağlayan büyük çaplı spor etkinliklerindedir. Tour de France ve Giro d'Italia dünyanın en bilinen bisiklet yarışları etkinliklerindedir. Türkiye'de ise Türkiye Bisiklet Federasyonu tarafından geleneksel olarak 1963'ten beri düzenlenen Cumhurbaşkanlığı Türkiye Bisiklet Turu (Tour of Turkey) dikkat çekmektedir.

³⁴ İstanbul Büyükşehir Belediyesi (2022). Spor İstanbul Sosyal Etki Raporu. URL: <https://spor.istanbul/wp-content/uploads/2023/10/SOSYAL%20ETKI%CC%87%20RAPORU%202022.pdf?t=1700465969>

³⁵ "İyilik Peşinde Koşanlar", İstanbul Maratonunun yardımseverlik koşusu olarak tüm dünyada STK'ları (Sivil Toplum Kuruluşları) desteklemek için kullanılan bir kaynak geliştirme metodudur. 6 Kasım 2022'de gerçekleşen 44. İstanbul Maratonu **35 milyon 892 bin 281 TL** bağış toplanmıştır.

- **Gastronomi Temalı Festivaller**

Gastronomi festivalleri, bir şehrin ya da bölgenin yeme-içme kültürünü, yerel lezzetlerini, bir ürünün hasadını kutlamak, tanıtmak ve pazarlamak için gerçekleştirilen etkinlikler bütünüdür. Gastronomi turizminin yerel mutfak tadımları etkinliğinin çok ötesine ulaştığı günümüzde bu festivaller somut olmayan kültürel öğelerin etrafında şekillenen üretim kültürü ile birlikte aynı zamanda atölyeler, konserler, dans ve müzik gösterileri, söyleşiler, tematik gastronomi rotalarında düzenlenen kısa turlar ile beslenerek ziyaretçilere bütünsel bir kültürel deneyim sunmayı hedeflemektedir.

Dünyada ve ülkemizde genellikle hasat edilen bir ürün etrafında şekillenen yerel festivallerin sıklıkla düzenlendiği görülmektedir. İklimsel ve Coğrafi açıdan elverişli toprakları ile özellikle Akdeniz ülkelerinde hemen her sezon hasat edilen ürünleri kutlamak için festivaller düzenlenir. Uluslararası alanda en dikkat çeken hasat ürünü olan üzüm, çeşitli ülkelerde antik dönemlerden beri bağbozumu festivallerinin düzenlenmesini sağlamıştır. Bugün; St.Emillion (Bordeaux-Fransa), La Rioja (İspanya), Douro Vadisi (Portekiz), Toscana (İtalya) gibi adı şarapla anılan bölgelerde düzenlenen bağbozumu festivallerini binlerce turist ziyaret etmektedir.

Bununla birlikte son yıllarda tek bir ürün hasadı etrafında şekillenen yerel kutlamaların yerini bütünsel gastronomi deneyimlerine bıraktığı, bunların daha geniş katılımlı ve programlı festivallere dönüştüğü de görülmektedir. Türkiye’de bu kapsamda öne çıkan Gaziantep, Adana, Hatay gibi gastronomi unsurlarının tanıtım ve pazarlamasına ulusal ve uluslararası alanda önem veren kentler geliştirdikleri festival stratejileri ile dikkat çeken ve yüksek katılımlı organizasyonlar düzenlemektedir.

“Geçmişten Geleceğe Mutfak” temasıyla 2023 yılında 923.000 kişinin katılımıyla 7.si düzenlenen **Adana Lezzet Festivali** Adana kent merkezinde bulunan 184 dönümlük bir alana sahip Merkez Park’ta düzenlenen Türkiye’nin en büyük gastronomi festivalidir. Oldukça geniş etkinliklerden oluşan festivalin ana eksenini yerel firmalar, belediyeler, kurumlar, üreticiler tarafından oluşturulan stantlar etrafında gerçekleştirilen yeme-içme faaliyetleri oluşturmaktadır. Bununla birlikte festival alanının farklı noktalarında oluşturulan eğlence odaklarında gerçekleştirilen gösteriler, yarışmalar, sunumlar, konferanslar ve atölyeler de sürecin destekleyici unsurları olarak kullanılmaktadır. Sürdürülebilir Festival Sürdürülebilir Gastronomi anlayışını benimseyen festival bu konuda her geçen sene kendini geliştirmektedir. Festivalde kullanılan tüm ürünlerin maximum 50km’lik uzaklıktan temin edilmesi, sağlıklı ve doğaya saygılı üretilen yerel ürünlerin kullanılması/satışı gibi uygulamaların gerçekleştirildiği festivalde dünya çapında dikkat çeken slowfood (yeryüzü pazarı) gibi trendlere de yer verilmektedir. Bunun yanı sıra kadın üretici kooperatiflerinin görünürlüğünün artması, genç şefler yarışması ile farklı kategorilerde kendilerini göstermek isteyen gençlerin desteklenmesi gibi sosyal uygulamaları ile de ön plana çıkmaktadır.³⁶

³⁶ URL: <https://adanalezzetfestivali.com.tr/index>



Resim-14. Adana Lezzet Festivali³⁵

Gastronomi alanında UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağında Türkiye’yi temsil eden ilk şehir olarak listeye alınan Gaziantep; konserler; gastronomi & turizm yazarları, gurmeler, yaşam koçları ile söyleşiler; Türkiye'nin ünlü otel & restoran profesyonelleri, yatırımcıları, ulusal & uluslararası gıda firmaları, butik tarımcılar, gurme marketler, akademisyenler, sektör temsilcileri ile paneller&söyleşiler ve sergilerin meraklıları ile buluştuğu **Uluslararası Gaziantep Gastronomi Festivali** ile bu alanda dikkat çeken önemli organizasyona ev sahipliği yapmaktadır. Festival, 2023 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen ‘Türkiye Kültür Yolu Festivalleri’ projesine dahil edilerek **GastroAntep Kültür Yolu Festivali** olarak daha kapsamlı bir program ile devam ettirilmiştir. Kültürel ve sanatsal programların gastronomi ile entegre edildiği GastroANTEP konserlere, sergilere, tiyatro, film, opera ve bale gösterimlerine, çocuk etkinlikleri, geleneksel el sanatları, foto maraton, dijital çalışmalar, gezici müze ve kütüphane gibi etkinliklere yer vererek eksenini genişletmiştir.³⁷

Büyük ölçekli ve yüksek katılımlı bu festivallerin yanı sıra daha küçük hedef gruplarını kapsayan ve butik olarak düzenlenen müzik festivalleri de hem müzik kültürünün hem de yerel ekonomilerin korunmasına ve geliştirilmesine katkı sunmaktadır. Türkiye’de özellikle turizm alanında gelişmiş il ve ilçelerde gerçekleştirilen bu etkinlikler, sınırlı katılımcı sayısına karşın nitelikli bir ürün pazarlama olarak görülmektedir. Cappadox Kapadokya Müzik ve Sanat Festivali, Bozcaada Caz Festivali, Alaçatı Ot Festivali, Echoes From Agartha gibi örneklerde de görüldüğü üzere bu festivaller; Büyük kitlelere hitap etmek yerine daha küçük hedef gruplarıyla samimi ve etkileşimli bir ortam yaratması, özel olarak seçilmiş doğal alanlarda veya tarihi mekanlarda düzenlenmesi, sürdürülebilirlik ve doğa dostu yaklaşımları benimsemesi, belirli bir bölgenin kültürünü, sanatını, yerel değerlerini ön plana çıkarması, sağlıklı yaşam, spor, rota keşifleri, çağdaş sanat çalışmaları, yerel mutfak, sergiler, atölyeler gibi deneyimlerle zenginleşmeleri gibi ortak noktalara sahiptir.

³⁷ URL: <https://gastroantepfest.com/tr/Manage/GastroAntep>



Resim-15. Cappadox ve Agartha Festivalleri

2.2. Dünyada ve Türkiye’de Festival Turizminin Gelişimi ve Güncel Duruma İlişkin Tespitler

Dünyada ve ülkemizde kültür, sanat ve müziğin ön plana çıktığı organizasyonlar, insanların seyahat tercihlerini şekillendirerek bir yeri ziyaret etme motivasyonlarını etkilemekte, bu durum da turizm endüstrisinde bu etkinliklerin önemli bir yer edinmesini sağlamıştır. Festival turizmi olarak nitelendirilen bu turizm hareketliliği son yıllarda deneyim odaklı pazarlama, sosyal medya kampanyalarının etkin kullanımı, aktivite ve ürün çeşitlenmesi gibi pozitif etkiler sonucunda oldukça talep gören bir sektör halini almıştır. Bir önceki bölümde ele alınan, dünyaca tanınmış ve ciddi ölçüde turizm potansiyeli doğuran festivalleri bu başarılarla ulaştıran bir dizi ortak yön olduğu tespit edilmiştir. Bunlar;

- *Koordineli Planlama:* Festival faaliyetlerinin festivalden önce belirlenen periyotlarda koordineli bir planlama süreciyle yürütülmesi
- *Bütünleşik İçerik Planlaması:* Festival programının içeriği kapsamında sunulacak deneyimlerin bütüncül düşünülmesi, kendi içlerinde ve birbirleriyle olan etkileşimlerinin mekânsal ve zamansal kurgusu
- *Dijital Araçların Kullanımı:* Festivalin öncesinde tanıtım ve bilet satışı, festival süresince yeme-içme, atölye, duyurular, giriş-çıkışlar vb. festival sonrasında değerlendirme gibi amaçlar için geliştirilen dijital platformlar, uygulamalar, ödeme yöntemleri gibi araçların etkin kullanımı
- *Yerel Değerlerle İlişkisi:* Festivalin içeriği ve programının, düzenlendiği bölgenin yerel kültürü, değerleri ve kimliğiyle kurduğu ilişkinin tartışılması
- *Süreklilik:* Katılımcılarda güvenilirlik ve süreklilik algısı yaratması ve kurumsallaşma adına festivalin düzenlenme periyoduna sadık kalınması
- *Paydaşlar Arası İş Birliği:* Yerel halk, belediye, kamu kurumları ve özel sektörün festival organizasyonunda iş birliği yapması
- *Katılımcılık:* Yerel halkın organizasyona katılımının teşvik edilmesi ile yerelde sahiplenmenin sağlanması

- *Bireysel, Toplumsal ve Kurumsal Fayda:* Düzenlenen festivalin katılımcılar, organizatörler, kamu kurum ve kuruluşları ve yerel halkta; ekonomik, sosyal-toplumsal, eğitsel vb. faydalar sağlanması, memnuniyet yaratması
- *Finansal Destek:* Festivalin finansal ihtiyaçları için sponsorluk ve destek sağlanması
- *Tanıtım ve Pazarlama Stratejisi:* Hedef kitlelere uygun stratejilerle festivalin etkili bir şekilde duyurulması
- *Sürdürülebilirlik:* Karbon nötrleme, tek kullanımlık plastiklerin azaltılması, bitki kaynaklı beslenme seçeneklerinin artırılması vb. uygulamalarla festivallerden kaynaklı oluşan çevresel baskının düşürülmesi

Dünyanın birçok bölgesinde festival turizminden elde edilen kazanımların somut olarak görülmesi ile gelişen bu sektör Türkiye’de özellikle son yıllarda yürütülen çalışmalarla belirli bir seviyeye gelmiş olsa da global ölçekte kıyaslandığında henüz potansiyeli gereği olması gereken konuma ulaşmamıştır. Festival turizmine katılan turistlerin ortalama harcama miktarının diğer turizm türlerine göre yüksek olduğunun tespit edilmesi üzerine ekonomik faydalar üzerinden şekillenen festivallere ilişkin çalışmalarının bütüncül olarak kurgulanması geçtiğimiz son birkaç yıl içerisinde tartışılmaya başlanmıştır. Bunun sonucu olarak da son birkaç yılda katılımcı sayısı ve ölçüğü ile ön plana çıkan festivallerin ulusal/bölgesel boyuttan çıkıp uluslararası olarak pazarlanması başlamıştır.

Türkiye’de düzenlenen festivallerin mevcut durumlarına ilişkin bütünsel araştırmalar ve literatürdeki çalışmaları da oldukça sınırlıdır. Kızılırmak (2006)’ın Türkiye’de gerçekleştirilen festivalleri sınıflandırma amacıyla 1118 yerel festivali araştırarak ortaya koyduğu çalışmada; Karadeniz bölgesi en fazla festivalin yürütüldüğü bölge olarak tespit edilirken, temmuz ve ağustos ayları en çok festivalin gerçekleştirildiği aylar, tarım, kültür ve kurtuluş günü temaları ise en sık tercih edilen temalardan olduğu saptanmıştır.³⁸ Giritlioğlu ve diğerleri (2015), inceledikleri 1254 festival üzerinden Türkiye’de festivallerin sınıflandırılması, bölgesel ve mevsimsel dağılımları ile ilgili güncel verileri sunmuşlardır. Bu verilere göre;

- *Mevsimsel olarak;* kış aylarında festival sayılarında düşüş gözlemlenirken bahar aylarıyla birlikte ciddi bir artış söz konusu olup en yüksek seviyeye yaz aylarında ulaşıldığı
- *Bölgesel olarak;* en yüksek sayıda festivalin Marmara Bölgesi’nde düzenlendiği, bunu sırasıyla Karadeniz, İç Anadolu, Ege ve Akdeniz’in takip ettiği
- *Temalarına Göre;* kültür temalı festivallerin birinci sırada geldiği ve bunu; sanat, yiyecek- içecek, spor gibi temaların takip ettiği sonucuna ulaşılmaktadır.³⁹

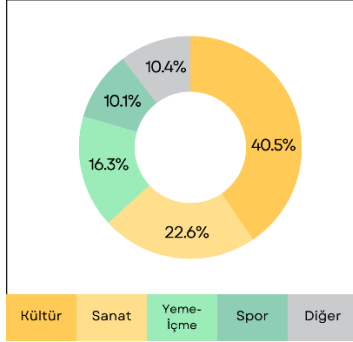
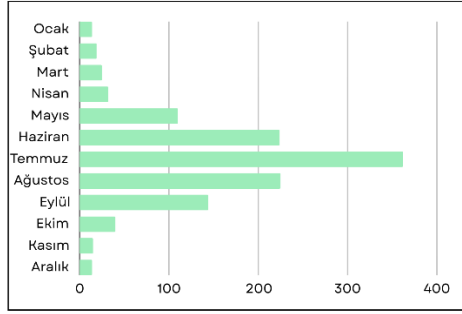
³⁸ Kızılırmak, İ. (2006). Türkiye’de Düzenlenen Yerel Etkinliklerin Turistik Çekicilik Olarak Kullanılmasına Yönelik Bir İnceleme. Sosyal Bilimler Dergisi, 15, ss: 181-196.

³⁹ Giritlioğlu, İ; Olcay, A; Özekici, Y.K. (2015). Bir Turizm Çeşitliliği Olarak Festival Etkinliklerinin Sınıflandırılması: Türkiye Üzerine Bir Değerlendirme. Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi. ss: 306-323



Düzenlenme Zamanlarına Göre

Kış aylarında düşük bir seviyede seyrederken bahar aylarıyla birlikte düzenlenen festival sayılarında ciddi bir artış gözlemlenmektedir.



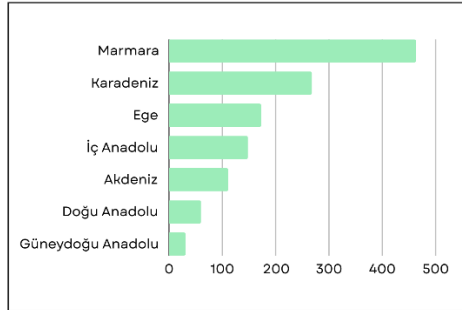
Temalarına Göre

Kültür temalı festivaller birinci sırada yer almakta olup bunu sanat temalı festivaller takip etmektedir.



Düzenlenen Bölgelere Göre

Marmara Bölgesi Türkiye'de en fazla sayıda festivalin düzenlendiği bölge olarak tespit edilmiştir.



Şekil-3. Türkiye'deki Festivallerin Sınıflandırılması ve Dağılımları (Giritlioğlu vd. (2015) Çalışmasındaki Verilerden Üretilmiştir.)

Türkiye'de düzenlenen festivallerin mevsimsel şartlara karşı kırılğan bir yapıda olması festivallerin mevsimsel dağılımının dengeli kurgulanması ihtiyacını ortaya koymaktadır. Yaz aylarında turizm sezonunun başlaması, okulların tatil olması, iklimsel uygunluk vb. nedenlerle sayısı artan festivallere karşın kış aylarındaki festival sayısının çok düşük olması kış turizminde potansiyel barındıran festival fikirlerinin üzerine düşünülmesi ve hedef kitleye yönelik strateji geliştirilmesi gerekliliğini doğurmaktadır. Yalnızca mevsimsel değil bölgesel anlamda da festivallerin dağılımında dengeli bir durum söz konusu değildir. En yoğun festival etkinliklerine ev sahipliği yapan Marmara bölgesi için bu durum nüfusu ile ilişkilendirilse de gelişmişlik düzeyi, ulaşım kolaylığı, turistik arzın fazla olması, uygun altyapı ve ortamın sağlanması, sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi gibi etkenlerin de bu durumun oluşmasında önemli rol oynadığı düşünülmektedir. Tema bazında ele alındığında ise kültür temalı festivallerin yoğunlukta olmasında Türkiye'nin dünyada birçok uygarlığa ev sahipliği

yapmış bir bölge üzerinde yer alması ve çok kültürlü bir yapıya sahip olmasının etkili olduğu belirtilmiştir.⁴⁰

Çalışmada yer alan bu üç parametre Türkiye’de düzenlenen festivallerin mevcut durumunu kavramak için oldukça sınırlıdır. Bu nedenle Türkiye’nin festival turizminde gelişmesi adına öncelikli olarak yapılması gereken bütüncül ve kapsamlı bir araştırma ortaya koyarak güncel verilerle mevcut durum tespitinin nitel ve nicel olarak farklı kategorilerde yapılmasıdır. Bu çalışma sonucu ortaya çıkacak veriler ile Türkiye festival stratejisi belirlenerek kurumsallaşan festivaller ve uluslararası tanınırlığa ulaşılabilir.

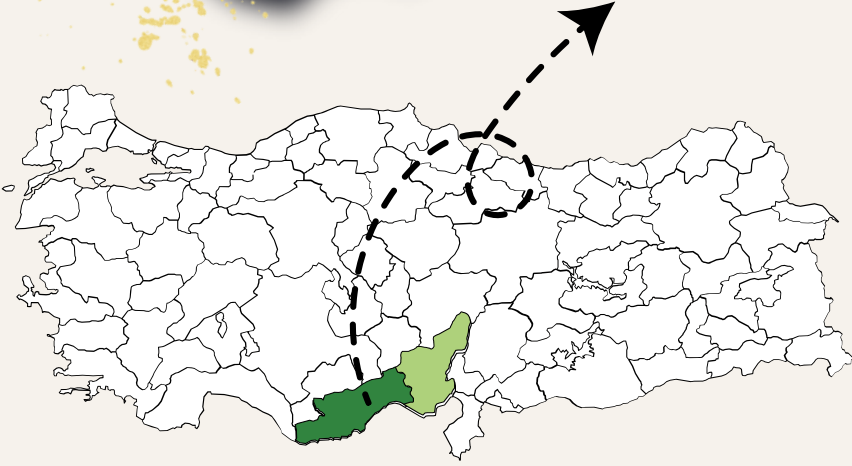
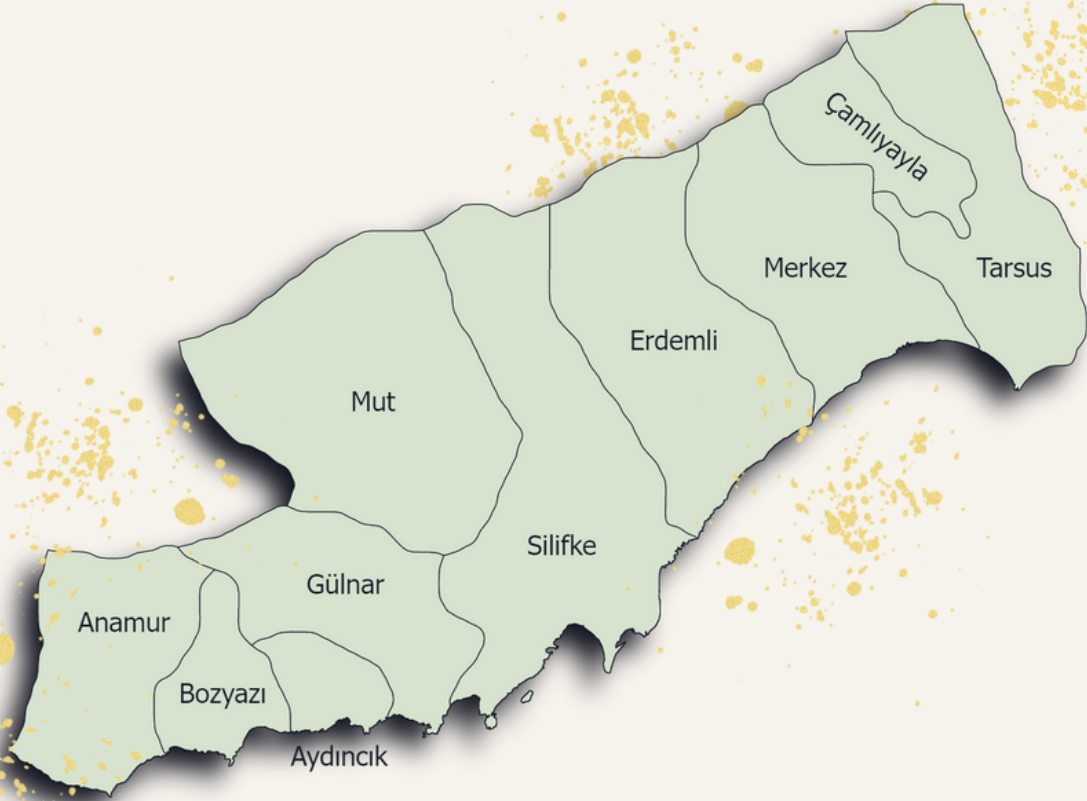
Türkiye’de festivallerin kurumsallaşması adına yürütülen birtakım çabalar ise, 2021 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın hayata geçirdiği **Kültür Yolu Festivalleri** ile bir üst seviyeye taşınmıştır. Türkiye’nin en kapsamlı kültür sanat projelerinden biri olan kültür yolu festivalleri; mimarlık, tarih, kültür ve sanat yoluyla ülkenin kültürel değerlerini sistematik etkinlikler dizileri planlayarak aktarmayı ve şehirlerin markalaşmasına etki etmeyi amaçlamaktadır. Belirlenen şehirlerde, seçilen rota/lokasyonlarda kapasite hesabına göre uzunluklarda planlanan bu festivaller “Kültür Yolu” çatı markası altında şehirlerin ön plana çıkan özellikleri ile harmanlanarak gerçekleştirilmektedir.



Resim-16. Türkiye Kültür Yolu Festivalleri

⁴⁰ Giritlioğlu, İ; Olcay, A; Özekici, Y.K. (2015). Bir Turizm Çeşitliliği Olarak Festival Etkinliklerinin Sınıflandırılması: Türkiye Üzerine Bir Değerlendirme. Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi. ss: 306-323

Doğa, Kültür ve Festival Turizminde TR62 Bölgesi ve Mersin: Analizler ve Potansiyeller



BÖLÜM 3

3. Doğa, Kültür ve Festival Turizminde TR62 Bölgesi, Mersin ve Erdemli: Analizler ve Potansiyeller

Çok katmanlı tarihi ve kültürel yapısı, doğal değerleri, zengin kültürel miras öğelerinin varlığı, uzun turizm sezonuna olanak sağlayan ılıman iklimi, gelenekselleşmiş pek çok festival ve şenliklere ev sahipliği yapması ile Adana ve Mersin alternatif turizm türlerinin şekillenmesi için potansiyelleri olan kentlerdir. Her iki kentte de son yıllarda doğa ve kültür turizmi ekseninde altyapı ve kapasite geliştirmelere yönelik çalışmalar yürütüldüğü gözlemlenmektedir. Festival turizminde ise Adana'da gerçekleştirilen festivaller daha hızlı bir kurumsallaşma sürecinden geçerek Mersin'e kıyasla etkinlik turizminde daha etkin bir yer edinmiştir. TR62 bölgesi turizm istatistikleri incelendiğinde; tesise geliş sayısı, geceleme sayısı ve ortalama kalış sürelerinin son üç yılda her iki ilde de artış gösterdiği görülmüştür. Turizm talebinin artmasında temel etkenlerden biri konaklama alternatiflerinin geliştirilmesi olmakla birlikte turizme yönelik destinasyon odaklı çalışmaların artırılması ve alternatif turizm çeşitlerinin çoğaltılması önem arz etmektedir.

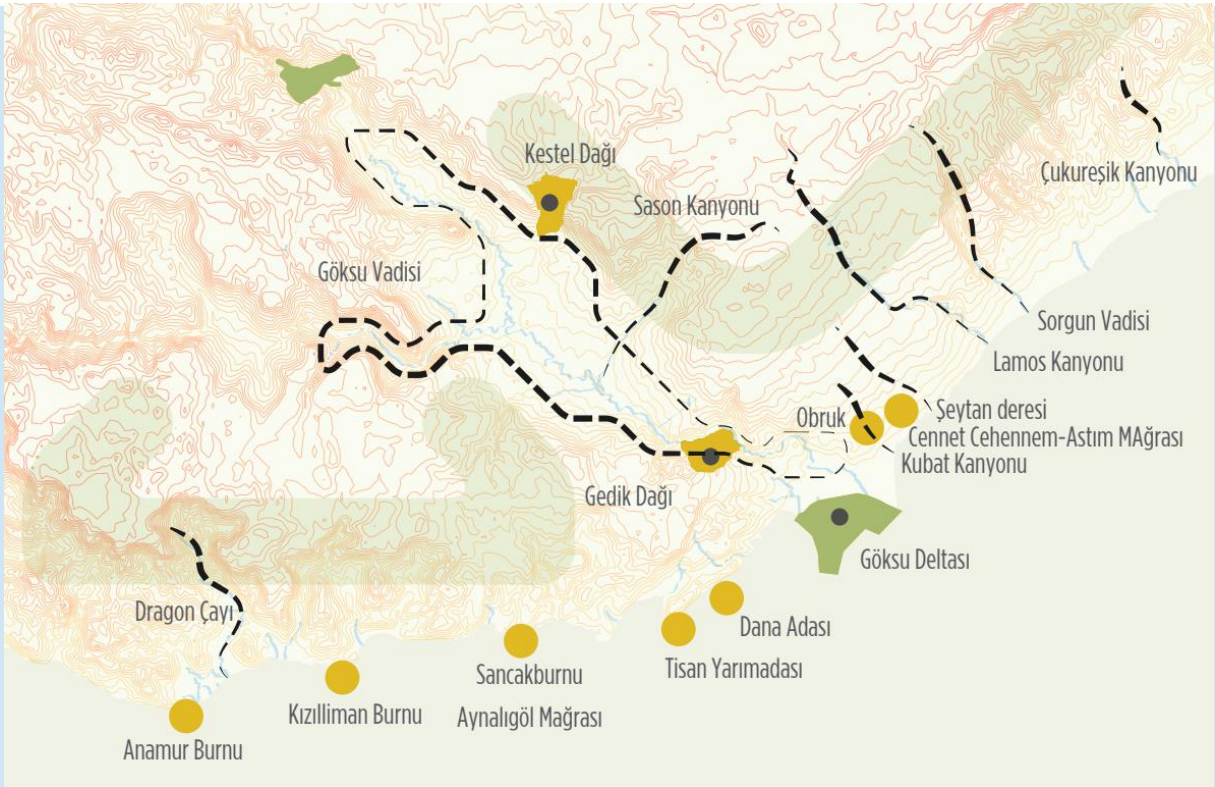


Şekil-4. TR62 Bölgesi 2020-2022 konaklama istatistikleri
(Kültür ve Turizm Bakanlığı verilerinden üretilmiştir.)⁴¹

⁴¹ URL: <https://yigm.ktb.gov.tr/TR-201126/yillik-bultenler.html>

Mersin’de doğa, kültür ve etkinlik turizmi eksenli kapasite geliştirmeye yönelik öneriler 2010 yılında hazırlanan Mersin Turizm Master Planı’nda tanımlanmış olmakla birlikte güncel bir turizm master planı olmaması sonucu güncel durum analizine yönelik bütüncül bir kaynağa ulaşılamamıştır. Bununla birlikte son dönemlerde gerçekleştirilen projeler, kurum ve kuruluşların yürüttüğü tematik araştırma ve çalışmalar ile güncel duruma yönelik bir değerlendirme yapılabilmektedir.

Çukurova Bölgesel Rota Planı çalışması kapsamında analiz edilen doğal değerler haritasında Mersin ilinin; vadi, kanyon, obruk, mağara, adalar, kıyı oluşumları, şelale, akarsu, geniş ormanlık alanlar gibi doğal değerler bakımından oldukça zengin bir bölge olduğu vurgulanmıştır. Çoğu yerde ise bu doğal oluşumların kültürel miras öğeleri ile iç içe geçmiş bir şekilde konumlanmasının alt bölgelerde çeşitli temalarda doğa ve kültür odaklı rotaların oluşmasına olanak tanıdığı da tespit edilen önemli bir noktadır. Bu rotalar bölgede sunulan aktiviteler ile (trekking, kaya tırmanışı, yamaç paraşütü, doğa fotoğrafçılığı, yaban hayatı gözlemi vb.) de desteklenerek Mersin için önemli çekim noktalarını oluşturmaktadır.⁴²



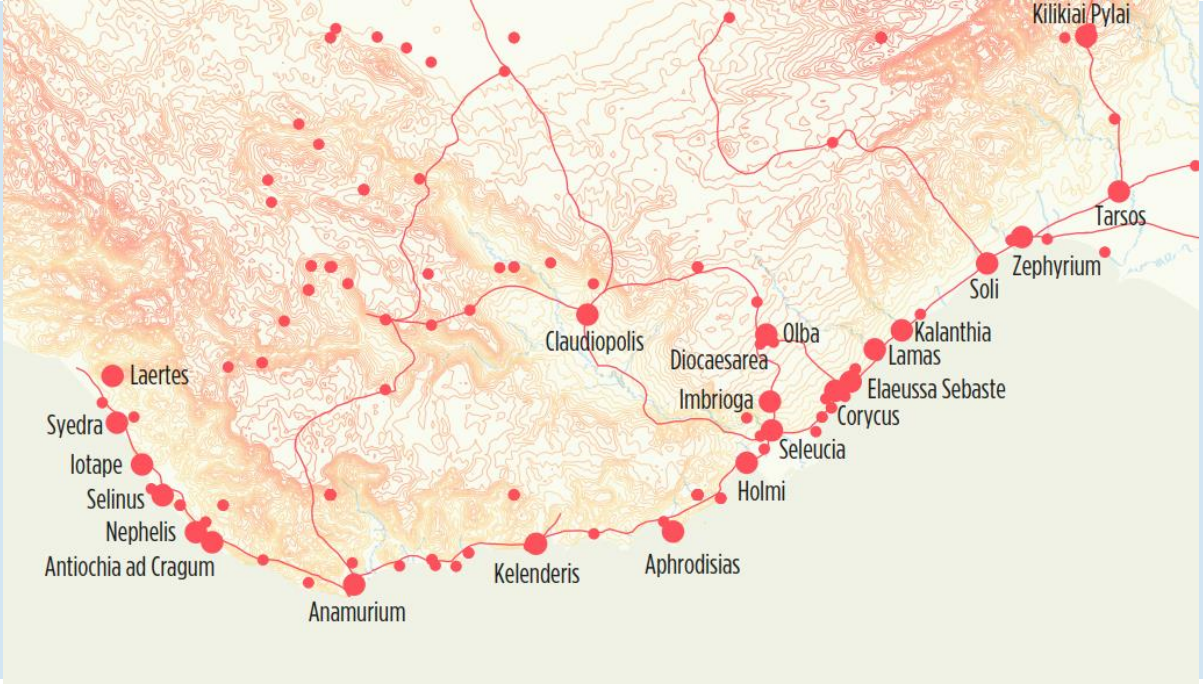
Resim-17. Kilikya Bölgesi Doğal Değerler Haritası (Çekül, 2014)⁴³

Kültür turizmi bağlamında ele alındığında Mersin; iyi düzeyde korunmuş antik yerleşimleri, antik rotaları, su iletim sistemleri, höyükleri gibi somut kültür varlıklarının yanı sıra, yörük kültürü, yayla kültürü, gastronomi öğeleri, festivaller ve şenlikler gibi somut olmayan kültürel değerlerin

⁴² Çekül (2014). Çukurova Kültürel Rota Sistemi Mekânsal Planlama Rehberi. URL: https://www.tarihiKentlerBirliGi.org/wp-content/uploads/Rota_Cukurova.pdf

⁴³ Çekül (2014). Çukurova Kültürel Rota Sistemi Mekânsal Planlama Rehberi. URL: https://www.tarihiKentlerBirliGi.org/wp-content/uploads/Rota_Cukurova.pdf

çeşitliliği ile de ön plana çıkmaktadır. Kültürel miras unsurlarındaki bu çeşitlilik bölgeye gelen ziyaretçilerin burada daha uzun süre zaman geçirmelerini teşvik edecek çekim unsurları oluşturmaktadır.



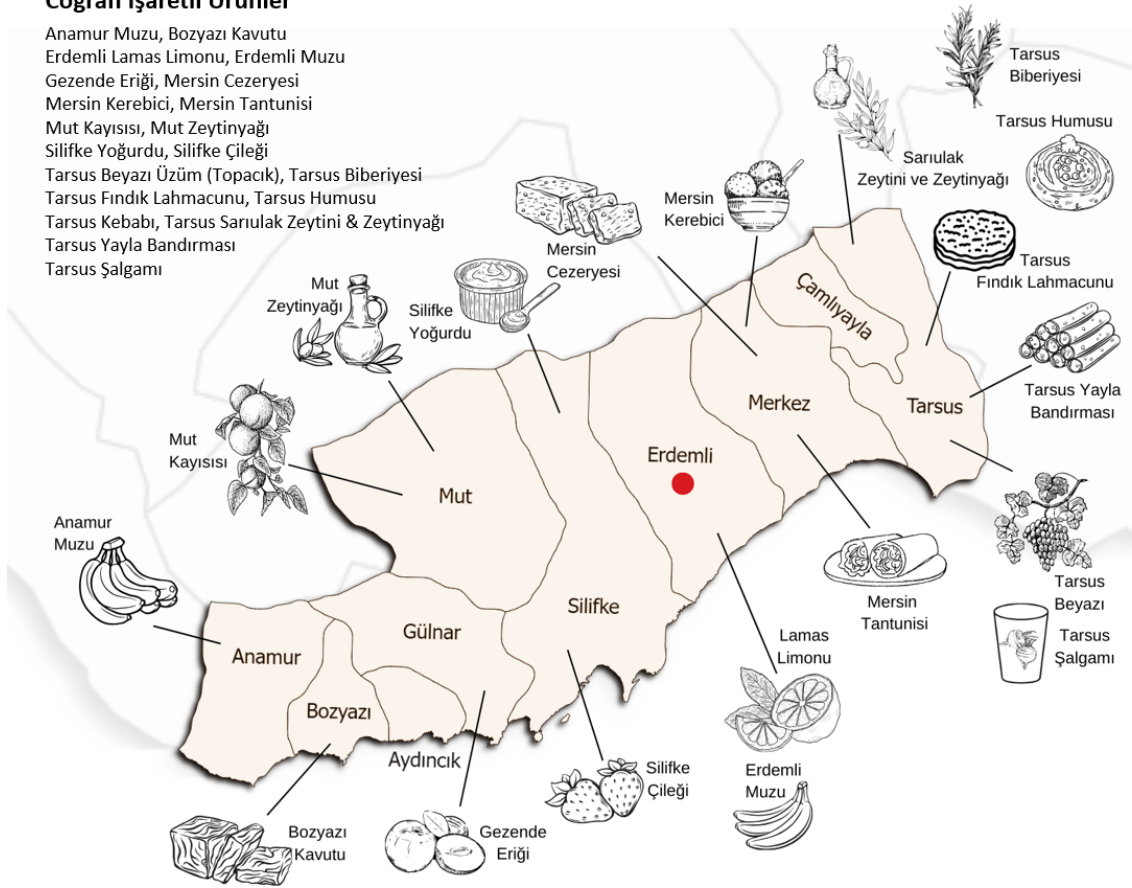
Resim-18. Kilikya Bölgesi Antik Dönem Kentleri Haritası (Çekül, 2014)⁴⁴

Kentin her noktasındaki zengin kültürün bir parçası olarak gelişen gastronomi ögesi Mersin'in önemli bir kültürel çekim unsurudur. Bölgenin coğrafi konumu, iklimi ve tarihi geçmişiyle şekillenen gastronomi kültüründe yerel olarak elde edilen ürün çeşitliliğinin ve kalitesinin yüksek olması en temel faktörlerdendir. Bunun yanı sıra geçmişten günümüze aldığı göçler ile çok kültürlü bir yapıya sahip olan Mersin'de gastronomi öğelerinde de bu çeşitliliğin yansdığı görülmektedir. Zeytinyağlılar, taze sebzeler, deniz ürünleri, et ürünleri, otlar gibi Akdeniz mutfağının temel bileşenlerin türeyen yemekler ön plana çıkmakta olup pişirme ve sunum teknikleriyle bu bileşenler Mersin'in yerel tatlarını oluşturmaktadır. Bu tatların bir kısmı ham maddeleriyle bir kısmı katma değeri olan ürünlere dönüştürülerek coğrafi işaret ile tescillenmiştir. Yerel lezzetler, festival ve etkinlikler, restoranlar ve tarihi bağlamda sunulan yemek deneyimleri Mersin'in gastronomi turizmindeki imajının temel öğelerini oluşturmaktadır.

⁴⁴ Çekül (2014). Çukurova Kültürel Rota Sistemi Mekânsal Planlama Rehberi. URL: https://www.tarihkentlerbirlii.org/wp-content/uploads/Rota_Cukurova.pdf

Coğrafi İşaretli Ürünler

Anamur Muzu, Bozyazı Kavutu
Erdemli Lamas Limonu, Erdemli Muzu
Gezende Eriği, Mersin Cezeryesi
Mersin Kerebici, Mersin Tantunisi
Mut Kayısı, Mut Zeytinyağı
Silifke Yoğurdu, Silifke Çileği
Tarsus Beyazı Üzüm (Topacık), Tarsus Biberiyesi
Tarsus Fındık Lahmacunu, Tarsus Humusu
Tarsus Kebabı, Tarsus Sarulak Zeytini & Zeytinyağı
Tarsus Yayla Bandırması
Tarsus Şalgamı



Resim-19. Mersin'in Coğrafi İşaretli Ürünleri

Etkinlik (Festival) turizmi bağlamında ele alındığında Mersin, hem ulusal/uluslararası hem de yerel ölçekte düzenlenen festivalleriyle kültürel canlılığını pekiştiren bir kenttir. Kent merkezi başta olmak üzere farklı il ve ilçelerde gerçekleştirilen festivallerin büyük çoğunluğu kültürel temalı olup yerel unsurlara ön plana çıkmaktadır. İlçelerde gerçekleştirilen festivallerin büyük çoğunluğunda o ilçe ile özdeşleşmiş bir ürün (üzüm, kayısı, narenciye vb.) ve folklorik öğeler ana temayı oluştururken bu tema; müzik, spor etkinlikleri, oyunlar vb. aktivitelerle beslenmektedir. Kent merkezinde ise kültür-sanat temalı festivaller daha kurumsal bir yapı ile uluslararası ölçüğe ulaşmakta ve daha uzun süren etkinliklere dönüşmektedir. Festivaller konusunda destekleyici kurum ve kuruluşların varlığı festivallerin gelenekselleşerek sürekliliklerinin sağlanmasında büyük rol oynamaktadır. Buna karşın, iklimsel verilerin etkinlikleri yılın farklı zamanlarına yaymaya olanak tanıdığı Mersin'de festivallerin büyük çoğunluğunun sonbahar ve yaz aylarında düzenlenmesi bu iklimsel avantajdan yeterince faydalanılmadığını göstermektedir.

Festivalin Adı	Festivalin Yeri	Festivalin Tarihleri/ Dönemi	Festival Süresi	Festival Teması	Düzenleyen Kurum /Kuruluşlar	Notlar
Kızkalesi Turizm Festivali	Kızkalesi Halk Plajı/Erdemli	Haziran	3 gün	Kültür Sanat Spor	- Mersin Valiliği - Mersin Büyükşehir Belediyesi - Erdemli Belediyesi - Kızkalesi Turizm ve Kültür Derneği	2012-2018 yılları arasında 4 defa
Mersin Uluslararası Müzik Festivali	Mersin il ve ilçelerinde çeşitli kapalı/açık alanlar	Mayıs/ Haziran ayları	3 gün ile 2 haftalık süreler arasında	Müzik	Sanat Etkinlikleri Derneği	2002-... 21 defa
Nevit Kodallı Polifonik Korolar Şenliği	Mersin Kültür Merkezi	Nisan	2-3 gün	Müzik	Mersin Kültür Merkezi Derneği	1999-2020 21 defa
Mersin Narenciye Festivali	Adnan Menderes Sahil Şeridi /Mersin Merkez	Kasım	2-3 gün	Gastronomi Kültür Sanat	Mersin Valiliği, Mersin Ticaret Borsası, Büyükşehir Belediyesi, Akdeniz, Toroslar, Yenişehir ve Mezitli ilçe belediyeleri, Çukurova Kalkınma Ajansı	2013-.... 10 defa
Arkeoloji Günleri	İçel Sanat Kulübü/ Kentteki kültür merkezleri	Eylül/Ekim ayları	2 gün	Tarih Arkeoloji	-İçel Sanat Kulübü	1995-... 27 defa
Uluslararası Soli Güneş Festivali	Mezitli Soli Arena	Haziran	3 gün	Kültür Müzik Tarih	-Mezitli Belediyesi -Mersin Makine Mühendisleri Odası	2013-... 11 defa
Uluslararası Tarsus Yarı Maratonu	Tarsus Cumhuriyet Meydanı	Ekim-Kasım	1 gün	Spor	-Mersin Büyükşehir Belediyesi	2008-2023 15 defa
Uluslararası Silifke Müzik ve Folklor Festivali	Anıt Meydanı Silifke	Mayıs/ Haziran/ Ağustos/ Eylül	5-6 gün	Kültür/ Sanat, Spor Müzik Eğlence Yerel Kültür Gastronomi	Silifke Belediyesi	1973-... 50 defa
Uluslararası Kültür ve Muz Festivali	Anamur	Temmuz	3 gün	Kültür/ Sanat, Spor Müzik Eğlence Yerel Kültür Gastronomi	Anamur Belediyesi	2008-... 15 defa
Atif Yılmaz Kısa Film Festivali	Mersin Kent Merkezinde Çeşitli Salonlarda	Mayıs	2-3 gün	Sinema Film Kültür/ Sanat	-Mersin Üniversitesi, Organizasyon şirketleri	2011-2019 8 defa
Uluslararası Bisiklet Festivali	Mersin Kent Merkezi	Eylül	3 gün	Spor Müzik Sanat Eğlence	-Mersin Bisiklet Derneği -Mersin Büyükşehir Belediyesi	2014-... 9 defa

Şekil-5. Mersin’de Düzenlenen Gelenekselleşmiş Ulusal/Uluslararası Festivaller

Festivalin Adı	Festivalin Yeri	Festivalin Tarihleri/ Dönemi	Festival Süresi	Festival Teması	Düzenleyen Kurum /Kuruluşlar	Notlar
Tarsus Üzüm Festivali	Tarsus	Ağustos	1 gün	Gastronomi Tarım	-Tarsus Ziraat Odası	1981-2014 33 defa (sonuncusu 2014)
Tarsus Hıdırellez Şenlikleri	Tarsus	Mayıs	1-2 gün	Yerel Kültür Spiritüellik	-Tarsus Belediyesi	1994-2019 25 defa (Sonuncusu 2019)
Tarsus Gastronomi Günleri	Tarsus Tarihi Kent Merkezi	Ekim-Kasım	2-3 gün	Gastronomi	Mersin Büyükşehir Belediyesi,Tarsus Belediyesi,Tarsus Ticaret ve Sanayi Odası, Mersin Kent Konseyi Tarsus Kent Konseyi	2017-2019 3 defa düzenlenmiş (sonuncusu 2019 yılında)
Yenice Barış ve Kültür Festivali	Yenice/ Tarsus	Eylül	1 gün	Tarih Müzik	Tarsus Belediyesi	2004-... 19 defa (Sonuncusu 2023 yılında)
Karboğazı Zafer Şöleni	Karboğazı/ Gülek/ Tarsus	Ağustos	1-2 gün	Tarih Müzik	Tarsus Belediyesi	2000-2019 19 defa (Sonuncusu 2019 yılında)
Şaymana Festivali	Arslanköy/ Toroslar	Temmuz/ Ağustos	2-3 gün	Müzik Doğa Spiritüellik Yoga/Sağlık Kültür/Sanat	Çeşitli organizasyon firmaları	2014-2022 7 defa (sonuncusu 2022 yılında)
Türkmen Şöleni	Erdemli/ Çamlık	Mayıs	1 gün	Yerel Kültür Müzik Etnik	Erdemli Belediyesi	1978-... 31 defa (sonuncusu 2022 yılında)
Karacaoğlan Kayısı, Kültür ve Sanat Festivali	Mut İlçe geneli açık alanlarda	Mayıs/ Haziran	2-3 gün	Yerel Kültür Tarım/Hasat Etnik Eğlence Müzik	Mut Belediyesi	1962-... 62 defa (sonuncusu 2023)
Kızkalesi Film Festivali	Erdemli Belediyesi Kültür Merkezi	Eylül	3 gün	Film Kültür Sanat	- Erdemli Belediyesi -Mersin Sinema Derneği	2018 yılında 1 defa
Toroslar Kar Festivali	Arslanköy/ Toroslar	Şubat	2 gün	Eğlence Spor Müzik	Toroslar Belediyesi	2020 ve 2022 yılında toplam 2 defa
Çağla Festivali	Işıklı Köyü/ Silifke	Mart	1gün	Yerel Kültür Etnik Tarım/Hasat Eğlence	Silifke Belediyesi	2016-2022 Toplam 6 defa

Şekil-6. Mersin’de Düzenlenen Yerel Festivaller

Doğal alanların korunarak turizm potansiyelinin sürdürülebilir bir şekilde değerlendirilmesi ve bölge kalkınmasına katkı sağlaması amacıyla hazırlanan Mersin ili 2013-2023 Doğa Turizmi Master Planında Mersin'in; deniz, yayla, kültür, doğa, inanç, kongre, spor türleri başta olmak üzere turizmde çeşitlilik sunduğu belirtilmiştir.⁴¹

	Merkez	Anamur	Aydıncık	Bozyazı	Çamlıyayla	Erdemli	Gülınar	Mut	Silifke	Tarsus
Rafting		X							X	X
Kanyon Yürüyüşü	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Mağaracılık	X	X	X	X				X	X	X
Dağ Bisikleti		X	X	X	X	X	X	X	X	X
Deniz Turizmi	X	X	X	X		X			X	
Dağ/Yayla	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Foto safari	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Yaylada Konaklama/Kamping		X	X	X	X	X			X	X
Düzenlenmiş Gezi Parkurları	X				X	X				X
Aktif Yaylacılık	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kuş Gözlemciliği									X	
Sportif Olta Balıkçılığı		X	X		X	X			X	
Korunan Alanlar	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kış Sporları Potansiyeli					X					X
Estetik Şelale					X			X		X
Estetik Göl/Baraj										X
Botanik Gezilerine Uygun Saha			X		X				X	
Yaban Hayatı Geliştirme Sahası					X			X	X	X
Yaban Hayatı Gözlemi		X			X			X	X	X
İzole Ekosistemler		X	X		X			X		X
Sualtı Yaşamı Gözleme İmkânı		X	X	X						
Bakir Küçük Koylar		X	X	X		X			X	
Ormanaltı Florası Gezi İmkânı		X	X		X		X	X		X
Endemik Bitki Gözlemi		X	X	X	X	X			X	X
Köy Pazarları		X	X	X	X	X	X	X	X	X
Doğal Taş Tabiat Tarih Gezileri					X	X		X		X

Bakir Doğa Parçaları Keşifi		X	X	X	X		X	X		X
Tarihi Eserler/Sit Alanları	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Peyzaj Değeri Yüksek Yerler		X	X	X	X	X	X	X	X	X
Mağara Gezisi		X	X						X	X
Motorlu Gezi İmkani	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Jeolojik ve jeomorfolojik Değer		X	X						X	X
Kanyon Görme İmkani		X	X	X	X	X	X	X	X	X
Botanik Gezisi İmkani		X	X	X	X					
Bakir Orman Gezisi		X	X		X	X	X	X	X	X
Atla Geziye Uygun Alan		X	X	X	X	X		X		X

Şekil-7. Mersin İlçeleri Turizm Değerleri Matrisi (Mersin Doğa Turizmi Master Planı referans alınarak güncellenmiştir)⁴⁵

Doğa Turizmi Mater Planındaki turizm değerleri matrisi Erdemli özelinde değerlendirildiğinde; kanyon yürüyüşü, dağ bisikleti, deniz turizmi, yayla turizmi, foto safari, yaylada konaklama/kamping, düzenlenmiş gezi parkurları, aktif yaylacılık, sportif olta balıkçılığı, korunan alanlar, bakir küçük koylar, endemik bitki gözlemi, köy pazarları, Doğal taş tabiat tarihi gezileri, bakir doğa parçaları keşifi, tarihi eserler/sit alanları, peyzaj değeri yüksek alanlar, motorlu gezi imkanı, kanyon görme imkanı ve bakir orman gezisi gibi öğelerle Erdemli'nin turizm değerlerinin tanımlandığı görülmektedir. ⁴¹ Her ne kadar deniz turizmi ön planda olsa da son yıllarda Erdemli özelinde alternatif turizm türlerinin gelişimine yönelik gerçekleştirilen çok sayıda doğa ve kültür temalı proje ile bu turizm türlerine de dikkat çekilmiş, uygulanan altyapılar ile hedef kitlenin dikkati alana çekilmiştir. Bunun yanı sıra Erdemli'nin Akdeniz kıyı şeridindeki geçiş güzergahının üzerinde yer alan kolay ulaşılabilir bir nokta olması da bu aks üzerinde bir odağa dönüşmesini ve talep gören bir destinasyon olmasını sağlamıştır.

Rota bazında bakıldığında Erdemli; Çukurova Bölgesel Rota Planlama çalışmasında tanımlanan Birincil, Güzergâh üzerinde yer almakta olup yine aynı planlama çalışmasındaki tematik bölgesel rota planlama önerilerinden; Kilikya Savunma Yapıları, Kilikya Antik Dönem Kentleri ve Kilikya Doğal Değerler rotaları ile ilişki kurmaktadır. Bunun yanı sıra Erdemli, 2018 yılında hazırlanan ve bölgedeki kültürel-doğal odaklar arası tematik ilişkilerin kurulduğu OLBA Kültür Yolları kapsamında tanımlanan; Korsanlar, Kaleler ve Kuleler Rotası, Zeytinyağı'nın Akdeniz'e Yolculuğu Rotası, Olba'nın Su Sistemleri Rotası, Antik Kentin Saklı Kelebekleri Rotası, Olbalı Kadınlar Rotası, Kutsalın Peşinde Rotası, Yörük Kervanı'nın Peşinde Rotası, Alata Vadisi Manzara Yolu ve Lamos Vadisi Rotası gibi yerel ve bölgesel kültür rotalarına ilişkin parkurlara da ev sahipliği yapmaktadır.

⁴⁵ Mersin İlinde Doğa Turizmi Master Planı 2013-2023. Orman ve Su İşleri Bakanlığı 7. Bölge Müdürlüğü. URL: <https://docplayer.biz.tr/1150024-Mersin-ilinde-doga-turizmi-master-plani-taslak.html>

KÜLTÜREL/DOĞAL MİRAS		
Kültür Varlıkları	Doğal Değerler	Tematik Rotalar
<ul style="list-style-type: none"> Kanlıdivane Örenyeri Çanakçı Kaya Kabartmaları Öküzlü Örenyeri İmirzeli Örenyeri Çatıören Antik Yerleşimi Tapureli Örenyeri Adamkavalar Koyrykos Antik Yerleşimi Kizkalesi Akkale Örenyeri Elaiussa-Sebaste Örenleri Meryem Ana Kilisesi(Cennet Cehennem) Paşa Türbesi Narlıkuyu Mozaikleri Antik Köprüler (Eşek Köprüsü, Gökler Köprüsü...) Antik Su İletim Sistemleri (su yolları, su kemerleri, su kanalları, sarnıçlar, kaya galeriler...) Olba Antik Kenti Uzuncaburç Antik Kenti Silifke Kalesi Aya Tekla Yeraltı Kilisesi 	<ul style="list-style-type: none"> Lamos Kanyonu Talat Göktepe Tabiat Parkı Kayacı Vadisi Alata Vadisi Lamas(Limonlu) Çayı Elvanlı Karacaoğlan Şelalesi Cennet Cehennem Obrukları Yaylalar (Güzeloluk, Sorgun, Aydınlar...) Astım Mağarası Plajlar ve Koylar Kızılgöç Vadisi Göksu Deltası Boğsak Koyu Dana Adası Tisan Yarımadası Mavikent Koyu Eğribük Koyu İncekum Plajı Taşucu Kum Mahallesi Plajı Akçakıl Plajı 	<p>Olba Kültür Yolları Rotaları</p> <ul style="list-style-type: none"> Olba'nın Su Sistemleri Rotası Zeytinyağı'nın Akdeniz'e Yolculuğu Rotası Antik Kentin Saklı Kelebekleri Rotası Olbalı Kadınlar Rotası Yörük Kervan'ının Peşinde Rotası Lamos Vadisi Rotası Korsanlar, Kaleler, Kuleler Rotası Koramşalı Alata Vadisi Rotası Kutsalın Peşinde Rotası Yeniüvrt-Veyselli-Kızılgöç Rotası <p>Çukurova Tematik Bölgesel Planlaması</p> <ul style="list-style-type: none"> Kilikya Savunma Yapıları Kilikya Antik Dönem Kentleri Kilikya Doğal Değerler Rotası <p>Uzuncaburç Kültür Rotası</p> <ul style="list-style-type: none"> Olba Etabı Heron Etabı Kızılgöç Etabı Cambazlı Etabı Cennet Cehennem Etabı Tarkvares Etabı Tekkadın Etabı Diocaesarea Etabı İmbriogion Etabı Gazi Etabı

Gastronomi Ögeleri		
Tarım/Hayvancılık Üretimleri	Ürünler	Yemekler
<ul style="list-style-type: none"> Zeytin Narenciye (Erdemli Lamas limonu, Portakal, Limon, Greyfurt, Turunç) Kaya Kuruğu Pancar Otlar: Semizotu (Tohum Eken-tokmakan), Ebegümece, Akkulak, Kuzukulağı, (Ekişkulak, İlibada), Kuş teresi (Kusvemliği-tatlı ot), Çiriş, Isırgan Otu Gövelez (Taro) Balık Türleri, Karides, Kalamar, Yengeç, Buğday Süt Havuç Muz Et 	<ul style="list-style-type: none"> Zeytinyağı Narenciye Reçelleri Koruk Turşusu Salamura Pancar Yaprağı Taze Tüketim Taze Tüketim Deniz Ürünleri Yemekleri Un, Bulgur Yoğurt (Keçi ve Koyun Yoğurdu), Peynir (Ham Çökelek, Tulum Peynir, Keş), Kaymak Cezerye Taze tüketim Keçi, koyun, dana etleri 	<ul style="list-style-type: none"> Zeytinyağlı mezeler Narenciyeli tatlılar, Portakallı Pırasa, Narenciye Soslu Balıklar Koruk Mezesi Zeytinyağlı Pancar Sarması Yoğurtlu ot yemekleri, Salata ve Mezeler, Otlu Börekler Nohutlu Gövelez Yahnisi Deniz Ürünleri Yemekleri/Mezeleri Sıkma, gözleme, batırık, kavurga Yoğurtlu Mezeler, Yoğurtlu Lokum, Biberli Çökelek Kavrurma, - Taze tüketim Tantuni

Şekil-8. Erdemli ve Çevresi Kültürel Değerleri

Kocahasanlı Su Plajı'nın Mevcut Durumuna İlişkin Değerlendirmeler



BÖLÜM 4

4. Kocahasanlı Su Plajı'nın Mevcut Durumuna İlişkin Değerlendirmeler

4.1. Alanın Konumu, Özellikleri ve Yakın Çevre İlişkileri

Mersin ili Erdemli ilçesi 0 Ada 395 Parsel'de konumlanan Kocahasanlı Su Plajı 101.525,00 m²'lik yüzölçümüne sahiptir. Mersin şehir merkezine 48, Erdemli merkezine 3.5km uzaklıkta yer alan Kocahasanlı Su Plajı kuzeyinde D-400 karayolu, güneyinde Akdeniz, doğusunda Kocahasanlı Halk Plajı, batısında ise ODTÜ Deniz Bilimleri Yerleşkesi ile sınırlanmaktadır. Kuzeyinden bölgenin en yoğun ulaşım aksı olan Mersin-Antalya (D-400) karayolu geçmekte olup alana giriş-çıkışlar bu yol üzerinden yapılmaktadır. Alanın ana ulaşım aksı üzerinde yer alması çeşitli toplu taşıma alternatifleri ile alana ulaşımın kolaylaşmasını sağlamaktadır.



Resim-20. Kocahasanlı Su Plajı Konumu

Alan deniz kıyısında konumlanmakta olup kumluk bir plajı barındırmaktadır. Alan içerisinde yükselti farkları oldukça azdır. Düzlük bir alan olmasından dolayı kamp, karavan, festival vb. aktiviteler için uygundur. Alanın D-400 karayoluna bakan kuzey çeperine doğru yeşil bir bant oluşmakta, bu yeşil bantta bulunan ağaçların altı çadır ve karavan kampı için uygun gölgelik alanlar oluşturmaktadır. Bu alanda söğüt, kızılçam ve kauçuk ağaçları yoğunluktadır.

Alan özellikle sahil şeridinde bulunan birçok antik kent ve Erdemli'nin kuzeyinde bulunan tarihi-arkeolojik kalıntılar ve rotalarla ilişkilidir. Akkale Örenyeri (6.8km), Kanlıdivane Antik Kenti (12km), Elauissa Sebaste Antik Kenti (13.5km), Kız Kalesi (18km), Lamos Vadisi Antik Su Kanalları ve Vadi Trekking Rotası Başlangıcı (6.3km) alanın yakın çevresinde bulunan başlıca kültürel ve doğal miras öğelerindedir.

4.2. Mevcut Alan Kullanımları ve Altyapılar

2013-2023 yılları arasında özel bir işletme tarafından çadır ve karavan kampı, restoran, plaj kullanımı ve festival organizasyonu gibi hizmetler kapsamında işletilen alan, 2023 yılından itibaren bir takım yenileme ve düzenleme çalışmalarının ardından Erdemli Belediyesi iştiraki şirketi bünyesinde hizmet vermektedir. Mevcut durumda alanın kuzeyinde giriş/karşılama üniteleri yer alırken batıda alanı sınırlayan kuzey istinat duvarının önündeki yeşil alanlarda çadır ve karavan kamp alanları ile bu alanlara hizmet eden servis birimleri (duş, wc, bulaşık yıkama alanı vb.) bulunmaktadır. Girişin doğusunda kalan alanda market, restoran ve rekreasyon alanı bulunmakta, alanın doğu sınırında ise bir futbol sahası yer almaktadır.



Resim-21. Kocahasanlı Su Plajı Alan Kullanımları

Alanda konaklama ve günübirlik kullanıma yönelik mekânsal ayrımlar yapılmış olsa da bazı fonksiyonların iç içe geçtiği görülmekte ve bu durum alanın yönetilebilir olmasını güçleştirmektedir. Mevcut duş, wc ve soyunma kabinlerinin kamp alanının güneyinde kumsalda konumlanması bu servis birimlerinin aynı zamanda günübirlik kullanıcılar tarafından da kullanılmasına neden olmaktadır. Bundan kaynaklı kapasite yetersizlikleri oluşmaktadır. Bunun yanı sıra hâkim rüzgâr yönünün güneybatı-kuzeydoğu doğrultusunda esmesi de buradaki ıslak hacimlerin ürettiği koku problemini kamp alanına taşıyarak konaklayan ziyaretçilerin konfor koşullarını olumsuz yönde etkilemektedir. Alanın doğusunda yer alan futbol sahası ise kullanılmayan âtıl bir alan olarak günümüze ulaşmıştır. Girişte bulunan beach market ve restoran günümüzde aktif olarak işletilmemektedir. Yarı açık, kapalı ve açık alanlarıyla tasarlanmış bu yapılar alanda ideal noktalarda konumlanmaları nedeniyle belirlenecek olan tasarım konseptine uygun onarımlarla yeniden işler hale getirilmelidir.



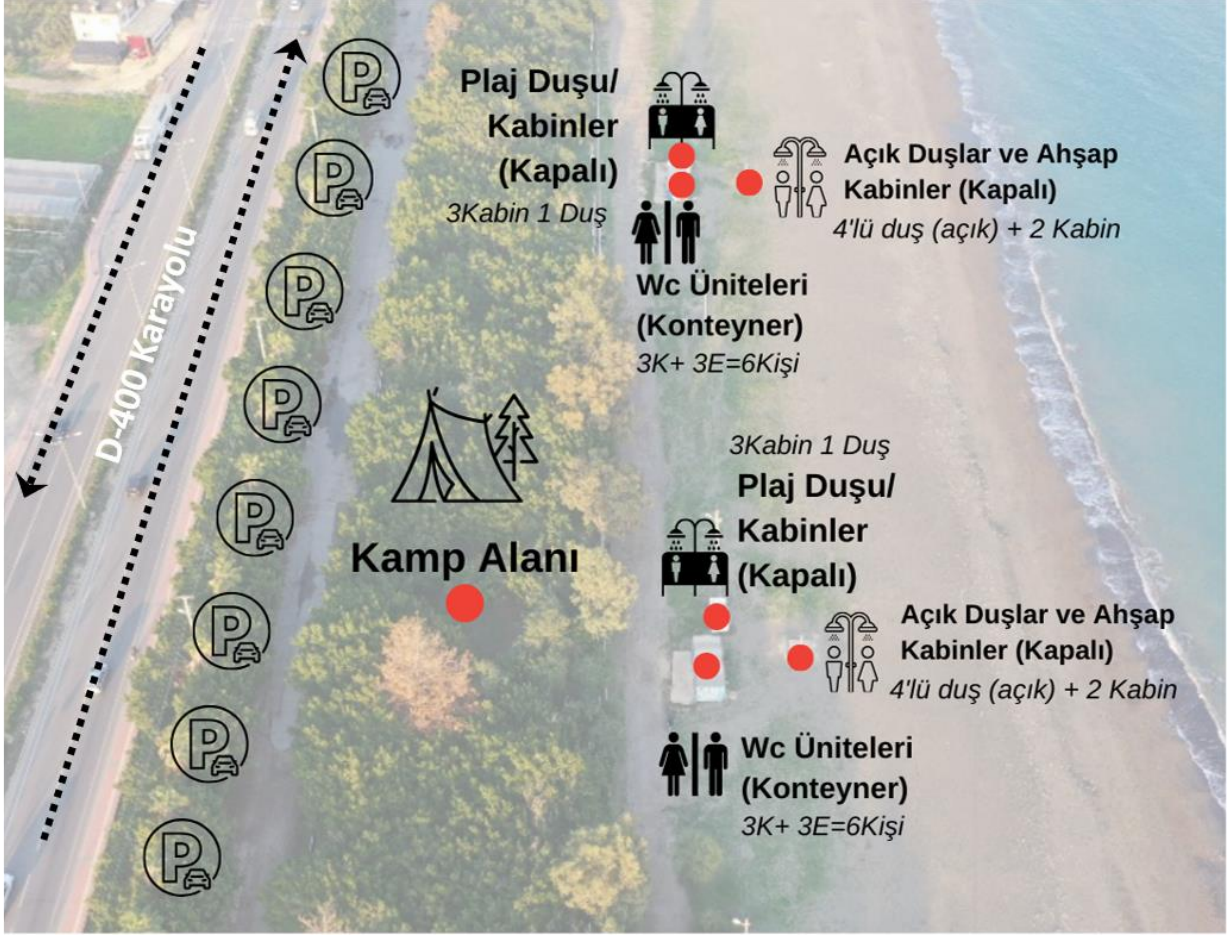
Resim-22. Kocahasanlı Su Plajı Mevcut Alan Kullanımları/Giriş Bölümü



Resim-23. Kocahasanlı Su Plajı Beach Market (1 adet satış birimi + kadın/erkek wc'ler)



Resim-24. Kocahasanlı Su Plajı Restoran (1 adet mutfak+depo+ kadın/erkek wc'ler)



Resim-25. Kocahasanlı Su Plajı Mevcut Alan Kullanımları/Giriş Bölümü

Kamp alanı olarak kullanılan alanın kuzeyinde istinat duvarı bulunmaktadır. D-400 karayolunun yoğun trafiğinden kaynaklı oluşan sesi kesmek için bu duvarının önünde yeşil bir bant şeklinde ağaçlandırma yapılmıştır. Fakat ağaçlar yeterince sık ve yüksek olmadığı için bu yöntem ile etkin bir şekilde çözüme ulaşılamamıştır. Bu yeşil bandın hemen önünde açılan asfalt bir yol hem kamp alanına ulaşım hem de araç park yeri olarak kullanılmaktadır. Kamp alanının güneyinde de bir toprak yol açılmıştır. Araç girişi için sınırlandırılmamış bu yolu araçların kullanması sonucu oluşan toz problemi kampçılar için rahatsız edici bir unsur haline gelmiştir. Kamp alanı için alanda önceden inşa edilmiş wc, kabin ve plaj duşları onarılarak servis birimlerinin kapasitesi artırılmaya çalışılmıştır. Kamp ve Karavan alanı olarak kullanılan yeşil alanın önünde farklı noktalara yerleştirilmiş; konteyner wc/duş üniteleri, plaj duşları ve soyunma kabinleri bulunmaktadır. Bu ünitelerin toplam kapasiteleri aşağıda açıklanmış olup bu kapasiteler mevcutta kullanımda olan 12.179m²'lik çadır+karavan kamp alanı için yetersiz kalmaktadır. Çadır ve karavan kampı olarak kullanılan alanda kampçılar için; elektrik dağıtım panoları, pergoleler (ağaç gölgelerinin yetersiz kaldığı alanlarda), bulaşık yıkama üniteleri, alan sınırlayıcı ahşap çitler, buzdolapları, aydınlatma elemanları gibi temel ihtiyaçlara yönelik altyapılar yer almakla birlikte bunların kullanım, konfor ve güvenlik koşulları standartlara uygun geliştirilmemiştir.



2 Soyunma Kabini (Kapalı)
1 Açık Duş(4'lü)

3 Soyunma Kabini + 1 Duş
(Kapalı)

WC 3K + 3E
(Konteyner)



2 Soyunma Kabini (Kapalı)
1 Açık Duş(4'lü)

WC 3K + 3E
(Konteyner)

1 Soyunma Kabini + 1 Duş
(Kapalı)



3K + 3E WC + 1 Engelli WC (Betonarme)



2 Soyunma Kabini (Kapalı)
1 Açık Duş(4'lü)



3 Soyunma Kabini + 1 Duş
(Kapalı)

Resim-26. Kocahasanlı Su Plajı Mevcut Altyapılar/Kamp Alanı



Resim-27. Kocahasanlı Su Plajı Mevcut Altyapılar/Kamp Alanı

Karavan kamp alanı için düzenlenen alanda ise çadır kamp alanında olduğu gibi elektrik panoları, bulaşık yıkama üniteleri ve soyunma kabinleri/plaj duşları yer almakta olup bunların yanı sıra karavanlar için park yeri düzenlemeleri ve sert zemin düzenlemeleri ile atık su boşaltma noktaları oluşturulmuştur. Fakat bu altyapılar ve düzenlemeler alanın etkin bir şekilde kullanımına yönelik olmayıp mevcut durumu iyileştirme üzerine geliştirildiğinden yetersiz kalmaktadır.



Resim-28. Kocahasanlı Su Plajı Mevcut Altyapılar/Karavan Kamp Alanı

4.3. SWOT Analizi

<div style="text-align: center;">  </div>	<div style="text-align: center;">  </div>	<div style="text-align: center;">  </div>
<p style="text-align: center;">GÜÇLÜ YÖNLER</p> <ul style="list-style-type: none"> Ana ulaşım akslarına yakın bir noktada konumlanması (Antalya-Mersin D-400 Karayolu üzerinde konumlanması) Toplu taşıma ile kent merkezi ile farklı il ve ilçelerden doğrudan ulaşım imkanı ve toplu taşıma alternatiflerinin çeşitliliği Alan içerisinde otopark bulunması Alana giriş çıkışların tanımlı olması ve alanın kuzey, güney ve batısının kontrollü olması 	<p style="text-align: center;">ZAYIF YÖNLER</p> <ul style="list-style-type: none"> Ana ulaşım aksının üzerinde konumlanması nedeniyle yaşanan gürültü problemi Alan içerisindeki araç yolunun bir kısmının toprak olması nedeniyle Ya da araçların alanın güneyindeki toprak yolu kullanmalarıyla oluşan Toz problemi Alanın doğusunda sınırlayıcı/tanımlayıcı bir eleman olmaması 	<ul style="list-style-type: none"> Kapasiteye göre mevcut servis birimlerinin yetersiz kalması Teknik altyapı bulunmasına karşın yüksek sezonda yetersiz kalması (elektrik altyapısı, aydınlatma, güvenlik kameraları) Fonksiyona göre mekansal ayrımların yapılmış olmasına karşın teknik altyapı ve üstyapılar ayrımının alanda dengeli dağılmaması Alandaki yapılar arasında mimari dil birliğinin olmaması, servis birimleri, ıslak hacimler vb. yapıların doğru konumlanmaması, Alanın halihazır çalışmasının yapılmamış olması
<p style="text-align: center;">ULAŞIM/ ERIŞİLEBİLİRLİK KONUM</p>	<p style="text-align: center;">TEKNİK/ MEKANSAL ALTYAPI</p>	<p style="text-align: center;">SOSYO- KÜLTÜREL EKONOMİK ALTYAPI ve TURİZİM</p>
<ul style="list-style-type: none"> Alan içerisinde çadır/karavan kampı ve günübirlik kullanımlara yönelik altyapı - üstyapı hizmetlerinin bulunması Alanın güvenliğini sağlamaya yönelik kamera sistemi kurulu olması (belirli noktalarda) Alan içerisinde kamp, karavan, günübirlik kullanım gibi fonksiyonların mekansal olarak ayrılmış olması 	<ul style="list-style-type: none"> Alanın imajını oluşturan etkinlik turizmi bağlamında değerlendirilmesine yönelik bütüncül kullanımlarının sunulmaması olması Alanda geçirilen zamanı etkin kılacak yardımcı mekanların/aktivitelerin tanınmaması olması (çocuk oyun alanları, spor alanları, oyun sahaları, su sporları vb.) Restoran, cafe ve market işletmelerinin aktif çalışmaması Alanın tanıtımının yapılmaması, bilinirliğinin düşük olması 	<ul style="list-style-type: none"> Alanın uzun yıllardır gerçekleştirilen festivallerin etkisiyle Tanınmışlığının/bilinirliğinin artması ve imajının oluşması Alanın yakın çevresinde doğal ve kültürel anlamda beslenebileceği değerlerin bulunması Bölgesel kamp/karavan rotası üzerinde yer alması



FIRSATLAR

TEHDİTLER

<p>ULAŞIM/ ERİŞİLEBİLİRLİK KONUM</p>	<p>TEKNİK/ MEKANSAL ALTYAPI</p>	<p>SOSYO- KÜLTÜREL EKONOMİK ALTYAPI ve TURİZM</p>
<ul style="list-style-type: none"> Ana ulaşım akslarına yakın bir noktada konumlanması nedeniyle kentin farklı noktalarından farklı alternatif yollar kullanılarak kolay ulaşılabilirliği ile daha çok kişiye burada düzenlenen etkinliklere katılım fırsatı sunması 	<ul style="list-style-type: none"> Teknik altyapının olmasının ve kentsel donatılara yakın bir noktada yer almasının; burada gerçekleştirilecek turizm etkinliklerinde altyapının geliştirilmesine imkan sunma potansiyeli Mevcut yapıların onararak dönüştürülme potansiyeli Elektrik sorunlarına yönelik bir çözüm olarak alanın güneş enerjili çözümlere uygun olması Alanın teknik/mekansal altyapısının geliştirilmesine yönelik Kurumsal deneyim ve paylaşım ortamının bulunması 	<ul style="list-style-type: none"> Alanın aktif kullanılması ile yakın çevresinde yer alan alanlarda turizme dayalı ekonomik faaliyetlerin gelişme potansiyeli Düzenlenecek olan farklı temalarda etkinlikler/festivallerle farklı kültürlerin bir araya gelmesi, yerel toplulukların desteklenmesi sonucu çeşitliliği ve kültürel anlayışı artırma potansiyeli Yerel ekonomiye istihdam yaratması ve iş olanakları sunması Kentteki spor, sanat, kültür odaklı gruplar ile işbirliği yapma olanağı sunması, bu grupların kapasitelerinin güçlenmesine destek olma Bulunduğu yer için bir çekim merkezi niteliği oluşturarak kente değer kazandırması potansiyeli Alanın çeşitli turist profillerine hitap edecek ve farklı turizm türlerine ev sahipliği yapacak potansiyelde olması
<ul style="list-style-type: none"> Yerleşke giriş-çıkışları ile ana ulaşım akslarının ve otoparkların birbirleri ile kurduğu zayıf ilişki Toplu taşıma ile ulaşım saatlerinin kısıtlı olması 	<ul style="list-style-type: none"> Kış aylarında dalga boyunun yükselmesi nedeniyle alanın sahil kesiminde oluşan taşkınlar (önlem olarak restoranın olduğu alana 80cm yüksekliğinde taş duvar örülmüş) Mekansal altyapının hijyen koşullarının sürekliliğinin sağlanamaması Mekanların birbirleri ile doğru ilişki kuramaması/fonksiyon ayrımlarının yapılamaması sonucu ortak alan kullanımlarının niteliksizleşmesi 	<ul style="list-style-type: none"> Kentte düzenlenen büyük ölçekli etkinliklere entegre olamaması İşletme modelinin sürekli ve dönemsel kullanımlara göre şekillenmemesi Yakın çevresinde rekabet edecek benzer tesisin çok geniş kapsamlı Kurgulanmış olması Alanın tanıtımının yapılmaması, bilinirliğinin düşük olması

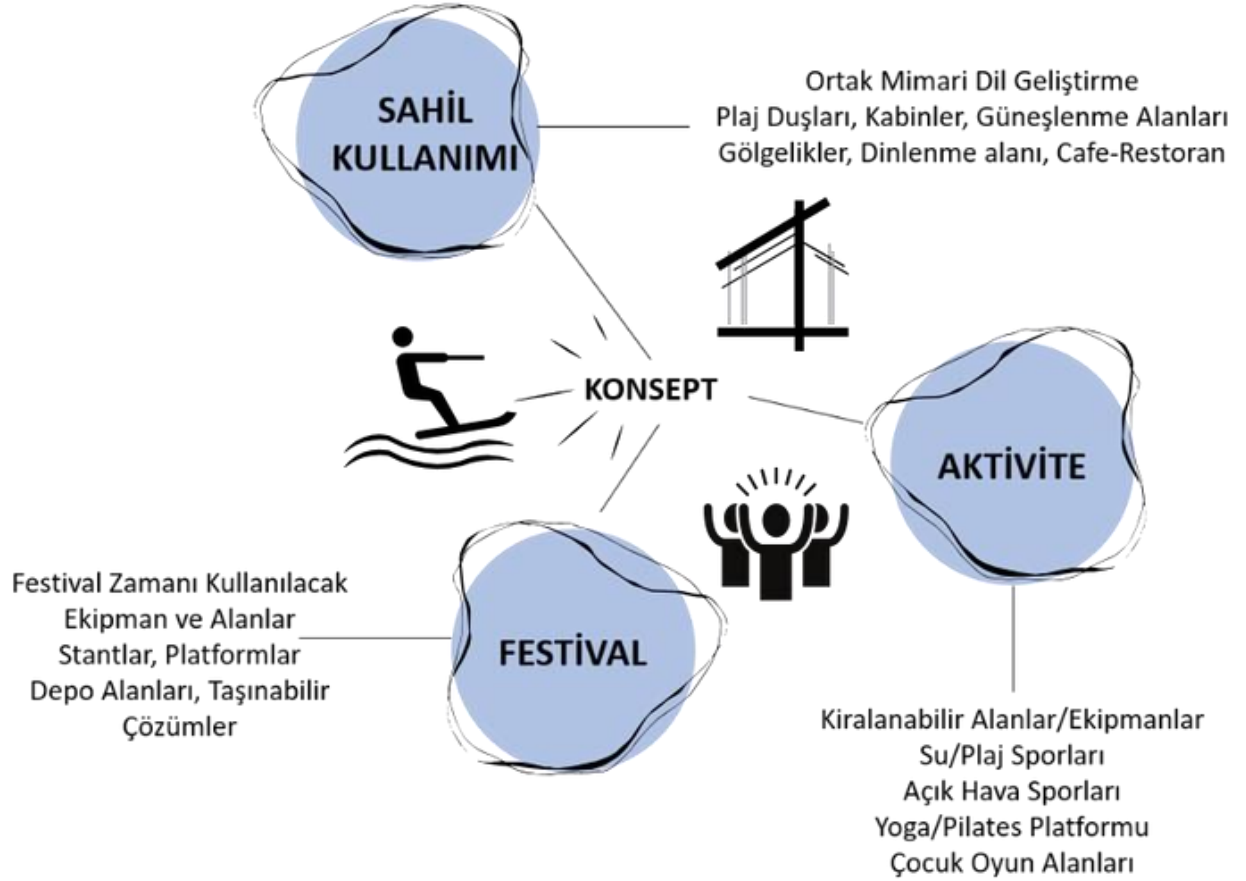
Kocahasanlı Su Plajı'nın Alternatif Kullanımlarına Yönelik Öneriler ve Gereksinimler



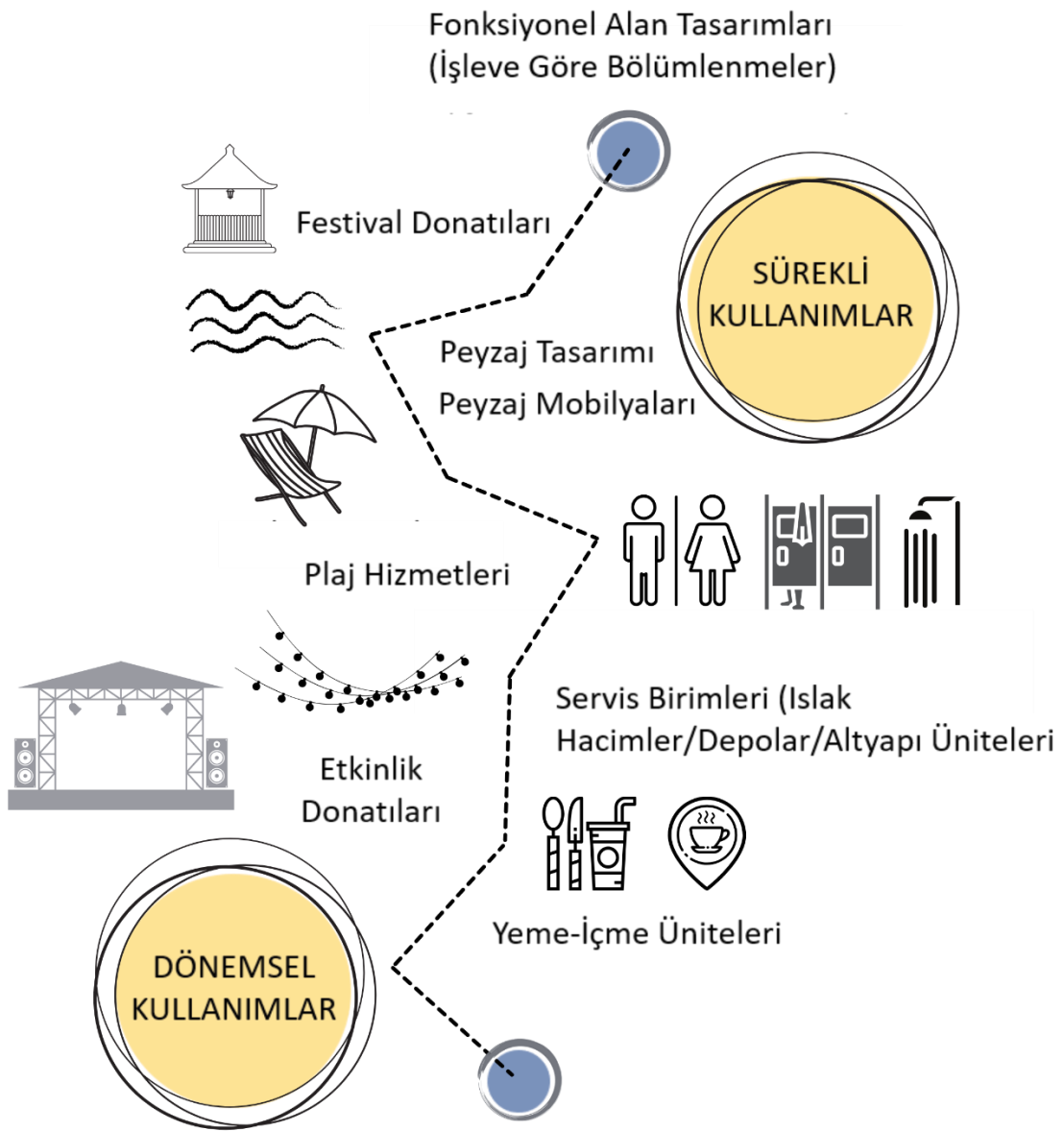
BÖLÜM 5

5. Kocahasanlı Su Plajı'nın Alternatif Kullanımlarına Yönelik Öneriler ve Gereksinimler

Kocahasanlı Su Plajı'nın yeniden tasarlanmasının ilk adımı olan alternatif kullanımlara yönelik önerilerin temelinde bir önceki bölümde yapılan analizlerden yola çıkarak alanın ön plana çıkan özellikleri ve barındırdığı potansiyeller yer almaktadır. Bu kapsamda; alanın günümüze kadarki süreçte bilinirliğinde en etkili faktör olan *festival* unsuru, alanın kumsala sahip bir plaj olmasının getirdiği *sahil kullanımları* ve bunlara bağlı olarak ziyaretçilere alanda kaliteli vakit geçirmeleri için sunulabilecek *aktiviteler* planlama temasının üç ana unsurunu oluşturmuştur. Bu üç ana unsur tasarım konseptinin geliştirilmesinde hedeflenen kullanıcı profiline beklentilerine göre şekillenerek bir imaj oluşturulmasında etkili olacaktır. Bunun yanı sıra önerilen kullanımların birbirleriyle kurdukları mekânsal ilişkinin sağlıklı olabilmesi için bu kullanımların özelliklerini, bileşenlerini, birbirleriyle kesişen ve ayrışan yönlerini ortaya koymak gerekmektedir. Önerilerin farklı yaş, cinsiyet, meslek grubu ve sosyal yapıdaki kullanıcı profillerine gözetilerek tanımlanması da alanda kapsayıcılığın sağlanması adına önemli kriterdir. Tüm bu analizlerden gelen veriler bir arada yorumlanarak alanda ortak sürekli ve dönemsel kullanımların gruplanması, sessiz ve sesli alanların ayrıştırılması, fonksiyonlara göre alan bölümlenmelerinin yapılması gerekmektedir.



Alandaki dönemsel kullanımlar ile sürekli kullanımları birbirinden ayırmak; tasarımın amaçları, süreçleri ve sonuçlarında bu iki kullanım tipine göre farklılık gösterdiği için önemlidir. Belirli bir dönem, etkinlik ya da trende dayalı tasarlanan dönemsel kullanımlarda tasarımların; kısa vadeli, kolay sökülüp-kurulabilir, modüler, kolay depolanabilir nitelikte olması beklenirken, sürekli kullanımlarda daha uzun vadeli, kalıcı, dayanıklı ve değişmeyen standartları her zaman karşılayabilecek düzeyde olması temel kriterlerdendir. Kocahasanlı Su Plajı özelinde değerlendirildiğinde festival ve etkinliklere yönelik altyapılar ile plaj hizmetlerinde kullanılan elemanlar dönemsel nitelikteyken, alanın sürekli kullanım fonksiyonuna hizmet eden ıslak hacimler, peyzaj mobilyaları, yeme-içme üniteleri, depolar en temel sürekli kullanım öğeleridir.



5.1. Kullanıcı Profili ve Hedef Kitle

Alanın mevcut kullanıcı profili; dönemsel olarak çadır kampı için alanı tercih eden, yakın çevredeki il ve ilçelerden gelen ziyaretçiler ile yaz aylarında günübirlik kullanım için gelenler ve alanda karavanlarını park eden ziyaretçilerden oluşmaktadır. Alanın geçmiş yıllardaki kullanıcı profillerini yine aynı ilgi grupları oluştururken bunlara ek olarak alanda düzenlenen festival ve etkinliklerin katılımcıları olan 16-30 yaş arası gençler, restoran ve cafe için gelen ziyaretçiler de geçmiş yıllarda alanın kullanıcıları olmuşlardır. Alanın imajı bu kullanıcı profilleri bazında şekillenmiş olsa da proje kapsamında önerilen senaryolarda daha kapsayıcı bir kitleye hitap etmesi hedeflenmektedir. Alanın üç temel kullanım ögesi olan festival alanı, plaj ve kamp alanı bazında hedef kitleler;

- *Festival alanı hedef kitlesi;* Müzik, sanat ve eğlenceye ilgi duyan, konserlere performanslara ve etkinliklere katılmaktan keyif alan, yenilikçi ve özgün deneyimler arayan, farklı kültürleri ve sanat formlarını keşfetmek isteyen farklı yaş gruplarında bireyleri kapsamaktadır. Alanda gerçekleştirilecek olan etkinliğin içeriğine bağlı olarak, farklı yaş grupları için etkinlik içerisinde çeşitlenen aktivitelere cevap verecek şekilde, bu hedef kitlenin alan tasarım kararlarına etki etmesi beklenmektedir. Festival alanı potansiyel kullanıcıları ve faydalanıcıları ise; yerel, ulusal ve uluslararası organizasyon şirketleri, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, spor, müzik, sanat vb. Alanlardaki ilgi grupları, yerel topluluklar, eğitim kurumları vb. olarak tanımlanabilir.
- *Plaj alanı hedef kitlesi;* tatil için bölgeyi ziyarete gelen aile ve arkadaş grupları, su ve plaj sporlarına ilgi duyanlar, dinlenmek, eğlenmek, denizde ve kumsalda zaman geçirmek isteyen ziyaretçiler.
- *Kamp alanı hedef kitlesi;* doğa ile iç içe olmayı seven, kamp yapmaktan ve açık havada zaman geçirmekten keyif alan, yürüyüş, spor, bisiklet sürme gibi aktif hareketlilik türlerini tercih eden, yerel tatlar, ürünler ve deneyimleri merak eden, karavan ile seyahat edip duraklama noktası olarak alanı kullanmak isteyen her yaş grubundan katılımcılar. Bunun yanı sıra uzaktan çalışma yöntemi ile iş hayatını sürdürebilen beyaz yakalı kitlenin de kamp alanının aktif kullanıcısı olması hedeflenmektedir.

Sonuç olarak alanı, sunulan farklı fonksiyonların hitap ettiği farklı aktivitelerden keyif alan ve farklı ihtiyaçları olan geniş bir kitlenin kullanması hedeflenmektedir. Alan tasarımlarında bu kitlenin ihtiyaçlarının karşılanması odaklı çalışılmalı, etkinliklerin, altyapının ve hizmetlerin planlaması yapılırken bu farklı kullanıcı profillerinin ortak ve ayrışan beklentileri gözetilmelidir.



5.2. Alternatif Kullanım 1: Kamp & Karavan Alanı

Alanın mevcut kullanımında da önemli rol oynayan çadır ve karavan kampı alanlarının, bu çalışma kapsamında da ilgili yasal mevzuat ve alanın taşıma kapasitesi hesapları doğrultusunda revize edilerek korunması hedeflenmektedir. Erdemli bölgesi için Talat Göktepe Tabiat Parkı'ndan sonra ikinci büyük kamp alanı olma niteliğine sahip bu alan, sürdürülebilir turizm ve alternatif konaklama şekillerinin çeşitlenmesi adına da bölgesel ölçekte önemli bir durak noktasıdır.

2023 yılında TR62 bölgesinde yer alan illere yönelik yürütülen kamp ve karavan alanlarının belirlenmesi çalışması kapsamında Adana ve Mersin illerinde potansiyel çadır ve karavan kampı için uygun noktalar tespit edilmiş ve bunların bölgesel ölçekteki rotalar ile ilişkilerinin nasıl olacağı kurgulanmıştır. Çukurova Kalkınma Ajansı desteği ile yürütülen bu çalışmanın Mersin bölümünde; ana ulaşım aksları ile kurulan ilişki, kültürel ve doğal değerlere yakınlık, bölgedeki diğer turizm türleri ve rotaları ile kurulan ilişki, arazi şartlarının ve fiziki özelliklerin uygunluğu, mülkiyet durumları gibi kriterlerle potansiyel alanlar değerlendirilmiş ve Mersin ili genelinde bir kısmı mevcutta da kullanımda olup kapasite geliştirmesi gerektiren toplam 8 adet alan tespit edilmiştir. Seçilen alanların büyük çoğunluğu talebin yüksek olduğu Akdeniz kıyı şeridinde yer almaktadır. Mersin kıyı şeridinin doğusu için Erdemli batısı için ise Aydıncık, Bozyazı ve Anamur ilçelerinde bulunan alanlar ana odaklar olarak önerilmiştir. Bu çalışma kapsamında önerilen sekiz alandan biri de Kocahasanlı Su Plajı olmuştur.⁴⁶

Raporda çadır ve karavan kampı kullanımına yönelik kapasite geliştirilmesi önerilen plaj için, alanın kapasite hesabının gözden geçirilerek özellikle festival zamanlarında dönemsel taşıma kapasitesini aşan yoğunluğa karşı önlemler alınması, çadır ve karavan kamp alanının günün her saati yoğun araç trafiğinin bulunduğu D-400 karayoluna yakın bölümde konumlanmasından dolayı oluşan gürültü problemlerine önlem olarak ses bariyeri oluşturacak ağaçlar/bitkiler yol sınırına ekilmesi, karavan alanının; bir karavan ünitesi için bir çadır veya tente yeri, bir otopark, bir masa, bir çöp kutusu, bir elektrik prizi vb. yer alacak şekilde yeniden düzenlenmesi gibi öneriler de sunulmuştur.⁴⁵

⁴⁶ Mersin İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Çukurova Kalkınma Ajansı (2023). Bölgede Kamp-Karavan Turizmi Odaklı Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi Proje Raporu.

	TR62 Bölgesi-Mersin Kamp-Karavan Turizm Destinasyonlarının Tespiti	
	Tarih: 18.12.2022	

1. GENEL TANIMLAR

Alanın Adı: Erdemli Kocahasanlı Su Plajı	İli: Mersin	İlçesi: Erdemli
Tanımı: Erdemli MilyonFest Alanı	Belde/Mahalle/Köy: Kocahasanlı Mh. Atatürk Blv. No:45 Erdemli/Mersin	
Koordinatları: 36°34'30.61" Kuzey; 34°15'51.68"Doğu	Kadastral Bilgileri: 0 Ada 395 Parsel (Kocahasanlı)	
Mülkiyet Durumu: Hazine Mülkiyeti	Alan Büyüklüğü: 101.525,00 m2	
Mevcut Kullanım Durumu: Mevcutta festival alanı, çadır ve karavan kampı, günübirlik plaj olarak özel işletme tarafından kullanılmakta. Belediye tarafından 10 yıllık sözleşme ile kiralanmış alanın sözleşmesi 2023 yılında doluyor.	Yetki/Sorumluluk/İzin Makamı: Erdemli Belediyesi	
Mevcut İşletmeciyüklenici: <input type="checkbox"/> Belediyeye tahsisli <input checked="" type="checkbox"/> Özel İşletmeye tahsisli (10 yıl). (2023 yılında sözleşme süresi doluyor.)		
Arazi Statüsü: <input type="checkbox"/> Tabiat Parkı <input type="checkbox"/> Mesire Yeri(Orman Parkı) <input type="checkbox"/> Koruma Alanı		

2. ALANIN KONUMU VE YAKIN ÇEVRE İLİŞKİLERİ

Ulaşım Türleri	<input checked="" type="checkbox"/> Araç Yolu <input checked="" type="checkbox"/> Bisiklet Yolu <input type="checkbox"/> Sadece Yaya Yolu <input type="checkbox"/> Patika <input checked="" type="checkbox"/> Toplu taşıma <input type="checkbox"/> Diğer:			
Ulaşım Aksları ile İlişkisi	Erdemli merkezine 3.5km uzaklıkta yer alan Kocahasanlı Su Plajı'nın kuzeyinden bölgenin en yoğun ulaşım aksı olan Mersin-Antalya (D-400) karayolu geçmekte olup alana bu yol üzerinden giriş-çıkış yapılmaktadır. Doğrudan ana ulaşım aksı üzerinde konumlanması karavan turizmi için önemli bir avantajdır.			
Topoğrafya ve Bitki Örtüsü	Alan deniz kıyısında konumlanmakta olup kumluk bir plajı barındırmaktadır. Alan içerisinde yükselti farkları oldukça azdır. Düzlük bir alan olmasından dolayı kamp, karavan, festival vb. aktiviteler için uygundur. Alanın D-400 karayoluna bakan kuzey çeperine doğru yeşil bir bant oluşmakta, bu yeşil bantta bulunan ağaçların altı çadır ve karavan kampı için uygun gölgelik alanlar oluşturmaktadır. Bu alanda söğüt, kızılçam ve kauçuk ağaçları yoğunluktadır.			
Kültürel Miras ile İlişkisi	Alan özellikle sahil şeridinde bulunan birçok antik kent ve Erdemli'nin kuzeyinde bulunan tarihi-arkeolojik kalınlar ve rotalarla ilişkilidir. Akkale Örenyeri (6.8km), Kanlıdivane Antik Kenti (12km), Elauissa Sebaste Antik Kenti (13.5km), Kız Kalesi (18km), Lamos Vadisi Antik Su Kanalları ve Vadi Trekking Rotası Başlangıcı (6.3km).			
Dönemsel Çekim Unsurları	Alanın bulunduğu Erdemli bölgesinin hem kıyı şeridinde hem de dağlık bölgelerindeki yaylarında yılın farklı dönemlerinde çeşitli festivaller düzenlenmektedir. Milyonfest, Kızkalesi Turizm Festivali, Türkmen Şöleni, Hacıalanı Geleneksel 30 Ağustos Şenlikleri, Erdemli Geleneksel Yayla Köyleri Yaş Sebze Meyve Kültür Festivali bunlardan bazılarıdır.			
Rota Kurgusu ile İlişkisi	Proje alanı, Çukurova Bölgesel Rota Planlama çalışmasında tanımlanan Birincil Güzergah üzerinde yer almaktadır. Alanın bulunduğu Erdemli bölgesi ise Tematik bölgesel rota planlama çalışmalarından; Kilikya Savunma Yapıları, Kilikya Antik Dönem Kentleri ve Kilikya Doğal Değerler içinde yer almaktadır. Bunun yanı sıra 2018 yılında hazırlanan ve bölgedeki kültürel odaklar arası tematik ilişkilerin kurulduğu OLBA Kültür Yolları kapsamında tanımlanan; Korsanlar, Kaleler ve Kuleler Rotası, Zeytinyağı'nın Akdeniz'e Yolculuğu Rotası, Olba'nın Su Sistemleri Rotası, Antik Kentin Saklı Kelebekleri Rotası, Ölbali Kadınlar Rotası, Kutsalın Peşinde Rotası, Yörük Kervanı'nın Peşinde Rotası, Alata Vadisi Manzara Yolu ve Lamos Vadisi Rotası gibi kültür rotalarına ilişkin parkurlar da alanın yakın çevresinde bulunmaktadır. Akdeniz'in doğusunu babsına bağlayan geçiş güzergahı üzerinde yer almasından dolayı oluşan bu doğu-batı aksının da içinde bir idari odak olarak yer aldığı söylenebilir.			
Doğal Çevre Elemanlarına Yakınlık	Nehir/Dere: Limonlu (Lamos) Çayı (6km)	Göl:	Vadi: Lamos Vadisi (6.5 km)	Orman:
				Diğer: Deniz/Kumsal

Şekil-9. Mersin Kamp-Karavan Turizm Destinasyonlarının Tespiti Raporu'nda Kocahasanlı Su Plajı

3. ALTYAPI DURUMU:

Elektrik Altyapısı (Elektrik hattı, dağıtım panoları, prizler, aydınlatma elemanları vb.): Halihazırda kamp ve karavan alanı olarak kullanıldığından dolayı elektrik altyapısı bulunmaktadır. Kamp alanı içerisindeki pano sayısı ve aydınlatmalar artırılabilir.
Su Altyapısı (Temiz su altyapısı): Temiz su altyapısı bulunmakta, alanda çeşmeler ve plaj duşları mevcut.
İnternet/Telefon Altyapısı: <input checked="" type="checkbox"/> Telefon Şebekesi var (GSM sinyal seviyesi yüksek) <input checked="" type="checkbox"/> 4.5G <input type="checkbox"/> 3G <input type="checkbox"/> H+
Kanalizasyon: Şehir şebekesi
Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatılar: <input checked="" type="checkbox"/> WC <input checked="" type="checkbox"/> Duş <input type="checkbox"/> Çamaşırhane <input checked="" type="checkbox"/> Plaj Düzenlemesi <input checked="" type="checkbox"/> Cafe/Restoran <input checked="" type="checkbox"/> Büfe <input type="checkbox"/> Satış Birimleri <input type="checkbox"/> Mescit <input type="checkbox"/> Ortak Mutfak <input checked="" type="checkbox"/> İdari Bina (giriş-güvenlik ünitesi Malzeme Depoları) <input checked="" type="checkbox"/> Diğer: Otopark, Oturma birimleri, Kameriyeler, Piknik Üniteleri, Barbeküleri
Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatıların Mevcut Durumu: Alan içerisinde Karavan Kamp Alanı, Çadır Kamp Alanı ve Gününbirlik Kullanım Alanı olmak üzere farklı fonksiyonlarda alt bölgeler oluşturulmuştur. Oluşturulan bu alt bölgelerdeki ihtiyaçlara yönelik alt ve üst yapılar bulunmaktadır. 120 kişi kapasiteli restoran, plaj marketi, bekleme kulübesi, açık plaj duşları, çim futbol sahası, prefabrik duş ve wc üniteleri bulunmaktadır. Tüm bu yapılar aktif olarak kullanılmakta olup iyi durumdadır. Yılın dört mevsimi açık olan alanda yazın talebin artması ile birlikte özellikle festival zamanlarında yoğunluk yaşanmakta ve servis birimleri (wc, duş vb.) yetersiz kalmaktadır.

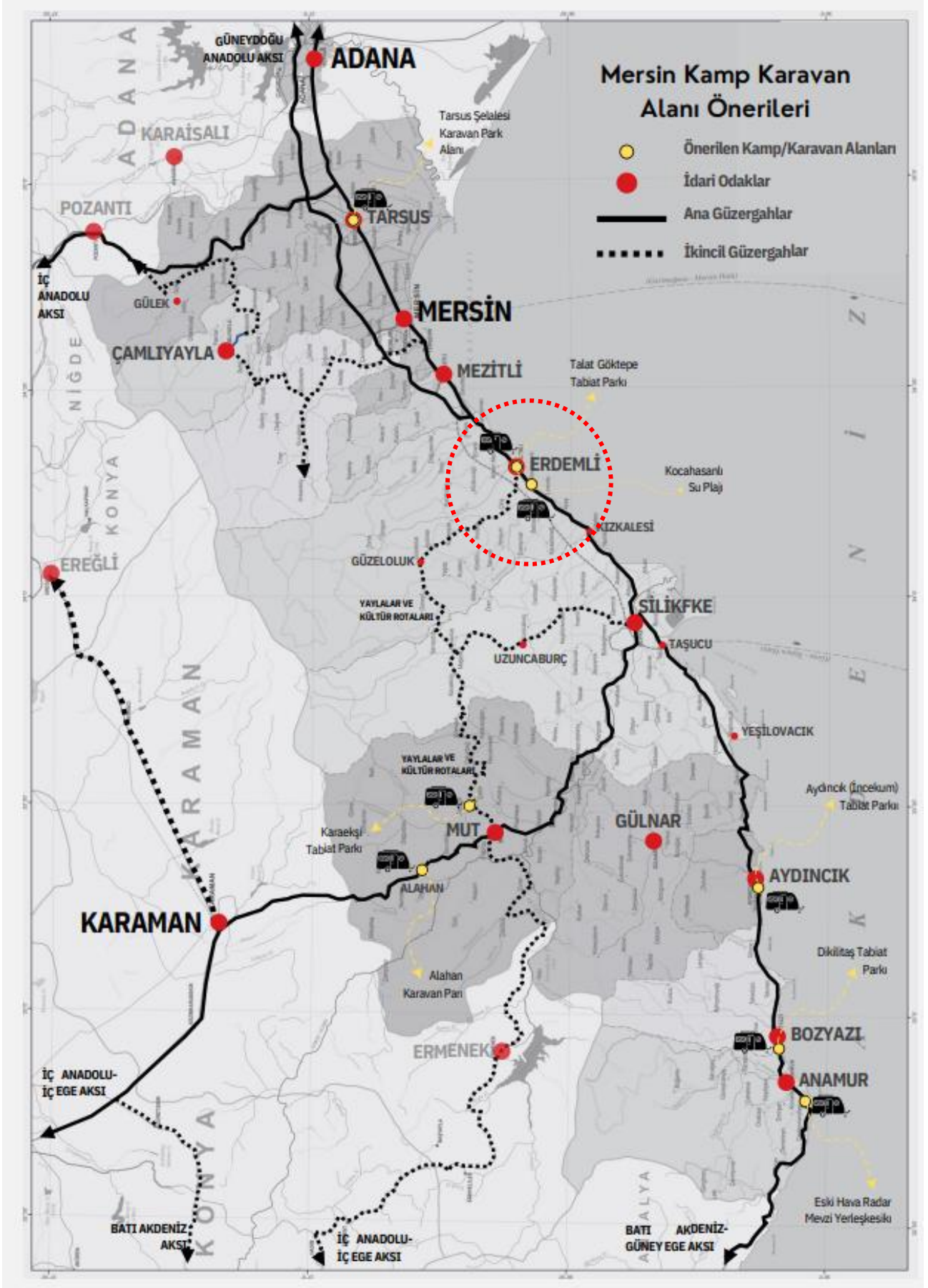
4. YERLEŞİMİN SORUNLARI VE POTANSİYELLERİ

	Güçlü Yönler/Potansiyeller	Sorunlar/Tehditler
Ulaşım	Ana ulaşım aksı olan Mersin-Antalya Karayolu üzerinde olması nedeniyle daha çok ziyaretçiye, özellikle karavan kullanıcılarına ulaşma potansiyeli	Kolay ulaşılabilir bir alan olması nedeniyle yoğun gününbirlik kullanım baskısı tehdidi altında olması
Altyapı/Üstyapı	Elektrik, su, wc, duş gibi temel altyapıların bulunması nedeniyle yatırım kalemlerinde altyapı maliyetinin düşük olması	Mevcutta bulunan altyapının alandaki düzenlemeler yapıldıktan ve kamp-karavan alanları aktif kullanılmaya başladıktan sonra artan talebi karşılayamaması
	Restoran, Satış birimleri, Islak Hacimler, büfe gibi üst yapıların halihazırda alanda bulunması	Sıcak su altyapısının yeterli olmaması.
Sosyo-Kültürel Olanaklar	Alanın çevresinde bulunan kültürel miras ve doğal değerlerin nitelik ve nicelik olarak fazla olması sonucu alana gelen ziyaretçilere farklı temalar ve rotalarda zaman geçirecek alternatifler sunması.	
	Alanın ve çevresindeki yerleşimlerin yılın farklı dönemlerinde farklı temalardaki festivallere ev sahipliği yapması.	

5. ÖNERİLER:

Alan Kullanımına Yönelik Öneriler	Kamp/Karavan Altyapısı İçin Öneriler
Alanın kapasite hesabının gözden geçirilerek özellikle festival zamanlarında dönemsel taşıma kapasitesini aşan yoğunluğa karşı önlemler alınmalı.	Karavan alanında; bir karavan ünitesi için bir çadır veya tente yeri, bir otopark, bir masa, bir çöp kutusu, bir elektrik prizi vb. yer alacak şekilde yeniden düzenlenebilir.
Çadır ve Karavan kamp alanının günün her saati yoğun araç trafiğinin bulunduğu D-400 karayoluna yakın bölümde konumlanmasından dolayı oluşan gürültü problemine önlem olarak ses bariyeri oluşturacak ağaçlar/bitkiler yol sınırına ekilebilir.	Karavan park yeri kapasitesi artırılarak uzun dönem karavan parkına olarak tanyacak şekilde kurgulanabilir.

Şekil-9. Mersin Kamp-Karavan Turizm Destinasyonlarının Tespiti Raporu'nda Kocahasanlı Su Plajı



Şekil-10.Mersin Kamp-Karavan Turizm Destinasyonlarının Tespiti Raporu'nda Kocahasanlı Su Plajı

5.2.1. Ulusal Yasal Düzenlemeler Bağlamında Kocahasanlı Su Plajı'nın Kapasite Hesaplamaları

Türkiye'de kamp alanlarıyla ilgili yasal düzenlemeler, 2019 yılında yürürlüğe giren "Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmelik" kapsamında belirlenmiştir. Bu yönetmelik; kamp alanlarının tanımını, yapım ve işletme koşullarını, sağlık ve güvenlik kurallarını, çevre koruma önlemlerini ve denetimleri belirlemektedir. Yönetmeliğe göre, kamp alanları; çadırlar, karavanlar, mobil evler gibi geçici konaklama araçlarının yerleştirilebileceği özel alanlar olarak tanımlanmaktadır. Kamp alanları, yönetmeliğin belirlediği sağlık ve güvenlik kurallarına uygun olarak donatılmalı ve işletilmelidir. Kamp alanlarında kullanılan tesislerin (tuvalet, duş, lavabo, vb.) temizlik ve hijyen kurallarına uygun olarak sık sık temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi de zorunlu bir gerekliliktir. Yönetmelikte çadır kampı, karavan kamp alanı ve karavan park yeri için ayrı ayrı açıklamalar getirilmemiş olup bunların tamamı kamp alanı olarak nitelendirilmiştir. Temelde benzer alt ve üst yapılara ihtiyaç duysa da bu alanların ihtiyaçları ve kullanıcıların beklentileri birtakım noktalarda farklılaşmaktadır. Yönetmeliğe göre bir yerin kamping olarak nitelendirilmesi için; her biri 80 m²'den oluşan en az on üniteden⁴⁷ oluşması ve belirli standartlara sahip olması gerekmektedir.

Çevreden tecrit edilerek güvenliklerini sağlayan çit, duvar vb. ile çevrelenir, doğayla uyumlu hafif yapı malzemelerinden inşa edilir, drene edilerek ağaçlandırılır, araç yolları da toz kaldırmayacak şekilde tasarlanır.	
Girişte otopark, resepsiyon, emanet ve telefon hizmeti verilen düzenlemeler yapılır	
Her on kampçı ünitesi için en az bir kadın ve bir erkek tuvaleti, duş ve lavabo ile lavaboların yanında priz, en az bir adet çamaşır yıkama makinesi ve ütöleme yeri.	
Her beş kampçı ünitesi için birer adet yemek hazırlama, pişirme, bulaşık yıkama mahalli ile kilitli soğutucu dolaplar bulunan üstü kapalı bir mahal,	
Elektrik hizmeti, sıcak-soğuk kullanma suyu ve sağlıklı içme suyu hizmeti, satış ünitesi, Karavanların tuvalet ve atık su tanklarının boşaltılacağı uygun mahaller.	

Şekil-11. Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğe Göre Kamping Standartları

⁴⁷ Kampçı ünitesi; çadır, çadır-araba, karavan, motokaravan veya bungalovdan oluşabilir. Bungalovlar dahil her ünite iki kişiliktir

Ulusal Kamp ve Karavan Federasyonu (UKKF) tarafından hazırlanan Kamping Standartları'nda ise yönetmelikteki koşulların geliştirilip detaylandırılmasının yanı sıra tesis standartlarının yüksek tutulması için alan tasarımına ve kurgusuna yönelik öneriler de getirilmiştir. Bu kapsamda ünite başı alanın 100 m2 olması, resepsiyonun kamp girişinde olması, resepsiyon yazısının aydınlatmalı olması ve giriş çıkışların elektrikli veya kontrollü açılır kapanır kapıya sahip olması, ünitelerin yerleşim planları yapılırken elektrik dağıtımını kolaylaştırması için sırt sırta verilecek şekilde planlama yapılması, jeneratör bulunması, ünitelerin ağaçlarla belirlenmesi ve gölge yapıcı ağaçların dikilmesi, kilitli soğutucu dolapların ünite kapasitesinin en az %50'sine yetecek sayıda olması, kampçıların yeme, dinlenme ve eğlenme ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla üstü kapalı açık teraslar ve spor ihtiyaçlarını karşılayıcı tesisler yapılması, geceleme birimlerinin uzağında spor tesisleri, çocuk parkları, eğlence alanı ve tesisler yapılması, sağlık ve ilk yardım hizmetleri verilmesi, ünite başına 4 dm3/gün olacak şekilde, her 4 ünite için bir kapaklı çöp kovası bulunması, plaj varsa, şemsiye, soyunma kabini, şezlong ve ayak kumu yıkama yeri bulunması gibi öneriler ile mevcut yönetmelikten farklılaşmaktadır.

Bunun yanı sıra ulusal dokümanlarda yer almamakla birlikte karavan alanları; karavan parkları ve karavan kampları olmak üzere kendi içinde de iki türe ayrılmaktadır. Karavan parkları en temel ihtiyaçların karşılanabildiği, genellikle maksimum 3 geceye kadar konaklama yapılan alanlar iken, karavan kampları daha uzun süre kalınabilen ve çeşitli sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere ev sahipliği yapan alanlardır. Her iki durumda da alanın büyüklüğü (geniş açıklıklar ve karavanların manevra açısına uygun geniş yollar), konumu (ulaşımın zor olmadığı, eğimin karavan kullanımı için tehlike yaratmayacağı yerler), alandaki alt ve üst yapı tesislerinin yeterliliği, alt ve üstyapıların dengeli dağılımı ve güvenliğin sağlanması temel kriterlerdir. Uzun dönem karavan kampı ve kısa süreli park yeri aynı tesis içinde farklı alanlarda da tasarlanabilir.

5.2.2. Mevcut Kamp/Karavan Altyapısının Değerlendirilmesi, Standartlar ile Karşılaştırılması ve Öneriler

Toplam 101.525 m2 olan alanın mevcutta 12.179 m2'lik bölümü Çadır/Karavan kampı olarak kullanılmaktadır. Mevcut kapasitede yaklaşık 150 çadır, 30 Karavan ile kullanımda olan bu alandaki alt ve üst yapılar aynı zamanda günübirlik kullanıma da hizmet etmektedir. Mevcutta kamp, karavan ve günübirlik kullanım için alanın farklı noktalarında konumlanan toplam;

- 29 adet WC (2 adet kadın, 2 adet erkek toplam 4 adet restoranda, 3 adet kadın 3 adet erkek toplam 6 adet markette, alanın münferit noktalarındaki konteyner ve betonarme yapıda toplam 9 adet kadın, 9 adet erkek ve 1 adet engelli wc)
- 3 adet kapalı duş
- 16 adet (4'lü olarak alanda toplam 4 noktada) açık plaj duşu
- 15 adet soyunma kabini (alanın farklı noktalarında genellikle açık duşlar ile birlikte) Altyapı-servis birimleri bulunmaktadır.

Konfor ve güvenlik koşullarının sağlanması adına her bir kampçı ünitesi için ortalama 80m²'lik bir alana ihtiyaç olduğu bir önceki bölümde ulusal mevzuat ve düzenlemeler çerçevesinde ele alınmıştır. Bu kapsamda 12.179m²'lik çadır/karavan kampı için önerilen optimal ünite sayısının; 120 çadır ve 30 karavan şeklinde planlanması gerekmektedir. Bu kapasitede bir kamp alanı için gerekli altyapı ve servislere yönelik kapasiteler;

- 12 adet kadın 12 adet erkek olmak üzere toplam minimum 24 adet wc
- 12 adet kadın 12 adet erkek olmak üzere toplam minimum 24 adet duş
- Toplam 24 eviyeli/ocaklı/barbekülü yıkama/pişirme/mutfak üniteleri
- Min. 40 araçlık otopark olarak belirlenmiştir.

Bunlara ek olarak alandaki mevcut wc, duş, soyunma kabini vb. ünitelerin de konfor koşullarının ve mimari tasarımlarının iyileştirilerek hem kamp alanı hem de günübirlik kullanıma hizmet eden servis birimleri olarak korunması önerilmektedir.

MEVCUT

150 Çadır 30 Karavan



Kamp+Günübirlik Kullanım Toplam

29 adet wc



18 adet duş&kabin



2 adet açık yıkama ünitesi



80 araçlık park yeri (tüm alan için)



0 Yıkama/Kurutma makineli çamaşır odası



120 Çadır 30 Karavan



Yalnızca Kamp Alanı İçin

24 adet wc



24 adet duş&kabin



24 adet pişirme/yıkama ünitesi



50 araçlık park yeri (yalnızca kamp alanı için)



16 Yıkama/Kurutma makineli çamaşır odası



ÖNERİLEN

Alanda hizmet altyapısının geliştirilmesine yönelik öneriler kapsamında inşa edilecek olan birimlerin sökülüp-kaldırılabilen, taşınabilir, hafif çelik strüktürlü yapılarda olması planlanmıştır. Böylelikle kumsal alana ve yeşil dokuya zarar vermeden minimal tasarımlarla ve ortak mimari dilde ziyaretçilerin konfor koşullarına uygun yapılar sağlanmış olacaktır.

Alanın kıyı şeridinde yer almasından dolayı tüm bu altyapılar tasarlanırken 3621 sayılı Kıyı Kanunu⁴⁸ ve 03.08.1990 tarihli 20594 sayılı resmî gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik⁴⁹ dikkate alınmıştır. Yönetmelikte sahil şeridinde yapılaşma koşulları ve istisnalar sahil şeridinin tanımında açıklanmıştır. Yönetmeliğe göre sahil şeridi; *“Deniz ve tabii göllerin kıyı kenar çizgisinden itibaren kara yönünde yatay olarak en az 100 metre genişliğindeki alandır. İki bölümden oluşan sahil şeridi kullanım amacı, topoğrafya ve doğal eşiklere göre uygulama imar planı kararı ile belirlenir. Sahil şeridinde yapılacak yapılar kıyı kenar çizgisine en fazla 50 metre yaklaşabilir. Yapı yaklaşma mesafesi içerisinde kalan alanlar uygulama imar planı ile gezinti alanları, dinlenme ve bu Yönetmelikte tanımlanan rekreatif alanlar ve yaya yolları olarak düzenlenebilir.”* Şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı yönetmelikte Kıyı; *“Kıyı çizgisi ile kıyı kenar çizgisi arasındaki alandır.”* şeklinde tanımlanmış ve yönetmeliğin 13. Maddesinde *“Kıyıda onaylı uygulama imar planlarına göre ve çevre kirliliğinin önlenmesine ilişkin tüm önlemler alınmak koşulu ile aşağıdaki yapı ve tesislere yapılabilir: Yaya, yürüyüş ve bisiklet yolları, park, çocuk bahçesi, oyun alanları, açık spor alanları, meydan, tematik bahçeler gibi açık alan kullanımları ile toplam emsali alanın %5’ini ve yüksekliği cami hariç 6,50m.yi aşmayan; yeme içme yeri, büfe, çay bahçesi, sergi üniteleri, millet kiraathanesi, cami, mescit, tuvalet, duş, sağlık üniteleri (acil yardım ve benzeri) ve idare binalarını içeren millet bahçesi.”* olarak kıyıdaki yapılaşma koşulları açıklanmıştır.

Bu kapsamda mevcutta bulunan günübirlik turizm tesisleri ve kamp alanına ilişkin alt yapıların büyük çoğunluğunun (duşlar, wc’ler, kabinler, rekreatif alanlar) kıyı içerisinde (kıyı çizgisi ile kıyı kenar çizgisi arasında) yer aldığı; market, restoran, giriş üniteleri vb. yapıların ise kıyı kenar çizgisinin ilk 50m’lik alanı içerisinde konumlandığı görülmektedir. Çadır ve karavan kampı için kullanılan alan da yine kıyı kenar çizgisinin ilk 50 metrelik bölümü içerisinde yer almaktadır.

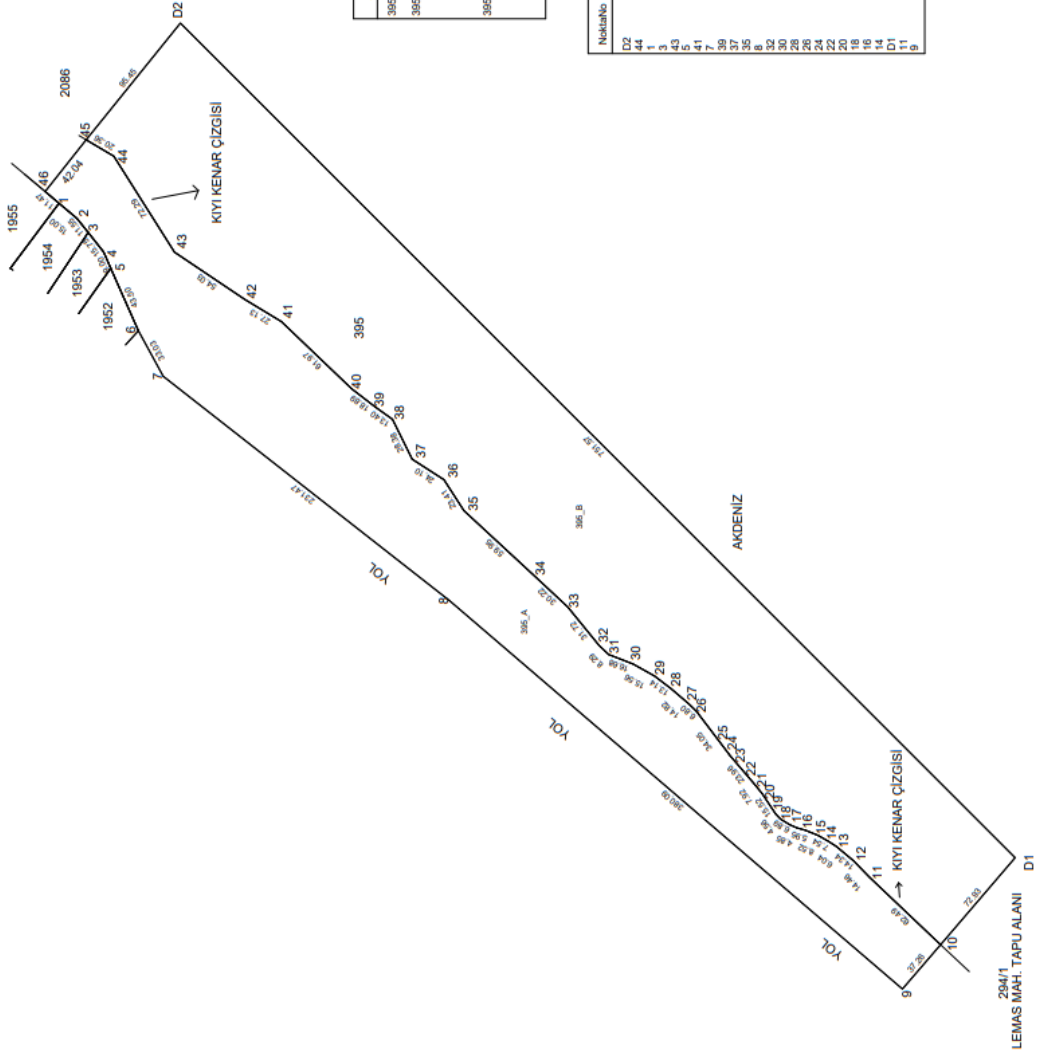
Önerilen düzenlemelerdeki tüm üst yapılar mevzuata uygun şekilde kıyı kenar çizgisinin en fazla 50m yakınında konumlandırılacaktır. Alanın kıyı tipolojisi alçak-basık kıyı olduğundan ve kıyı kenar çizgisi ile alanın sınırını oluşturan yol arasında dar bir bölüm kaldığından mekânsal planlamalarda lineer olarak servis ve altyapı birimleri alanın kuzey çeperine yerleştirilmesi uygun olacaktır.

⁴⁸ URL: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=3621&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>

⁴⁹ URL: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=4897&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>

APLIKASYON KROKİSİ

İLİ/İLÇESİ : MERSİN / ERDEMLİ
 MAHALLESİ : KOCAHASANLI
 ADA / PARSEL : - / 395

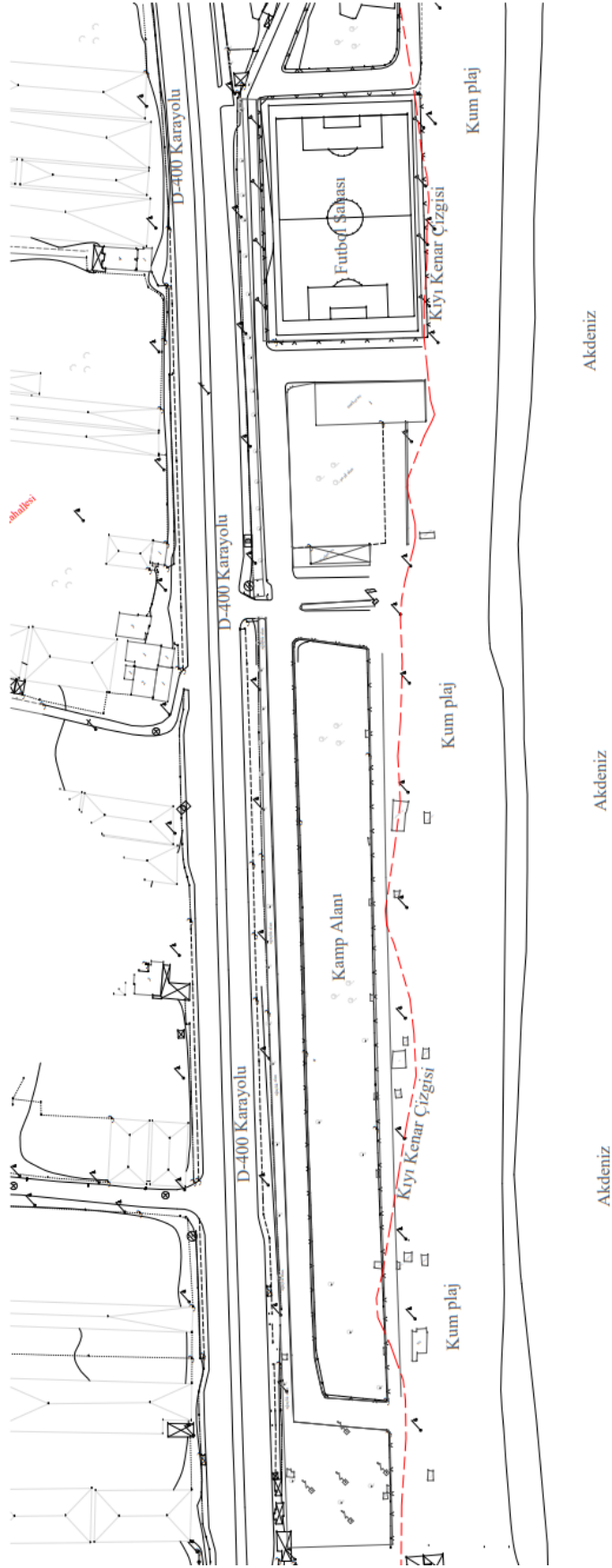


Ada	Parasel	Noktalar	HesapAlan
395		D2 D1 10,9,8,7,6,5,4,3,7, 3,2,1,46,45	102732,13
395_A		46,45,44,43,42,41,40,39, 38,37,36,35,34,33,32,31, 30,29,28,27,26,25,24,23, 22,21,20,19,18,17,16,15, 14,13,12,11,10,9,8,7,6, 5,4,3,2,1	37292,67
395_B		45,44,43,42,41,40,39, 38,37,36,35,34,33,32,31, 30,29,28,27,26,25,24,23, 22,21,20,19,18,17,16,15, 14,13,12,11,10,9,8,7,6, 5,4,3,2,1	65419,46

ITRF96 3

NoktaNo	Y	X	NoktaNo	Y	X
D2	613470,54	405015,62	45	613396,21	405075,50
44	613385,79	405058,00	46	613383,29	405040,65
1	613355,90	405092,88	2	613340,23	405081,41
2	613324,72	405019,33	3	613274,95	405042,35
43	613314,48	405059,83	42	613322,72	405083,44
5	613290,48	405025,19	6	613274,95	405027,44
7	613266,48	405019,33	8	613274,95	405042,35
8	613266,48	405019,33	9	613274,95	405042,35
39	613192,88	405019,33	38	613218,33	405018,64
37	613160,13	405015,11	36	613179,79	405014,73
35	613160,13	405015,11	34	613119,38	405009,15
28	613046,79	405003,42	27	613068,53	405002,85
27	613046,79	405003,42	26	613068,53	405002,85
24	613004,80	404986,33	23	613004,27	404985,89
22	612986,07	404950,32	21	612979,93	404945,31
20	612986,07	404936,78	19	612983,62	404963,68
18	612986,07	404936,78	17	612983,62	404963,68
16	612986,07	404936,78	15	612983,62	404963,68
14	612949,52	404963,15	13	612946,15	404968,70
D1	612939,02	404974,26	12	612937,01	404988,09
9	612955,33	404955,93	10	612937,01	404988,09

Şekil-12. Kocahasanlı Su Plajı Aplikasyon Kroki



Şekil-13. Kocahasanlı Su Plajı Halihazır Haritası

5.3. Alternatif Kullanım 2: Festival Alanı

Plaj alanının tanınmasında 2017-2022 yılları arasında burada yaz aylarında düzenlenen gençlik festivallerinin etkili olmasının, alanda yılın belirli dönemlerinde gerçekleştirilebilecek potansiyel festival etkinliklerinin planlanmasında motivasyon kaynağı olacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda kamp&karavan ve günübirlik plaj kullanımını dışında alana katma değer kazandıracak bir unsur olarak düzenlenecek festivaller ve etkinlikler için alanda kapasite hesabı doğrultusunda mekânsal planlamalar yapılması gerekmektedir. Gerçekleştirilecek olan bu mekânsal planlamalarda; festival alanı olarak kullanılacak alanın kamp alanı ile ilişkisi, festival alanının kendi içerisinde ölçeklenebilir olması, sabit ve hareketli altyapı elemanlarının festivalin ölçeğine göre alandaki kurgusu gibi temel veriler belirleyici olacaktır. Geçmiş yıllarda burada gerçekleştirilen festivallerde kapasitenin sınırlandırılmaması sonucu ıslak hacimlerin temizlik koşulları, kampçılarının konfor koşulları, elektrik/su altyapısı yetersizliği ve alandaki çevresel baskının kontrol edilemez boyutlara ulaştığı gözlemlenmiştir. Dolayısıyla burada gerçekleştirilecek olan festivallerde alanın altyapı kapasitesi dikkate alınmalı, kullanıcı deneyimlerini olumsuz etkileyerek alandaki değerler üzerinde baskı oluşturacak geniş katılımlı festivaller yerine daha butik ve küçük ilgi gruplarına hitap eden festivallerin düzenlenmesi önerilmektedir.

5.3.1. Festival Alanı Tasarım Parametreleri

Alanın festival zamanlarında dönemsel kullanımına yönelik planlamalar yapılırken dikkat edilmesi gereken temel parametreler aşağıda sıralanmıştır:

- *Güvenlik ve Acil Durum Hazırlığı:* Acil durum çıkışları ve güvenlik protokolleri belirlenmeli, itfaiye erişimi ve sağlık hizmetlerine erişim sağlanmalıdır.
- *Altyapı ve Tesisler:* Temiz su kaynağı ve tuvalet gibi temel altyapı olanakları sağlanmalı, elektrik ve aydınlatma ihtiyaçları göz önünde bulundurulmalı, yiyecek ve içecek satış noktaları için alanlar oluşturulmalıdır.
- *Ziyaretçi Akışı ve Alan Düzenlemesi:* Festival alanı, giriş/çıkış noktaları ve ana etkinlik alanları için rahat ve düzenli bir akış planlanmalı, insanların rahatça dolaşabileceği genişlikte yollar veya geçiş alanları oluşturulmalı, insanların oturabileceği dinlenme noktaları veya piknik alanları düzenlenmelidir.
- *Çevresel Etkiler ve Koruma:* Doğal alanların korunması için önlemler alınmalı, bitki örtüsüne zarar verilmemeli, tek kullanımlık ürünler azaltılmalı, çöplerin toplanması ve geri dönüşüm olanaklarının sağlanması için düzenlemeler yapılmalıdır.
- *Ses ve Gürültü Kontrolü:* Çevredeki yerleşim yerlerini rahatsız etmeyecek ses düzeyleri için kontrol mekanizmaları düşünülmeli, müzik ve etkinlik alanlarının birbirinden uygun şekilde uzak olması planlanmalıdır.
- *Erişilebilirlik:* Engelli ziyaretçiler için erişilebilirlik önlemleri alınmalı, toplu taşıma veya otopark gibi ulaşım olanakları göz önünde bulundurulmalıdır.

- *İzinler ve Yasal Düzenlemeler:* Festival için gerekli olan izinlerin alınması ve yasal düzenlemelere uyulması sağlanmalı, sağlık, güvenlik ve çevresel yönetmeliklere uygunluk sağlanmalıdır.
- *Görsel ve Sanatsal Unsurlar:* Dekorasyon ve sanatsal unsurlarla atmosfer yaratılmalı, sahne tasarımı ve görsel sunumlar için planlamalar yapılmalıdır.
- *İletişim ve Bilgilendirme:* Ziyaretçilere yönlendirme ve bilgilendirme için levhalar veya bilgilendirme noktaları oluşturulmalı, Acil durumlar veya etkinlik değişiklikleri gibi durumlarda iletişim kanalları sağlanmalıdır.

5.3.2. Potansiyel Festival Temaları ve Planlama Kriterleri

Çok katmanlı tarihsel ve kültürel yapısı, zengin kültürel miras öğelerinin varlığı, uzun turizm sezonuna olanak sağlayan ılıman iklimi, gelenekselleşmiş festival ve şenliklere sahip olması ile Erdemli bölgesi, festival turizmini farklı boyutlarda çeşitlendirecek bir altyapıya sahiptir. Bunun yanı sıra Mersin genelinde de yıl boyu kültürel hareketliliğin çeşitli etkinlikler beslenmesi de bu altyapıyı desteklemektedir. Bu kapsamda tasarlanacak olan plaj alanı yalnızca Erdemli bölgesinde düzenlenen festivaller için değil Mersin genelinde düzenlenen festivaller için de alt etkinliklerine ev sahipliği yapabilecek potansiyele sahiptir. Mevcut festival, etkinlik ve buluşmalar kapsamında değerlendirilecek olan alan için alana özgü yeni etkinlik ve festival fikirleri de geliştirilebilir. Alanda geliştirilecek olan etkinlik ve festival fikirleri için önerilen stratejinin temel unsurlarını;

- *Tema ve içerik çeşitlendirmesi:* Öncelikli turizm türlerini kapsayan festivaller
- *Mevsimsel çeşitlendirme:* Ilıman iklim nedeniyle tüm yıla yaygın etkinlikler
- *Pazar çeşitlendirmesi:* Ziyaretçi profilinin zenginleştirilmesi, ulusal ve uluslararası tanıtımın artırılması
- *Tanıtım stratejisi yapılandırması:* Hedef kitle odaklı tanıtım stratejileri, dijital kanalların aktif ve öncelikli kullanımı, ulusal ve uluslararası tanıtım planlamaları oluşturmaktadır.

Bu kapsamda raporun üçüncü bölümünde ele alınan değerler çerçevesinde ön plana çıkan öğeler ile yukarıda açıklanan stratejik unsurlar birlikte değerlendirilerek alanda gerçekleştirilebilecek etkinlikler için dört ana tema ortaya çıkmıştır. Bunlar; kültür ve sanat, gençlik ve müzik, sağlıklı yaşam ve spor, gastronomi ve tarımsal ürünler olarak belirlenmiştir.

- *Gençlik ve Müzik Temalı Festivaller:* Yılın her dönemi düzenlenebilme potansiyeline sahip bu festivaller, şehirdeki ve ilçedeki üniversite öğrencilerinin katılımı düşünülecek şekilde planlanabilir, üniversitelerin öğrenci toplulukları süreçlere dahil edilebilir. Bu şekilde turizm, konservatuar, güzel sanatlar, spor gibi branşlarda gerçekleştirilebilecek etkinliklerde gençler arasında alanın aktif kullanımı teşvik edilebilir. Her yıl geleneksel olarak düzenlenen Mersin Uluslararası Müzik Festivali'ne bağlı açık hava etkinliklerinden bir kısmı burada

gerçekleştirilebilir, yerel müzik toplulukları ve işletmeleri de dahil edilecek şekilde festival/etkinlik tasarımları geliştirilebilir.

- *Sağlıklı Yaşam ve Spor Temalı Festivaller:* Son dönemlerde popüler hale gelen yoga, pilates, meditasyon içerikli kampli festivaller, alanda yapılması uygun su sporlarına ilişkin yarışlar ve etkinliklerin olduğu festivaller geliştirilebilir (stand up paddle, plaj voleybolu, sörf, yüzme vb.), bölgesel ölçekte düzenlenerek rotası bu alandan geçen maraton, koşu, bisiklet yarışı gibi etkinlikler kapsamına alanın dahil edilmesi sağlanabilir.
- *Gastronomi ve Tarımsal Ürünler Temalı Festivaller:* Mersin’de düzenlenen Narenciye Festivali’nin alt etkinliklerinin gerçekleştirildiği bir alan olarak kullanılabilir, Erdemli ve çevresinde yetişen tarım ürünlerinin hasat dönemlerinde o ürünlerin tanıtımı ve yerel halkın sosyalleşmesine yönelik yerel festivaller önerilebilir, geleneksel yemeklerin sunulduğu erdemliye özgü bir gastronomi festivali geliştirilebilir (yörük yemekleri, ot yemekleri vb.)
- *Kültür ve Sanat Temalı Festivaller:* Erdemli’de uzun yıllardır sürdürülen Türkmen Şöleni etkinliklerinin bir kısmı burada gerçekleştirilebilir, Hıdırellez, yılbaşı vb. özel günlere yönelik etkinlikler düzenlenebilir, Akdeniz Bienali gibi bölgesel ölçekte farklı mekanlara yayılan büyük sanat etkinliklerinin bir parçası olarak bu alan kullanılabilir, yerel atölyeler ve sanat üreticileri için ortak sergi etkinliklerine ya da sanat üretim kamplarına ev sahipliği yapabilir, film ve tiyatro festivallerinin açık hava gösterimleri burada gerçekleşebilir.

Bu temalar çerçevesinde şekillenecek olan festivallerin katılımcı süreçlerle belirlenmesi hem yerel halk hem de organizasyon sorumluları için kolaylaştırıcı olacaktır. Raporun yedinci bölümünde bu süreçlere ilişkin önerilen yönetsel boyut detaylandırılmıştır.

Festival planlaması yapılırken; etkinliğin kaç gün süreceği, kaç kişilik bir katılım ile gerçekleşmesinin hedeflendiği, katılımın ulusal/uluslararası boyutunun olup olmaması, program dahilinde gerçekleştirilecek olan etkinliklerin neler olacağı, daha önce yapılan bir etkinliğin tekrarı olması, etkinliğin kendine özel bir dijital platformunun olup olmaması, sürdürülebilirlik ilkeleri ile nasıl ilişkilendiği, yerel halk ve üreticiyi desteklemesi, organizasyon ve paydaş yapısı gibi konular tartışılmalı, planlamayı kurgulayacak ve onaylayacak ekip bu başlıklarda uzlaşmalıdır.

5.4. Alternatif Kullanım 3: Su/Plaj Sporları

Plaj alanı barındırdığı kumsalı, iklimsel uygunluğu ve Akdeniz’in su sıcaklığının yılın büyük çoğunluğunda su sporlarına karşı elverişli olması avantajları bu alan için plaj/su sporları bağlamında kullanım önerilerinin geliştirilmesinde teşvik edici olmuştur.

Alanda herhangi bir dalgakıran ya da iskele bulunmaması nedeniyle açık denizin gün içerisindeki ve dönemsel değişimlerine bağlı olarak burada yapılması uygun olan su sporları sınırlıdır. Bu kapsamda alanda gerçekleştirilebilecek su ve plaj sporlarından bazıları şu şekilde sıralanabilir:

- *Stand up Paddle Board (SUP)*: Son yıllarda Mersin’de oldukça popüler bir su sporu haline gelen ve önemli bir kitleye ulaşan Sup, Akdeniz’in rüzgârsız ve sakin günlerinde tercih edilen bir su sporudur. Şişirilebilir bir sörf tahtası üzerinde ayakta kürek çekerek ilerleme şeklinde gerçekleştirilen bu sporda denge önemli bir unsurdur. Mersin’de açık denizin sakin olduğu genellikle gün doğumu ve gün batımı saatlerinde gerçekleştirilmekte olup, bu sporu profesyonel ya da amatör olarak icra eden yerel gruplar bulunmaktadır. Kentin farklı noktalarında yeni rotalar arayan bu gruplar Mersin’in il merkezinde ve farklı ilçelerinde eğitim, antrenman vb. ihtiyaçları için sürekli olarak kullanabilecekleri merkezlere ihtiyaç duymaktadır.
- *Kitesurf ve Rüzgâr Sörfü*: Kiteboard olarak bilinen uçurtma sörfü, ülkemizde son zamanlarda giderek popüler olmaktadır. Kitesurf, rüzgârın gücüyle bir uçurtma yardımıyla su üzerinde kayarak yapılır. Geniş ve rüzgârlı sahiller, kitesurf için ideal bir ortam oluşturur. Bu kapsamda Su plajının yaz aylarında bile öğle saatlerinde rüzgârlı olması kitesurf için uygun bir ortam hazırlamaktadır. Mersin merkezinde ve Taşucunda kitesurf eğitimi verilen ve kitesurf yapan yerel gruplar bulunmaktadır.
- *Sup Yoga*: Şişirilebilir sörf tahtalarının denizin içinde ortak bir platforma bağlanması ve bu platform üzerinden katılımcıları yönlendiren bir yoga eğitmeni eşliğinde tahtaların üzerinde yoga yapılması şeklinde gerçekleştirilen bu spor; yoganın deniz ortamında yapılmasını sağlama, denge ve dayanıklılık sınırlarını zorlayarak bu duyuları pekiştirmesi gibi özellikleri ile tercih edilmektedir.
- *Plaj Voleybolu*: Kumsalda yapılan voleybol maçları, plajın keyfini çıkarırken eğlenceli ve rekabetçi bir spor sağlamaktadır. Su plajının kumsal alanı da bunun için uygun ortama sahiptir.
- *Frizbi*: Oyuncuların bir disk üzerinden paslaşarak ve disk taşıyarak rakip takımın end zone (son bölgesi) içine disk atarak puan kazandığı bir takım sporudur. Oyun, koordinasyon, hız ve strateji gerektirir. Su plajı hem grupların kendi aralarında frizbi oynaması hem de frizbi golfü gibi takım sporlarının parkurlarının geliştirilmesi için uygun kumsal alana sahiptir.
- *Flyboard*: Su üzerinde uçma hissi veren ve su jeti itiş gücüyle hareket eden bir su sporları aracıdır. Flyboard, kişinin ayaklarına bağlı olan özel bir platform ve bu platforma bağlı su jeti motoruyla çalışır. Kullanıcılar, su jeti motorundan gelen yüksek basınçlı suyun itici gücüyle yükseğe zıplayabilir, suyun üstünde uçabilir, dalabilir ve manevra yapabilir. Flyboard kullanıcıları, suyun üstünde yükselip suyun altına dalarak oldukça eğlenceli ve heyecanlı deneyimler yaşayabilir.

Yukarıda açıklanan su ve plaj sporlarının alanda uygunluğu gözleme dayalı olup bu sporlar için Mersin’deki ilgi grupları ile toplantılar düzenlenmeli, alanın uygunluğu tartışılmalı varsa alanda gerçekleştirilebilecek diğer uygun su ve plaj sporları hakkında bilgi alınmalıdır. Alanda yapılabilecek

bu su ve plaj sporları için bir merkez tasarlanabilir, bu merkez profesyonel ilgi grupları tarafından kullanıma ve eğitimlere açık halde işletilebilir.

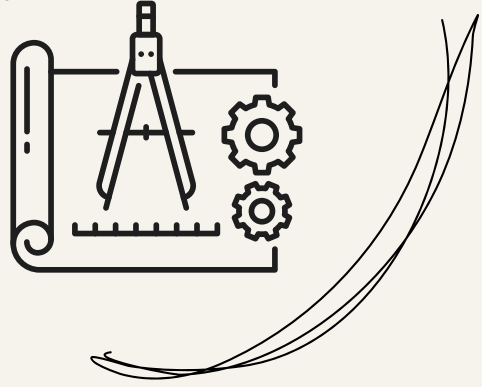
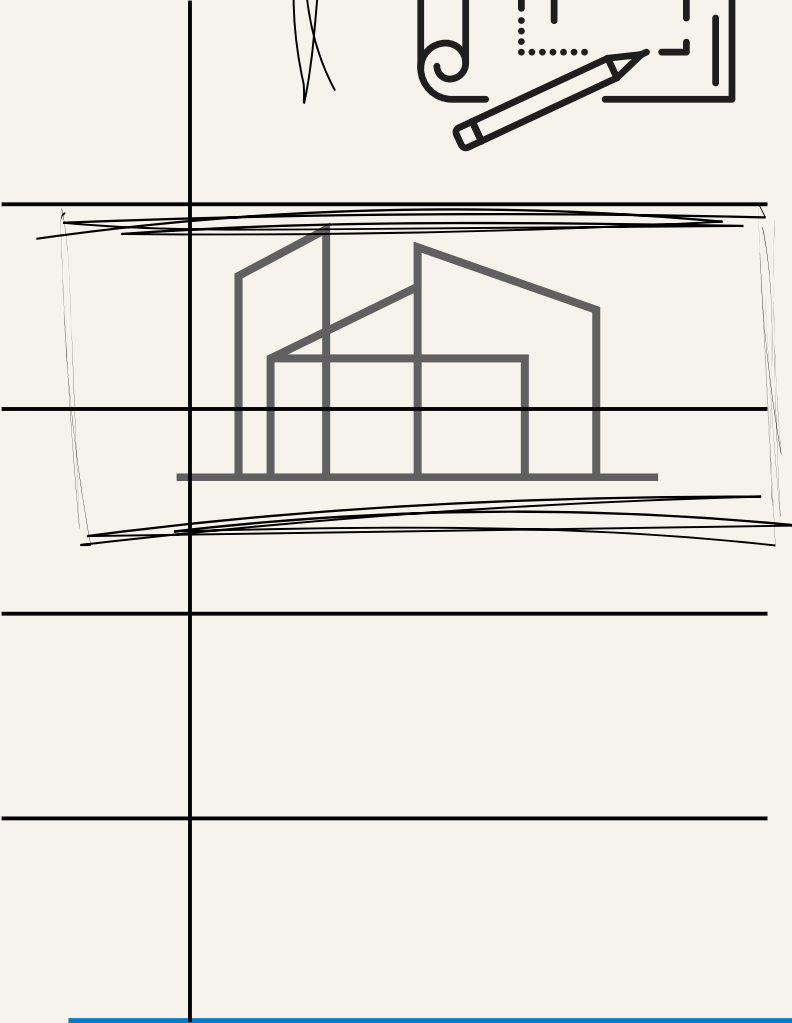
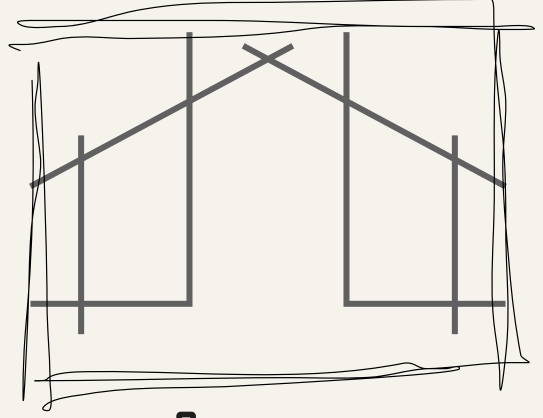
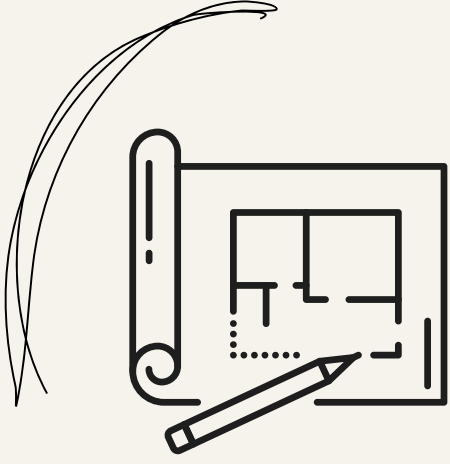


5.5. Alternatif Kullanım 4: Plaj Kullanımı

Alanın uzun ve geniş bir kumsala sahip olması mevcutta olduğu gibi ziyaretçilerin plaj için bu alanı tercih etmelerinde önemli bir etken olmuştur. Alanın plajı, burada konaklayan kampçılarının yanı sıra günübirlik ziyaretçilerin kullanımına da açıktır. Mevcutta plaj ve kamp alanı için servis birimleri ve ıslak hacimler ortak olarak kullanılmakta olup bu durum fonksiyonların i  içe ge emesine neden olduğundan plaj hizmetlerine yönelik altyapıların ayrıştırılması, plaj kullanımının daha konforlu olması adına dikkat edilmesi gereken bir noktadır. Bunun yanı sıra plajın herkes için kapsayıcı olması ve kullanımının daha keyifli hale gelmesi adına açık oyun alanları, çocuklar için su parkı, dinlenme ve gölgelik alanlar, etkinlik alanları vb. ile desteklenmesi gerekmektedir. Tüm bu öneriler bir arada düşünüldüğünde plaj hizmetlerine yönelik tasarımlarda Şu kriterler gözetilmiŐtir:

- *Erişilebilirlik:* Plajın geniş bir kesime hitap etmesi için engelli dostu erişim yolları, denize iniŐ rampaları sağlanmalı, sıcak kumun etkisini azaltacak sökülüp-kaldırılabilir ve uzun ömürlü malzemedен oluşan yürüyüş yolları
- *Güvenlik:* Cankurtaran kuleleri, güvenlik ve yangın söndürme ekipmanları, ikaz levhaları, deniz içindeki yüzme alanını sınırlamak için Őamandıra
- *Temizlik ve Atık Yönetimi:* Duş, tuvalet ve mutfak gibi ünitelerde hijyen koşullarının sağlanması ve sürekliliği ile atık dönüşüm kutuları gibi  evre dostu uygulamalar
- *Gölgelik ve Dinlenme Alanları:* Gölge sağlayan Şemsiyeler,  st örtüler gibi dinlenme alanları ile kıyıda oluşturulan alanlar
- *Peyzaj ve Rekreasyon:* Alanda kullanılan kent mobilyalarının modüler ve dayanıklı olarak tasarlanması (oturma birimleri, Şezlonglar, aydınlatma üniteleri, pergolalar vb.), rekreasyon alanlarında zaman geçirmek için tasarlanan açık alan oyunları
- *Yeme-İçme Tesisleri:* Plaj kullanıcılarına hizmet edecek restoran, cafe gibi üniteler ile yiyecek-içecek satışının yapıldığı market ya da büfeler
- *Eğlence ve Aktiviteler:* Su oyun parkı, kumsal ve plaj oyunları, açık hava etkinlik ve spor alanları, su sporları vb. aktiviteler

Kocahasanlı Su Plajı'nın Kullanım Alternatifleri Doğrultusunda Mekânsal Tasarım Önerileri

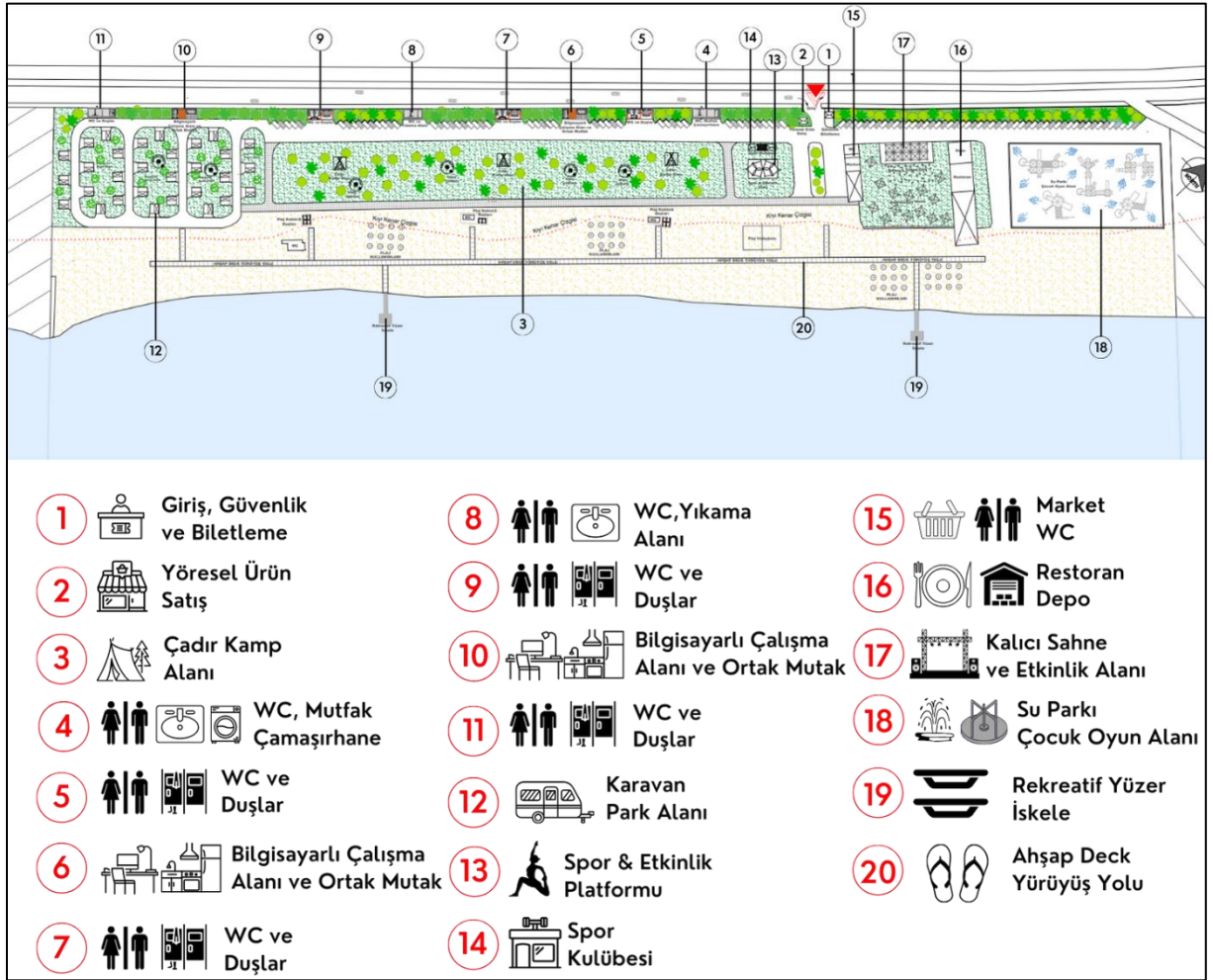


BÖLÜM 6

6. Kocahasanlı Su Plajı'nın Kullanım Alternatifleri Doğrultusunda Mekânsal Tasarım Önerileri

Bir önceki bölümde belirlenen kullanım alternatiflerinin alandaki mekânsal planlaması ve bu kullanımlara ilişkin alt birimler vaziyet planı üzerinde gösterildiği şekilde planlanmıştır. Buna göre;

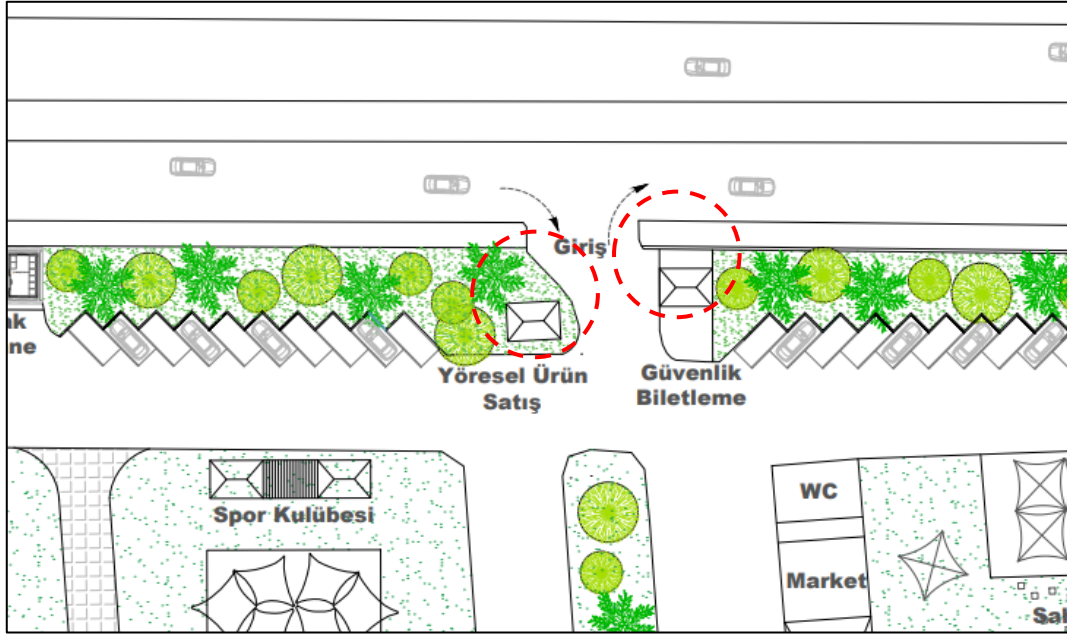
Alanın giriş bölümünden itibaren batısında kalan alan çadır ve karavan kampına ayrılmıştır. Bu bölümlere ilişkin servis birimleri (wc, yıkama ünitesi, ortak mutfak, duş, kabinler vb.) alanın kuzey çeperindeki istinat duvarının hemen önünde konumlandırılmış, araç park yerleri de yine buradaki yeşil bandın hemen önünde önerilmiştir. Alanın doğu tarafında ise günübirlik kullanım ve kamp alanının ortak kullanacağı aktivite odakları tasarlanmış, festival zamanı kullanılması planlanan alan olarak da burası tespit edilmiştir. Bu kapsamda mevcut restoran ve market yapıları korunarak mevcutta futbol sahasının olduğu alana çocuklar için su oyun parkı, rekreasyon alanına ise kalıcı bir sahne ve sahne önü ekipmanları önerilerek küçük etkinliklerde ve festivallerde altyapının hazır halde bulunması kurgulanmıştır.



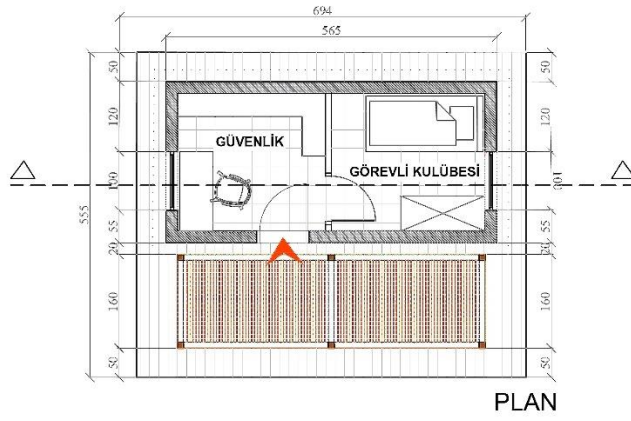
Şekil-14. Kocahasanlı Su Plajı Öneri Vaziyet Planı



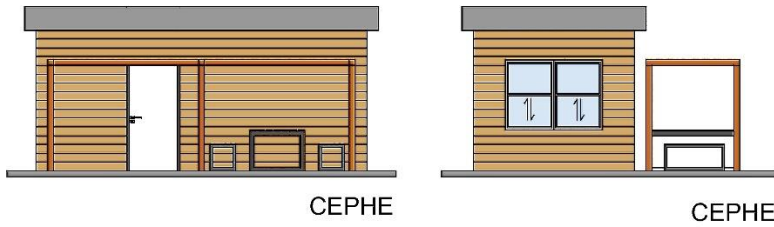
- Giriş, Güvenlik ve Biletleme Ünitesi ve Yöresel Ürün Satış Ünitesi



Şekil-...Su Plajı Giriş Bölümü

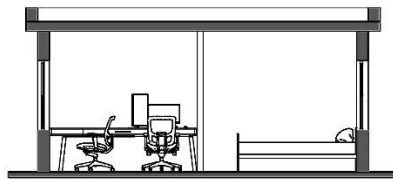


PLAN



CEPHE

CEPHE



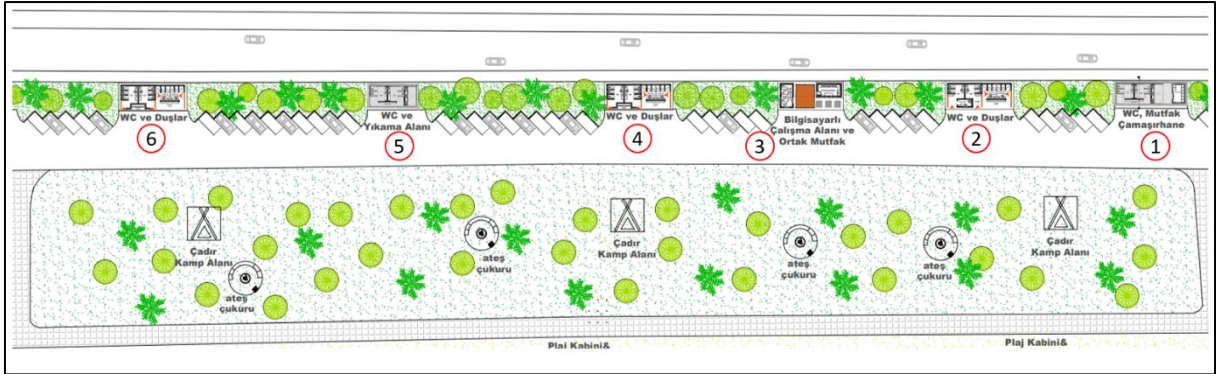
KESİT

Şekil-15. Su Plajı Giriş, Güvenlik ve Biletleme Ünitesi

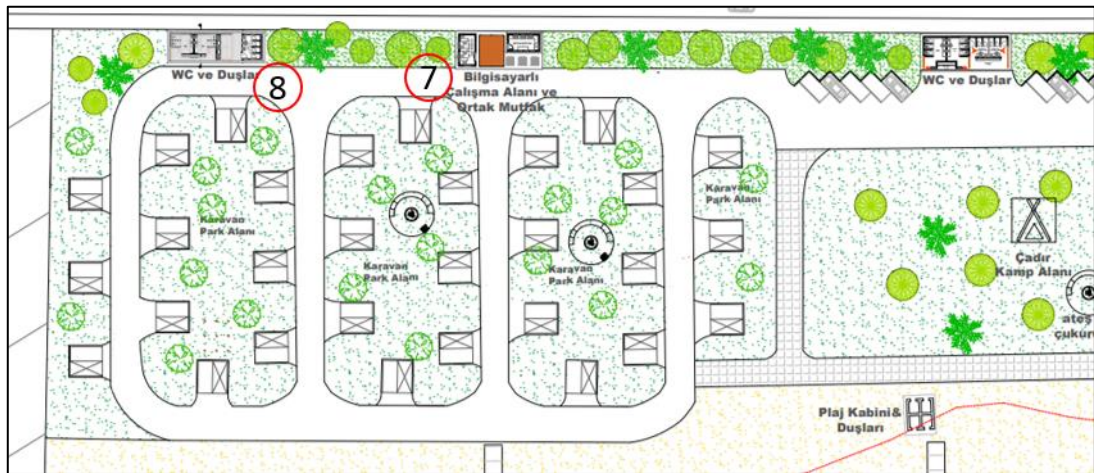
- **Kamp Alanı**

Çadır ve karavan kamp alanı olarak belirlenen alanda geliştirilen tasarımlar ve kapasite belirlenmesi 20791 sayılı Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmelik ve Ulusal Kamp ve Karavan Federasyonu Kamping Standartları'nda belirlenen usul ve esaslara göre yapılmıştır. Bu kapsamda çadır ve karavan kamp alanına hizmet etmek üzere yerleştirilecek olan birimler, alanın doğal dokusuna zarar vermeyecek şekilde hafif çelik strüktürlü, ahşap görünümlü kompozit malzemelerden prefabrik yapım tekniği ile uygulanacaktır. Kamp alanı için önerilen birimler;

- 1- WC (2K+2E), Mutfak (üstü kapalı yıkama alanları ve buzdolapları) ve Çamaşırhane Ünitesi toplam 69m²
- 2- WC (2K+2E+1Engelli), Duş/Kabin (3E+3K) toplam 78 m²
- 3- Bilgisayarlı Çalışma Alanı (20 m²) ve Ortak Mutfak (16.50 m²)
- 4- WC (2K+2E+1Engelli), Duş/Kabin (3E+3K) toplam 78 m²
- 5- WC (2K+2E), Mutfak (üstü kapalı yıkama alanları ve buzdolapları) toplam 47 m²
- 6- WC (2K+2E), Duş/Kabin (3E+3K) toplam 78 m²
- 7- Bilgisayarlı Çalışma Alanı (20 m²) ve Ortak Mutfak (16.50 m²)
- 8- WC (2K+2E), Mutfak (üstü kapalı yıkama alanları ve buzdolapları) ve Duşlar (2K+2E) toplam 69m²

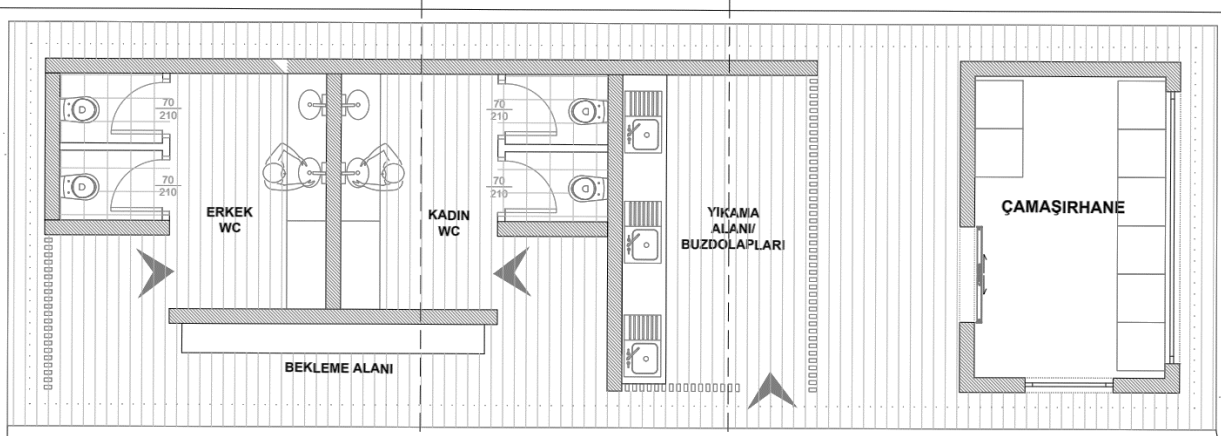


Şekil-...Çadır Kamp Alanı

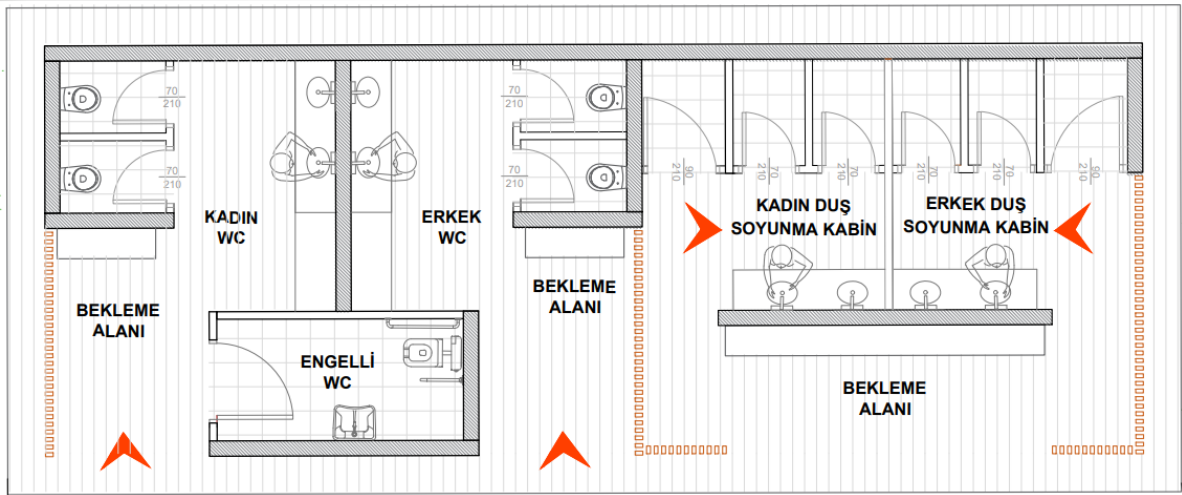


Şekil-16. Karavan Kamp Alanı

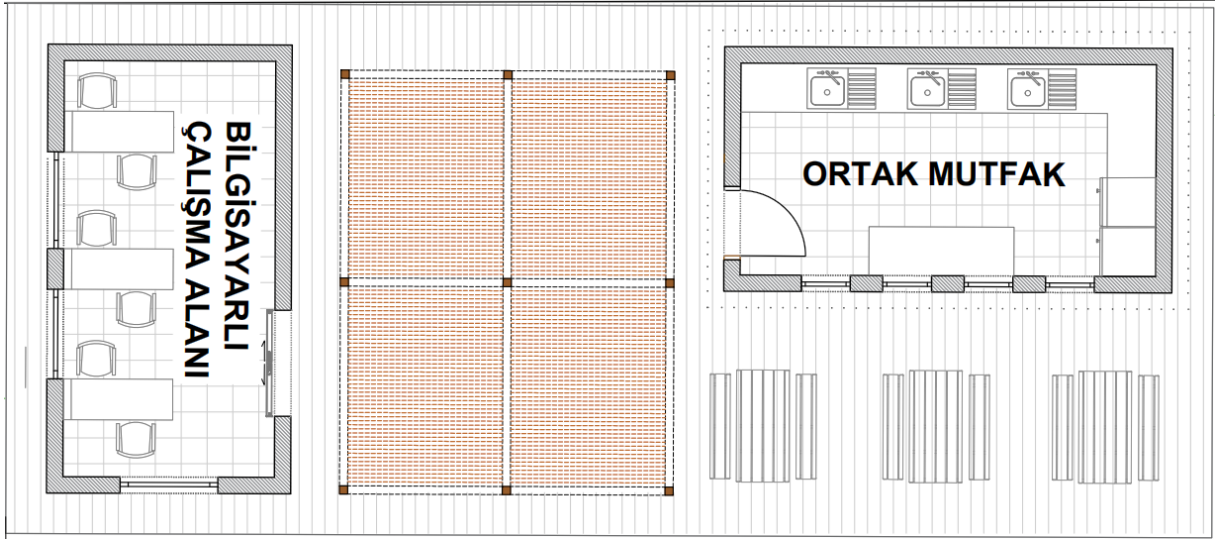
Ahşap görümlü kompozit duvarlardan oluşan yapılarda bekleme alanları üst örtülerle korunaklı hale getirilirken cephelerde 5x10cm kesitinde ahşap dikmeler ile desteklenmiştir. Bu ahşap dikmeler aynı zamanda mekân tanımlama ve görsel sınırlayıcı olarak da kullanılmaktadır.



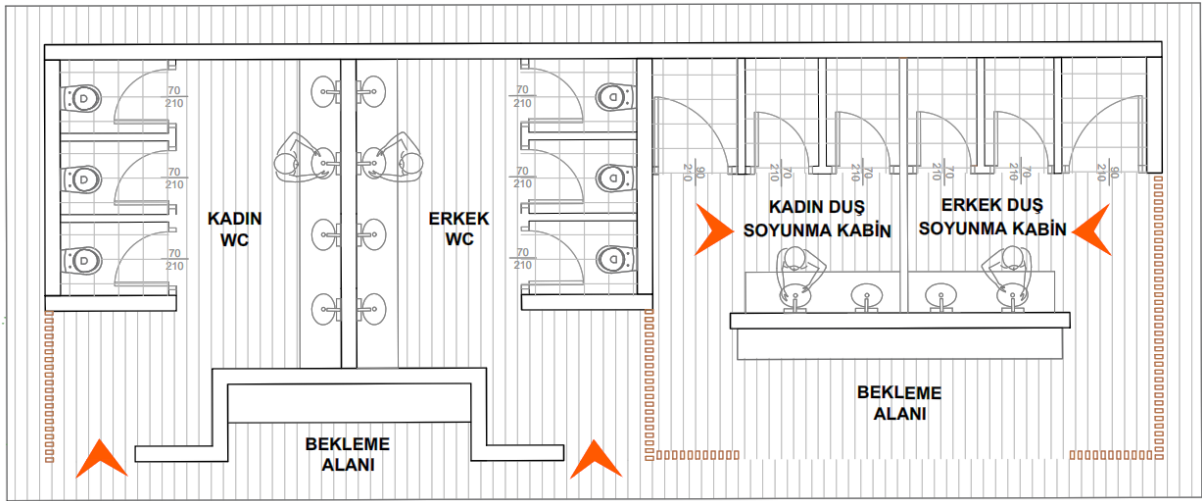
Şekil-17. WC (2K+2E), Mutfak (üstü kapalı yıkama alanları ve buzdolapları) ve Çamaşırhane Ünitesi



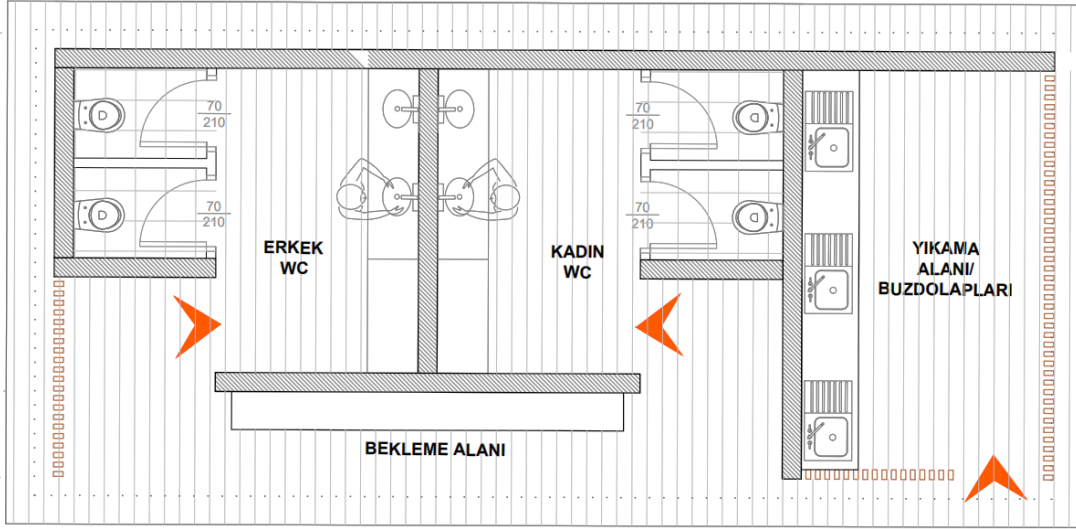
Şekil-18. WC (2K+2E+1Engelli), Duş/Kabin (3E+3K) toplam 78 m²



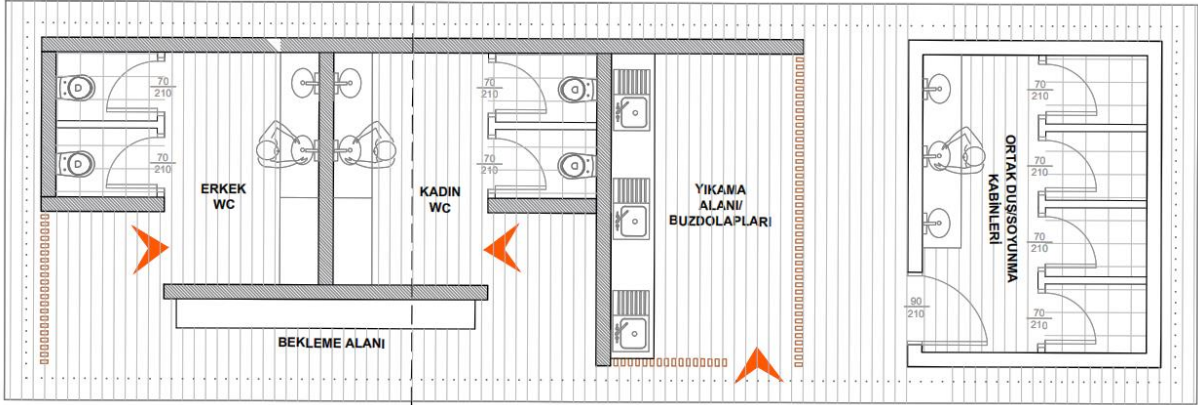
Şekil-19. Bilgisayarlı Çalışma Alanı (20 m²) ve Ortak Mutfak (16.50 m²)



Şekil-20. WC (2K+2E+1Engelli), Duş/Kabin (3E+3K) toplam 78 m²



Şekil-21. WC (2K+2E), Mutfak (üstü kapalı yıkama alanları ve buzdolapları) toplam 47 m²

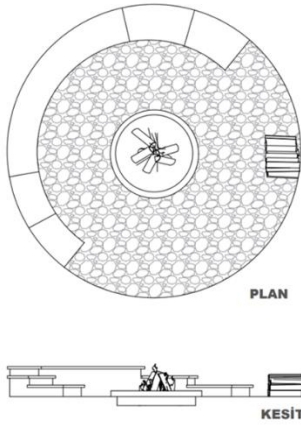


Şekil-22. WC (2K+2E), Mutfak (üstü kapalı yıkama alanları ve buzdolapları) ve Düşler (2K+2E) toplam 69m²

Kamp alanı için önerilen bu servis birimlerinin yanı sıra ateş çukurları, ahşap çadır platformları, gölge elemanları, dinlenme alanları, aydınlatma elemanları gibi yardımcı öğeler önerilmiştir. Kamp alanında ağaç sıklığının azaldığı yerlerde gölge elemanlar ve yağışlardan çadırların etkilenmesini önlemek için ahşap platformlar alanın tespit edilen bölümlerinde toplam kullanımın %20'sini geçmeyecek şekilde uygulanacaktır. Bu platformlardan bir kısmına işletme tarafından kiralanmak üzere sabit çadırlar kurulabilir.



Resim-28. Örnek Ahşap Çadır Platformları



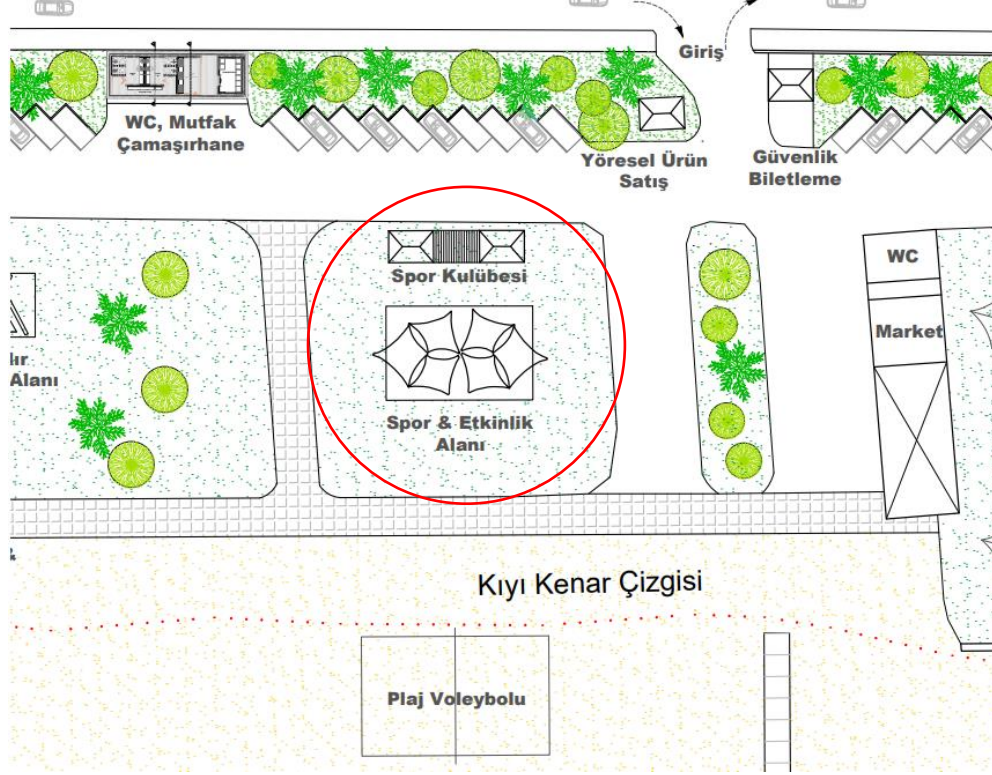
Resim-29. Ateş Çukuru



Resim-30. Dinlenme Alanları

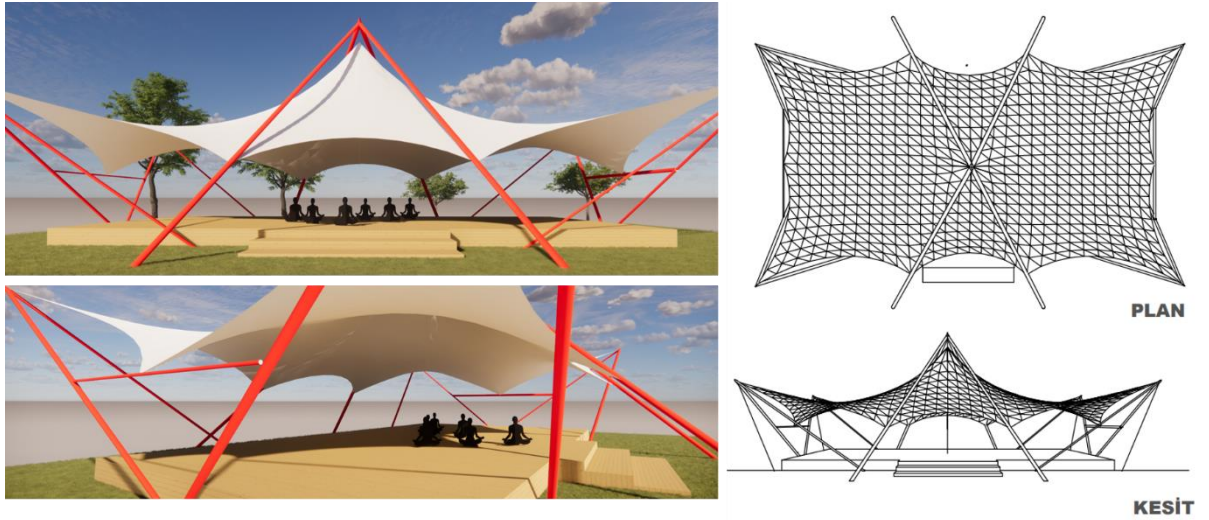
- **Spor Alanı**

Alanın girişine yakın bir noktada konumlanan spor alanı, burada yapılması uygun görülen su ve plaj sporlarına ilişkin ekipmanların olduğu ve kiralama, eğitim, antrenman amaçlı kullanılacak bir spor kulübesi ile asma-germe strüktürlü üstü kapalı bir ahşap etkinlik platformundan oluşmaktadır.



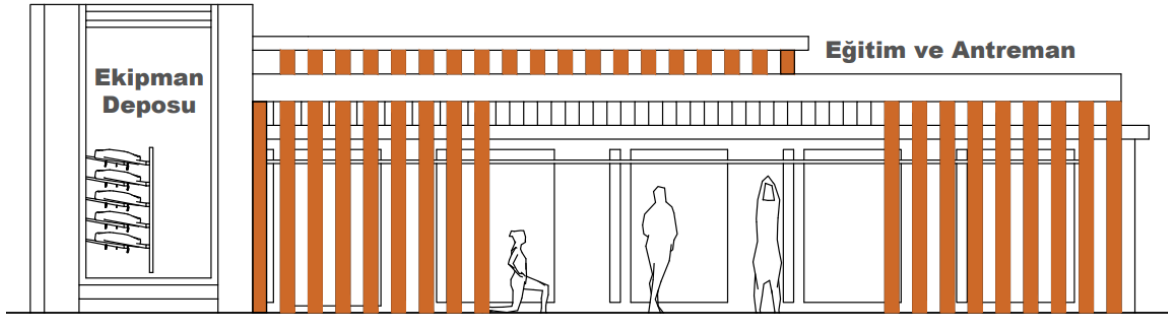
Şekil-23. Spor Alanı

Asma-germe strüktürlü çok amaçlı etkinlik platformu hem kamp alanına gelen ziyaretçiler ve ilgi grupları için hem de spor alanını kullanmak isteyen ziyaretçiler için kullanışlı bir yarı açık alan tanımlamaktadır. Bu platformda; yoga, pilates, aerobik, zumba vb. grup sporları gerçekleştirilebilir.



Şekil-24. Çok Amaçlı Etkinlik Platformu

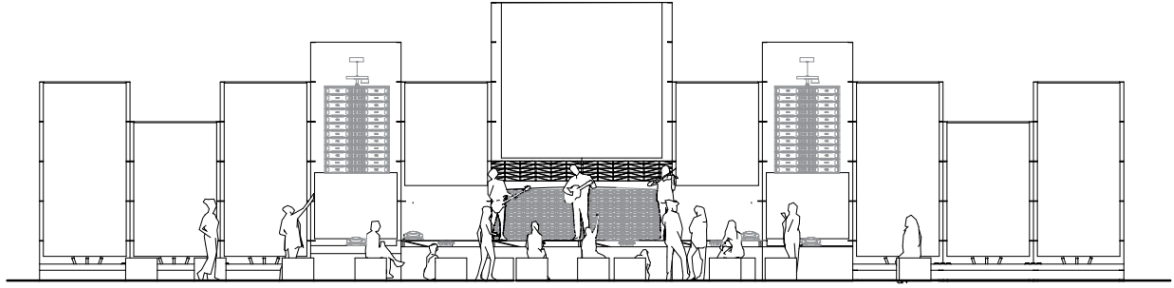
Ahşap etkinlik platformunun kuzeyinde alanda gerçekleştirilebilecek su ve plaj sporlarına yönelik teorik eğitimlerin verilebileceği, ısınma antrenmanlarının gerçekleştirilebileceği ve sporcular için bir merkez oluşturacak spor kulübesi önerilmiştir. Toplam 80 m2 alana sahip bu yapının içerisinde; sporlarda kullanılacak ve kiralaması yapılacak olan ekipmanların güvenliğini ve korunmasını sağlamak için bir büyük depo, 2 adet sınıf ve yönetim ofisi bulunmaktadır.



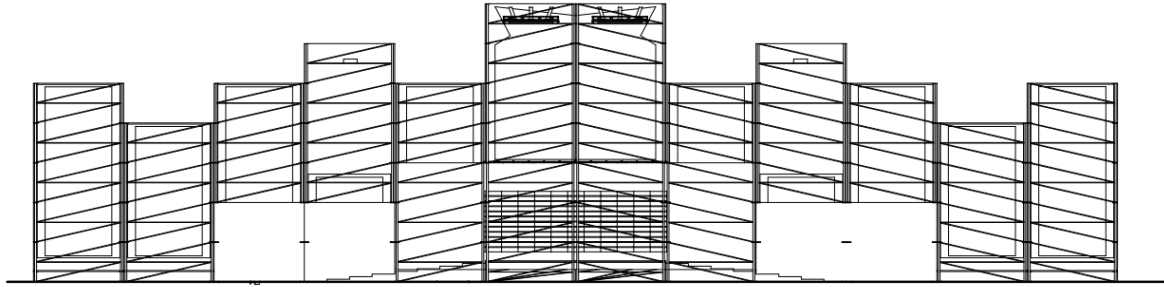
Şekil-25. Spor Kulübesi

- **Festival Alanı**

Butik festivaller için restoran ve market arasında kalan yeşil rekreasyon alanına 20x6 m ölçülerinde kompozit ahşap ve çelik strüktürlü bir sahnenin kalıcı olarak alanda bulunması önerilmektedir. Bunun yanı sıra sahnenin önünde 50x50cm ölçülerde kübik formda taşınabilir kompozit ahşap kaplama oturma birimleri önerilmiştir. Daha geniş katılımlı planlanan festivallerde ise bu sahne ikincil bir sahne olarak kullanılacak olup ana sahnenin alanın doğu sınırında kurulması planlanmıştır.



Ön Görünüş



Arka Görünüş

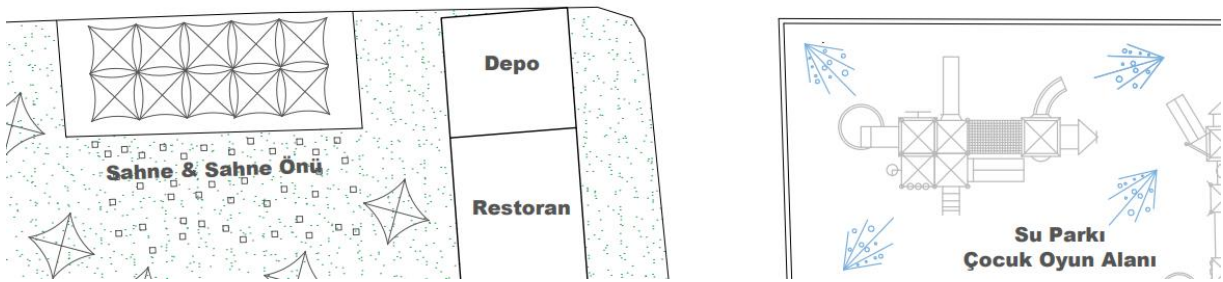


Şekil-26. Festival Alanı Kalıcı Sahne Önerisi

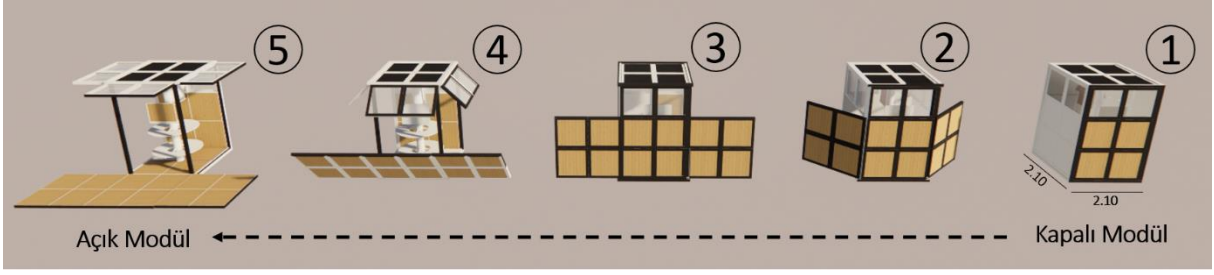


Resim-31. Küçük Ölçekli Sahne Örnekleri

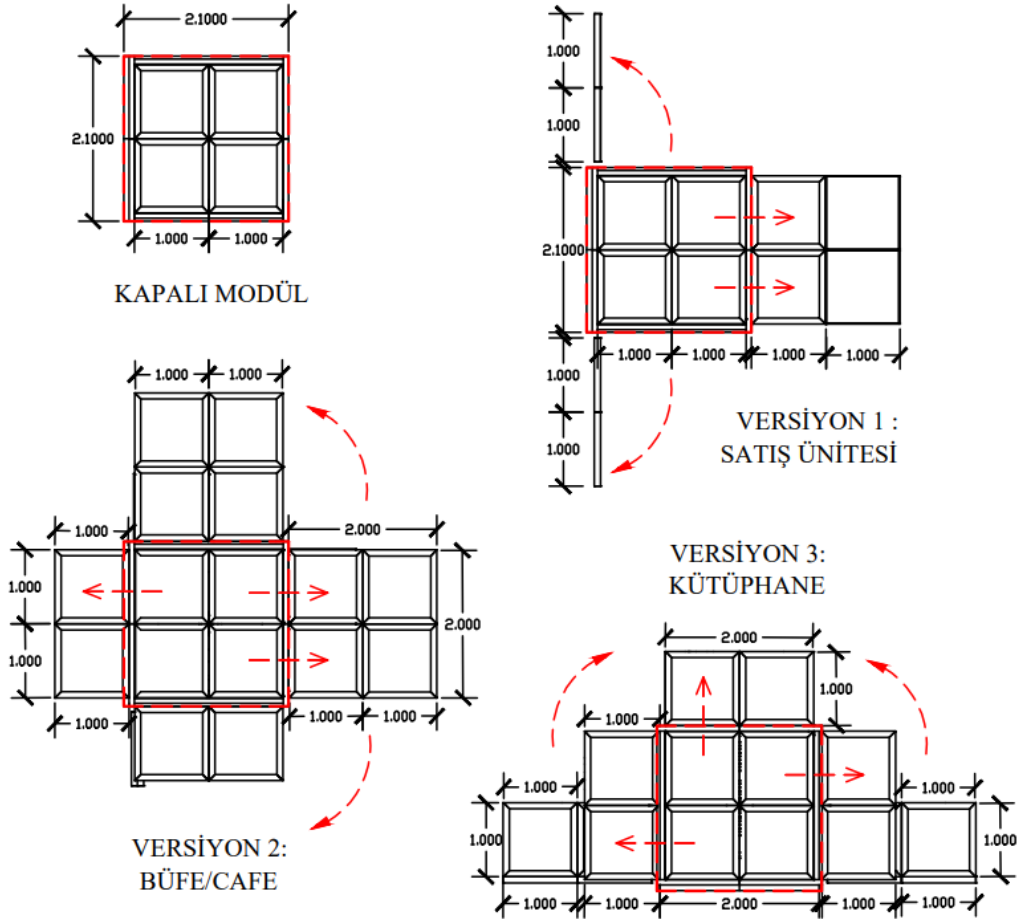
Festival dönemlerinde farklı işlevlerde kullanılmak üzere kapalı hali 2.10x2.10 ölçülerinde modüler kiosklar alanın kuzey sınırına yerleştirilecek şekilde önerilmiştir. Festival dışındaki dönemlerde kapatılıp kilitlenebilir olarak alanda muhafaza edilebilecek modüller; kolay kurulabilir, taşınabilir, çevresel koşullara karşı dayanıklı CTP malzemeden, ihtiyaçlara göre yeniden yapılandırılabilir, birleştirilerek genişletilebilir şekilde tasarlanmıştır. Modüllerin festival dönemlerinde kiralanarak yeme-içme ünitesi, satış ünitesi, cafe, kitap-cafe vb. fonksiyonlarda kullanılması önerilmektedir.



Şekil-27. Festival Stant Alanı Önerisi



Şekil-28. Festival Modüler Stantların Farklı Kullanımları
(Açık Kütüphane, Satış Ünitesi, Cafe/Büfe ve Boş Kullanım)



Şekil-29. Festival Modüler Stant Ölçülendirme ve Versiyonları

- **Su Parkı (Çocuk Oyun Alanı)**

Alanda çocuklu ailelerin geçirdiği zamandan aldığı verimi artırmak adına mevcutta futbol sahası olarak kullanılan alanın su parkı olarak düzenlenmesi önerilmektedir. Bu kapsamda suyla etkileşimli tasarımlardan oluşan fiskeye, su püskürtme alanları, interaktif su oyunları, suyun akışını kontrol eden oyuncaklar vb. elemanlarla bir alan tasarımı geliştirilebilir. Deniz teması, vahşi doğa teması, uzay teması gibi farklı temalarla bu park desteklenerek çocuklar için eğlenceli olan bu aktiviteler aynı zamanda eğitici birer materyale dönüşebilir. Bu alanın tasarımında dikkat edilmesi gereken en önemli unsurlardan biri zemin kaplamasında kullanılan malzemelerdir. Kauçuk zeminler, elastik epoksi kaplamalar, pürüzsüz taş yüzeyler, vinil kaplamalar gibi kaymaz ve yumuşak zeminlerin kullanımı, çocukların suyun içinde koşup oynaması sırasında düşmeleri durumunda yaralanmaların engellenmesi için tercih edilmesi gerekli malzemelerdir. Çocukların suyun içinde güvenli bir şekilde oynayabileceği düşük derinlikli alanlar ya da suyun birikmediği tasarımlar tercih edilmelidir.



Resim-32. Çocuk Su Parkı Örnekleri

- **Plaj Kullanımı ve Rekreasyon**

Plaj ve günlük kullanımlar için alanda kaliteli zaman geçirebilmek adına açık alan mobilyaları ve tanımlanacak olan aktivitelerin niteliği oldukça önemlidir. Temel elemanlar olan; şezlonglar, şemsiyeler, plaj duşları, yürüme yolları gibi öğelerin yanı sıra kişilerin bireysel veya grup olarak vakit geçirebilecekleri sosyalleşme alanları, oyun alanları, dinlenme alanları gibi odakların tasarlanması önerilmektedir. Bu üniteler tasarlanırken kullanılan elemanların alan ile uyumlu, kolayca sökülüp-takılabilir, depolanmaya uygun ve sürdürülebilir olması temel ilkelerdendir.

Plaj Elemanları



Güneşlenme



Kabinler



Resim-33. Plaj Peyzaj Elemanları Örnekleri



Resim-34. Plaj Oyunları



Resim-35. Plaj Etkinlik ve Dinlenme Alanlar



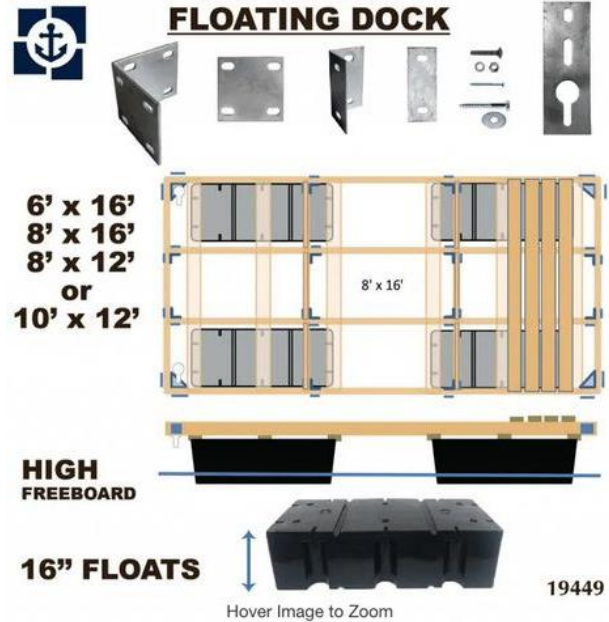
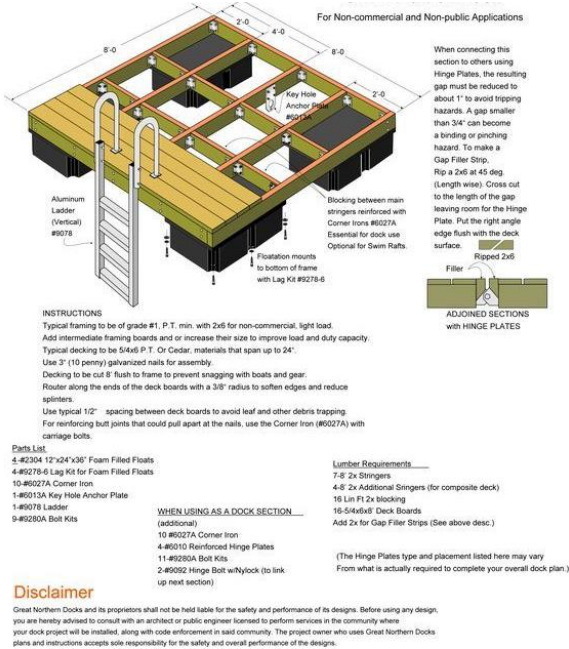
Resim-36. Güneş Enerjili Telefon Şarj Soketli Oturma Bankı

- **Rekreatif Yüzer İskeleler**

Yüzer iskeleler endüstriyel ve ticari kullanımlarının yanı sıra rekreatif amaçlı olarak turizm bölgelerindeki plajlarda; dinlenme, güneşlenme, su sporları gibi amaçlar için kullanılmaktadır. Ziyaretçilerin su ile kurdukları ilişkiyi pekiştirmek adına alana iki adet yüzer iskele önerilmiştir. Bu yüzer iskeleler T formunda ya da serbest yüzer formda, paslanmaz malzemelerden (cam elyaf takviyeli plastik ızgara ya da ahşap deck kaplama vb.) önerilmiş olup uygulama projeleri kapsamında yerinde tespit edilerek detaylandırılması gerekmektedir.

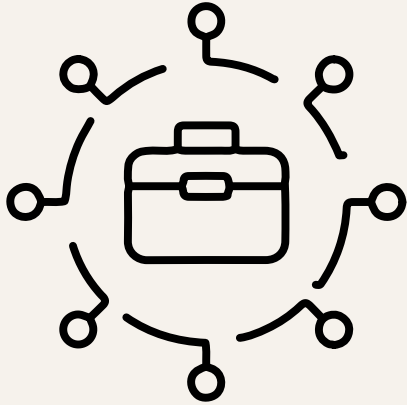
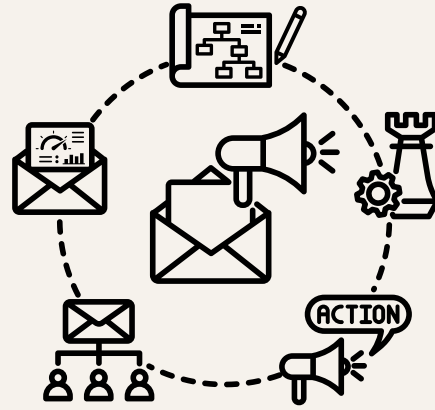
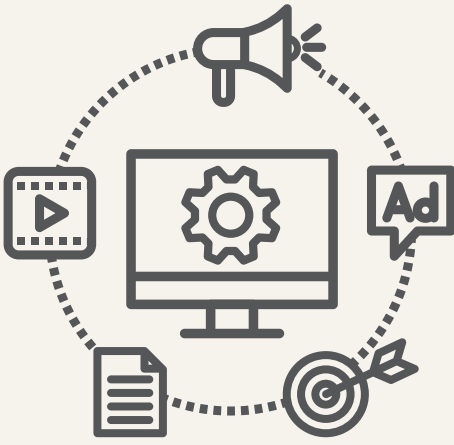
Yüzer iskele tercih edilmesindeki nedenler;

- Erişilebilir ve esnek olması
- Taşınabilir ve modüler olduğu için ihtiyaca göre boyutlandırılma avantajı
- Kolay kurulum ve sökülme
- Çevreye minimum etkisi ile sucul ekosistemlerin korunmasında daha çevre dostu olması şeklinde sıralanabilir.



Resim-37. Yüzer İskele Örnekleri

İşletme Modeli, Tanıtım ve Pazarlama

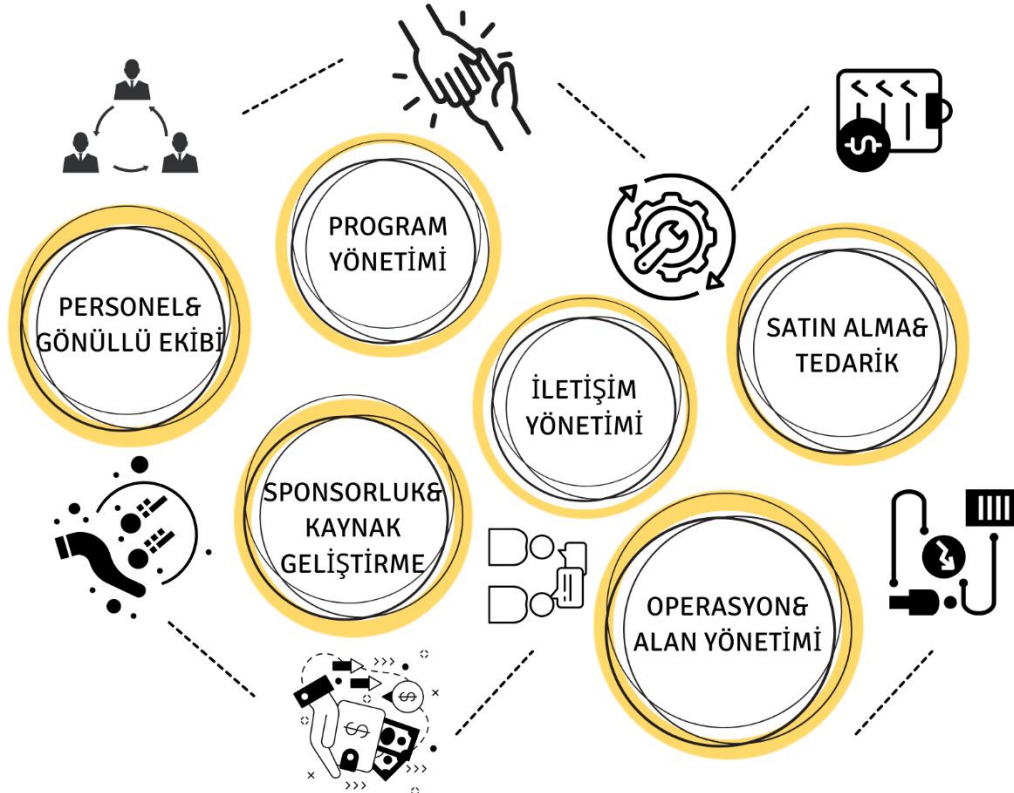


BÖLÜM 7

7. İşletme Modeli, Tanıtım ve Pazarlama

Alan tasarımlarında dikkat edilen temel unsurlardan olan sürekli ve dönemsel kullanımlar, işletme modelinin belirlenmesi ve kurgusunda da ana aktör olmuştur. Bu kapsamda alandaki çadır ve karavan kampı ile günübirlik kullanımlar mevcut uygulamada olduğu üzere Erdemli Belediyesi iştiraki şirketi ve personelleri ile sürütülecektir. Bu alanlardaki bütün temizlik, bakım, güvenlik, onarım, grupların alanı kiralamaları vb. bu şirket yetki ve sorumluluğunda olacaktır.

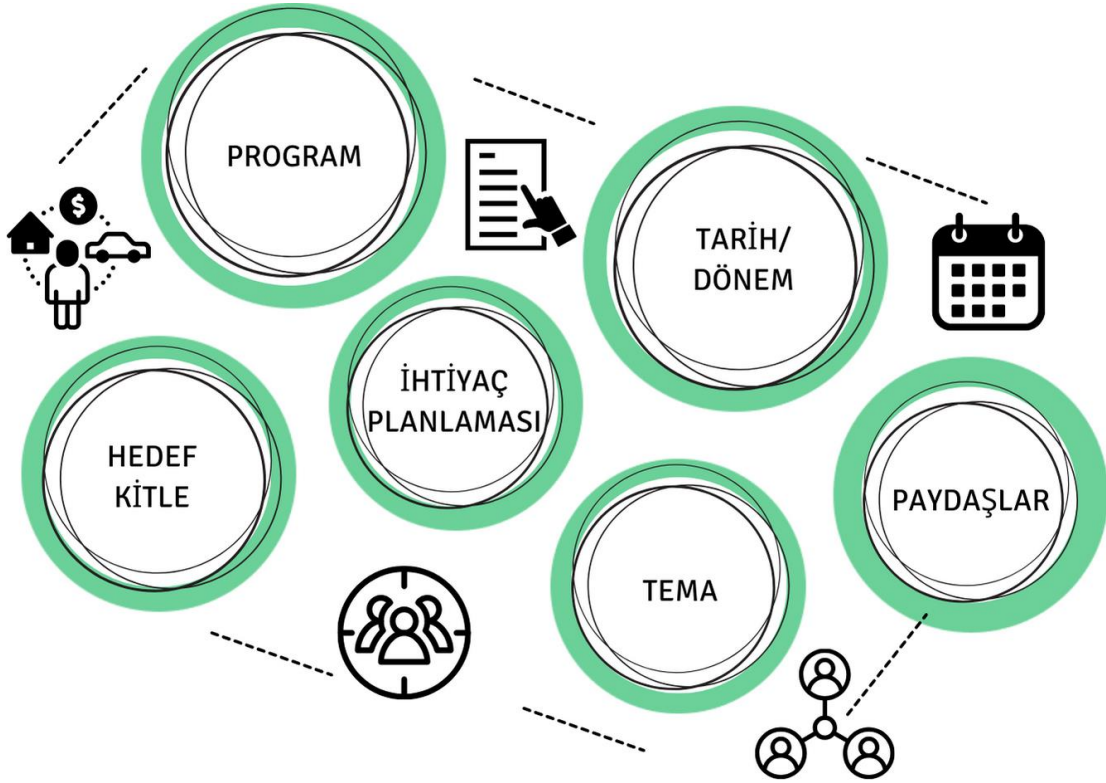
Festival ve etkinlikler kapsamındaki dönemsel kullanımların yönetimi ayrı bir iş yükü ve sürdürülebilir bir planlama/koordinasyon gerektirdiğinden, işlerin daha profesyonel yürütülmesi adına Erdemli Belediyesi bünyesinde ayrı bir Etkinlik Destek Ekibi kurulması önerilmiştir. Belediye bünyesinde oluşturulacak bu destek ekibi, Etkinlik Koordinatörü unvanı ile görev yapacak olan bir proje lideri ile alanın yönetiminden sorumlu olacaktır. Festival Koordinatörü bölgeye hâkim; proje, ekip ve etkinlik yönetimi konusunda deneyimli olmalıdır. Etkinlik destek ekibi; program yönetimi, iletişim yönetimi, muhasebe ve finans yönetimi, sponsorluk ve kaynak geliştirme, operasyon ve alan yönetimi, satın alma ve tedarik yönetimi, personel ve gönüllü yönetimi gibi konulardan sorumlu olacaktır. Bunun için belirli başlıklarda o konuda çalışan belediye personelleri görevlendirilebilir, ihtiyaç olan başlıklarda ise yarı zamanlı ya da tam zamanlı personel istihdamı yapılarak bu ekip güçlendirilebilir (Örneğin; satın alma ve tedarik yönetimi ile muhasebe ve finans yönetimi alanlarında belediyenin muhasebe birimi sürece dahil olabilir, iletişim yönetimi için belediyenin basın birimindeki personeller görevlendirilebilir, operasyon ve alan yönetimi için kamp alanının işletmesinden sorumlu belediye iştiraki şirketi personelleri ile çalışılabilir).



Alanda düzenlenecek olan festivallerde etkinlik destek ekibi iç ve dış paydaşlarla iş birliği yaparak organizasyon şirketleri, sivil toplum kuruluşları, şirketler vb. için etkinlik/festival kiralama yapılabılır. Bu şekilde alanın farklı temalar ekseninde farklı ilgi grupları tarafından kullanımı sağlanmış olacaktır. Festival destek ekibi de kendi çalışmaları ve planlamaları doğrultusunda alanın aktif kullanımına yönelik festival/etkinlik tasarımları geliştirebilir. Burada ekonomik fayda, toplumsal fayda, turizm gibi parametrelere dikkat edilmelidir. Festival/etkinlik planlamalarındaki temel kurgunun bileşenleri şu şekilde sıralanabilir:

- Tema: Raporun önceli bölümlerinde belirlenen dört ana tema üzerinden festival/etkinlik fikirlerinin geliştirilmesi ve temaların dengeli dağılımı etkinlik/festival kurgusunun ilk aşaması olarak önem taşımaktadır.
- Hedef Kitle: Hedef kitle planlamasının amacı ziyaretçi profilinin zenginleştirilmesi, ulusal ve uluslararası tanıtımın artırılmasıdır. Bunun için bölgede yer alan ilgi gruplarını, demografik profilleri ve beklentileri analiz etmek gereklidir.
- Festival Adı ve Sloganı: Seçilecek adın uzunluğu, içereceği kelimeler ulusal ve uluslararası arenada uygulanabilirlik kriterleri dikkate alınarak belirlenmelidir. Çok uzun isimlerin dijital ve geleneksel tanıtım mecralarında uygulamalarının zorluğu göz ardı edilmemelidir. Özgün, akılda kalıcı, samimi, sürdürülebilir ve bütünleşik yapıya uygun isim ve motto seçimleri başarılı bir iletişim ve kampanya stratejisinin temelini oluşturacaktır
- Tarih/Dönem: Alanın sahip olduğu ılıman iklim nedeniyle tüm yıla yaygın etkinliklere ev sahipliği yapabilme avantajının etkinlik turizmi bağlamında değerlendirilerek, festival planlamasının tüm yıla yayılacak etkinlikleri kapsayan bütünsel bir bakış açısı ile ele alınması ve buna uygun bir festival takvimi planlaması yapılması sürdürülebilirlik ve performans açısından büyük önem arz etmektedir. Festival/etkinlik planlanırken şu sorular çerçevesinde tasarım yapılabilir; Bu tarihte Mersin’de farklı etkinlikler var mı? Var ise festival ile birleştirilebilir mi? Tarih özel bir güne denk geliyor mu? (Resmî tatiller, özel ve dini günler), Festival seçilen bu tarihte her yıl yapılabilecek mi? Etkinlik hafta içi mi, hafta sonu mu yapılacak? Belirlenen tarih mevsim olarak uygun mu? Uluslararası katılımcılar için bu tarih özel bir güne denk geliyor mu?
- İhtiyaç Planlaması: Ön hazırlıkların yukarıda belirtilen tüm adımları tamamlandığında genel projeksiyonunun yapılabilmesi için operasyonel anlamda genel bir ihtiyaç planlama çalışması yapılmalıdır. Bu çalışma güncel lojistik saha analizi, lojistik ihtiyaçlar ve alan ihtiyaçları, alan ve hedeflenen katılımcı sayısı bazında operasyon insan kaynağı ihtiyaçları, destekleyici hizmet ihtiyaçları gibi konuları içermelidir.

- Festival Ajandası ve Program: Festival takviminde yer alan tüm etkinliklerin detaylı program planlamaları yapılmalıdır. Bu planlamalar yapılırken; Programlarda tüm gerekli bilgiler detaylı olarak yer almalıdır. Programlar etkinlik akışı halinde, saat bazında hazırlanmalıdır. Programlar baskılı ve dijital uygulamaya uygun olarak hazırlanmalı, hibrit etkinlikler için bu ihtiyaca uygun hazırlık yapılmalıdır. Temalar, sürdürülebilirlik kriterleri ve iletişim stratejisinde belirtilen tüm unsurlar festival programlarına yansıtılmalıdır. Program Türkçe ve İngilizce olarak çift dilde hazırlanmalıdır.



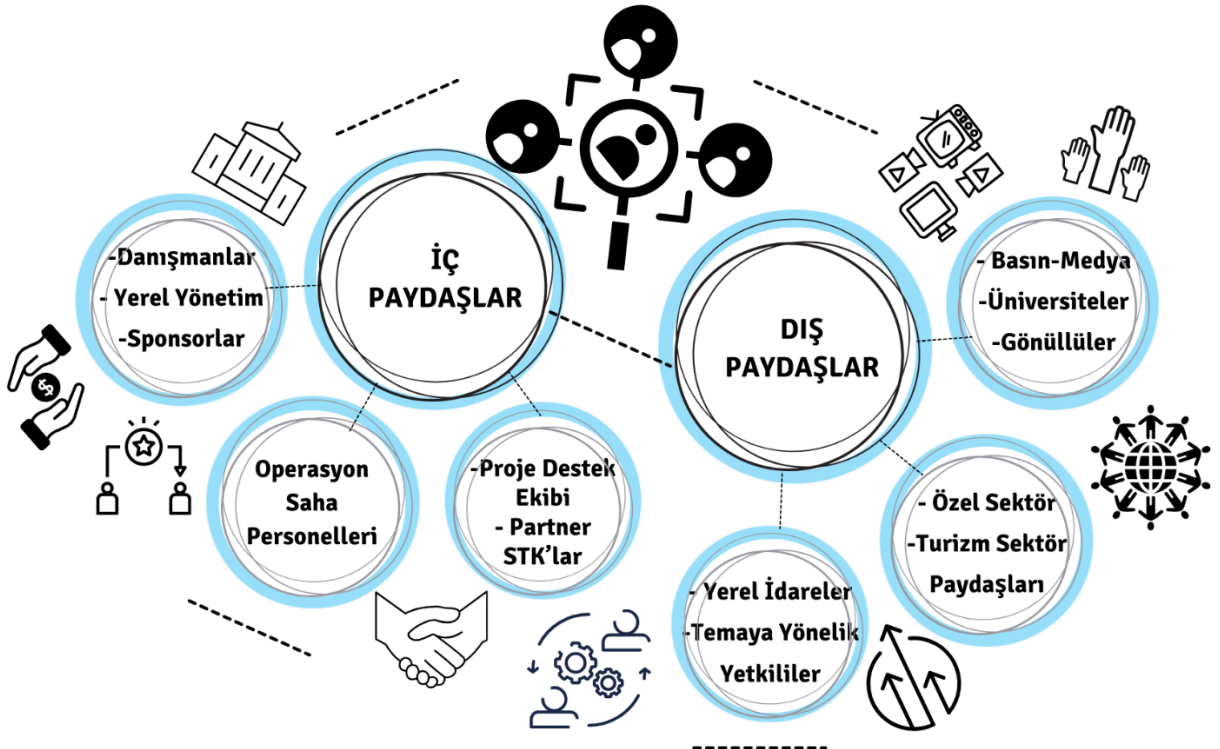
Başarılı festivallerde; yerel halk, belediye, kamu kurumu ve özel kurumların koordinasyon halinde çalışması, kapsayıcı bir organizasyon yapısı, yerel halkın organizasyon ve planlamaya katılımının sağlanması ve bu şekilde yerel halkın festivalleri sahiplenerek desteğinin sağlanması, festivalin tüm paydaşlar için zenginlik, değer ve memnuniyet yaratabilmesi ve paydaşlar aracılığı ile festivale finansal açıdan sponsor desteği ön plana çıkmaktadır. Bunların elde edilmesi için operasyonel stratejiler ve yönetsel boyutların katılımcı süreçlerle tasarlanması kullanışlı bir araçtır. Katılımcı süreçlerle tasarlanan etkinlik/festivallerde alanın daha aktif kullanımının önü açılarak yürütme süreçlerindeki potansiyel iş birliği fırsatlarının da doğduğu görülmüştür. Bu kapsamda iç ve dış paydaşların iyi analiz edilerek sürecin hangi noktasına ne kadar dahil edileceği planlanmalıdır.

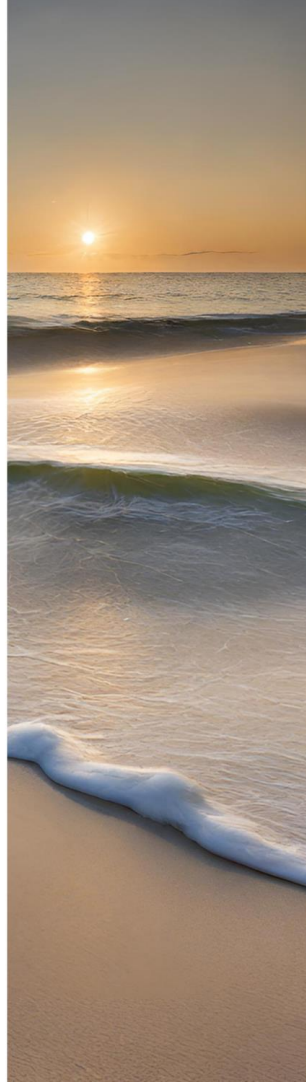
İç Paydaşlar:

- Danışmanlar: Hukuk, Finans, Turizm vb., Festival Koordinatörü,
- Festivale katılacak tüm belediyeler, kurum ve kuruluşlar (Özel ve kamu sektörü),
- Operasyon Saha Personelleri (Süpervizör → Eleman → Stajyer), Proje Asistanı,
- Proje Destek Ekibi: Takım Liderleri → Takımlar → Operasyon Saha Personelleri,
- Proje Partneri STK'lar, Proje Partnerleri, Sponsorlar

Dış Paydaşlar:

- Yerel Yönetim Yetkilileri: MBB, İl Turizm Müdürlüğü, Valilik, Emniyet Müdürlüğü
- Uluslararası Yönetim Yetkilileri: Konsolosluklar, yurtdışı ülke turizm büroları
- Temalara Yönelik Yetkililer: Turizm Bakanlığı, Aile ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Spor Bakanlığı, Spor Federasyon Yetkilileri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Dernekler
- Özel Sektör Yetkilileri: Etkinlik firmaları, yerel özel sektör kuruluşları, ulusal özel sektör kuruluşları, uluslararası firmalar
- Turizm Sektörü Paydaşları: Havayolları, oteller, tur rehberleri, transfer ve ulaşım firmaları, restoranlar ve etkinlik mekanları
- Basın ve Medya Yetkilileri, Televizyonlar, Radyolar. Dijital İletişim Paydaşları: Influencerlar, YouTube Yayın Mecraları, Podcast Yayın Mecraları
- Avrupa Birliği Projeleri ve Proje Yönetimler, AB Başkanlığı, Gönüllü yönetimi için üniversiteler, spor okulları ve eğitim kurumları, Sivil Toplum Kuruluşları





Bu rapor Teknik Destek Programı kapsamında H. Gökçe Türkoğlu Güler (Yüksek Mimar) tarafından Prof. Dr. Göknil Nur Koçak (Mersin Üniversitesi) ve Öğr. Gör. Mesut Salih Uzman (Mersin Üniversitesi) danışmanlığında hazırlanmıştır.

Kalkınma Ajansı Yayınları Bedelsizdir, Satılmaz